

Paimenkirje autuaan
Hemmingin kuoleman
650-vuotispäivänä s. 7

Paavi Johannes XXIII:n
päiväkirja s. 8

Äiti Elisabeth Hesselbladin
kanonisaatiojuhla s. 20

**Paavi Franciscuksen
saarna Kristuksen
ruumiin ja veren
juhlapyhänä s. 6**

FIDES

KATOLINEN HIIPPAKUNTALEHTI • KATOLSKT STIFTSBLAD • CATHOLIC DIOCESAN MAGAZINE • No. 6-7 • 10.6.2016

Iloista kesää!

Uutisia • Oremus • Artikkeleita • Nuorille • På svenska • In English • Ohjelmat

Pääkirjoitus

Elämän yhtenäisyys

Luulisi, että jokainen ihminen jossakin elämänsä vaiheessa haluaisi ottaa oman elämänsä haltuunsa, löytää jonkin syyn, jotakin järkeä omalle olemassaololleen.

Jumala on totta tai sitten Jumalaa ei ole. Joko hän on kaiken olemassaolevan luoja ja ylläpitäjä, tai sitten kaikki on olemassa sattumalta. Jumala ei voi olla vain rationaalisen ja emotionaalisen ymmärryksen luoma konstruktio, käsite, jonka totuus olisi vain siinä, että tuo käsite on olemassa. Ei, Jumalan käsite viittaa siihen, että Jumala itse on olemassa todellisenä olemassaolevana. Muuten sillä ei ole oikeastaan mitään merkitystä.

Me kristityt uskomme todelliseen Jumalaan, häneen, joka sanallaan loi koko maailmankaikkeuden ja kaiken aikaa ylläpitää sitä. Me elämme hänen tahdostaan ja olemme osallisia hänen olemassaolostaan.

Siksi on kristinuskon kannalta vierasta ajatella, että Jumalan voisi sulkea pois omasta elämästä, vaikka juuri niin monet ihmiset tänä päivänä tekevät. Eletään kuin Jumalaa ei olisikaan. Mutta kristityt on kutsuttu johonkin muuhun.

Jumala on koko elämämme alkuperä, ylläpitäjä ja päämäärä. Miksi pyrkisimme hänestä eroon? Miksi pelkäämme tunnustaa sitä, että meidän on hyvä olla juuri hänen lähellä, että juuri Jumalan Pojan esimerkkiä seuraten, häneen samaistuen ja taivaan pyhien lukemattomista esimerkeistä oppia saaden – ja vain niin – me voimme saavuttaa oman inhimillisen täyteytemme ja todellisen onnellisuutemme.

Siksi tänä kesäaikanakin on hyvä muistaa, että, missä me olemmekin ja mitä me teemmekään, Jumala on aina meidän kanssamme – ja me olemme hänen kanssaan. Hän on lähtemätön osa elämäämme. Hänessä meidän elämämme saavuttaa yhtenäisyytensä ja tarkoituksensa.

M. Tervaportti

Ajankohtaista

On aika ilmoittaa lapset uskonnonopetukseen

Katolista uskonnonopetusta on Suomessa tarjolla kouluissa ja seurakunnissa. Opetukseen ilmoitettavat lapset on ensin **rekisteröitävä seurakuntaan**, koska opetuksen järjestämismuuttolaisuus kunnissa koskee vain rekisteröityjen uskonnollisten yhdykskuntien jäseniä.

Koulun katolinen uskonnonopetus on lain mukaan järjestettävä kaikissa niissä kunnissa, joissa vähintään kolmen peruskouluikäisen lapsen vanhemmat sitä vaativat. Kotikuntasi tilannetta voit tiedustella koulusta. Suomessa on 81 kuntaa, joissa lasten määrä riittäisi ryhmän perustamiseen mutta vain noin 20 kunnassa on opetusta. Jos tahdot perustaa uuden opetusryhmän, ryhtyä opettajaksi tai tarvitset tukea keskusteluissa koulun kanssa, Katekeettinen keskus auttaa mielellään asiassa.

Jos lapsesi koulussa ei ole katolista uskonnonopetusta, hän voi korvata sen osallistumalla uskonnonopetukseen seurakunnassa. Seurakunnat järjestävät opetusta enimmäkseen lauantaisin.

Seurakuntien uskonnonopetus on kahdenlaista: koulutunteja korvaavaa ja sakramentteihin valmistavaa. Normaalisti sakramentteihin valmistavaan opetukseen otetaan vain niitä lapsia ja nuoria, jotka käyvät myös muussa uskonnonopetuksessa. Seurakuntien lauantaikursseille ilmoittaudutaan Helsingin alueella Katekeettiseen keskuksen (yhteystiedot alla), muualla kirkkoherroille.

Jos sinulla on kysyttävää uskonnonopetuksen järjestelyistä, ota yhteyttä Katekeettiseen keskuksen katekeesi@katolinen.fi, puh. 050 544 0871

Lisätietoa myös muilla kielillä löydät katekeettisen keskuksen sivuilta <http://katekeesi.katolinen.fi>

Katekeettisella keskuksella on sivu myös Facebookissa, kurkista myös sinne ja liity seuraajaksi!

Katekeettinen keskus

Hiippakuntajuhla 13.8.

Pyhän Henrikin katedraaliseurakunta järjestää bussikuljetuksen seurakuntalaisilleen lauantaina 13. elokuuta. Bussi lähtee katedraalilta klo 8.15 ja ajaa suoraan Lohjalle, mistä messun jälkeen siirrytään samalla bussilla Stella Marikseen. Takaisin Helsingissä olemme n. klo 17-17.30. Matkan hinta 15 euroa maksetaan bussissa.

Ilmoittautua voi jo nyt Henrikin pappilaan p. 09-637 853. Myös omalla autolla tulijoiden pitää ilmoittautua pappilaan ruokailun järjestämiseksi. Hiippakuntajuhlan ohjelma löytyy sivulta 4.

FIDES

Katolinen hiippakuntalehti
Katolskt stiftsblad
Vuosi 2016
79. vuosikerta

Päätoimittaja/Huvudredaktör
Marko Tervaportti

nro	dl	ilmestyy
8	1.8.	12.8.
9	29.8.	9.9.
10	3.10.	14.10.
11	31.10.	11.11.
12	28.11.	9.12.

Toimitus ja tilaukset
Katolinen tiedotuskeskus
Pyhän Henrikin aukio I B
00140 Helsinki

Redaktion och prenumeration
Katolsk informationstjänst
Sankt Henriksplatsen I B
00140 Helsingfors

Puhelin/Telefon 09-6129470
Fax 09-650715

Pankkiyhteys/Bankförbindelse:
(IBAN) FI98 8000 1901 2425 53
(BIC) DABAFIHH.

Ilmestyy 12 kertaa vuodessa.
Vuonna 2016 vuosikerran hinta 39 e,
ulkomailla 44 e. / Utkommer med 12
nummer årligen. 2016: prenumeration
39 e, till utlandet 44 e.

Paino / tryck:
I-print Oy, Seinäjoki

Internet
katolinen.fi > fides
fides@katolinen.fi

**Osoitteenmuutokset
ja ilmoitukset /
Addressförändringar
och annonser**
info@katolinen.fi

4041 0895
Painotuote

Sisällys

- 2 Pääkirjoitus
- 3 Uutisia ja ajankohtaista
- 4 Ajankohtaista
- 5 Sunnuntait ja juhlapyhät
Rukouksen apostolaatti
- 6 Paavi Franciscuksen saarna Kristuksen ruumiin ja veren juhlapyhänä
- 7 Piispan paimenkirje 22.5.2016 autuaan Hemmingin kuoleman 650-vuotispäivänä
- 8 Johannes XXIII:n päiväkirja
- 10 Nunna joka pussasi Elvistä
- 11 Köyliöön A.D. 1951
Katoliset rintamaveteraanit?
- 12 Mitä on maallikkodominikaanius?
- 14 Luomuviljelyä Tamil Nadussa – Caritaksen hankevalmistelumatkalla Intiassa
- 16 Biskopens herdabrev 22.5.2016 på 650-årsdagen av salige Hemmings död
- 17 Kyrkans doktor och endast 24 år gammal
Första kommunen i Mariehamn
- 18 De sju sakramenten – Del 5: Äktenskapets sakrament
- 19 Mitä eroa on karmeliittanunnalla ja ekumeenisten karmeliittojen monastisella jäsenellä?
- 20 Tapaaminen Jeesuksen kanssa
Lukijoilta: G. K. Chesterton – kuka?
- 21 Ilmoituksia
- 22 Seurakunnat ja ohjelmat
- 24 Pyhä äiti Elisabeth Hesselblad, poikkeuksellinen nainen

Kannen kuva: Pyhän Henrikin katedraali, kuva Marko Tervaportti.

Uutisia ja ajankohtaista

Paavi vierailee Armeniassa

Paavi Franciscus vierailee Armeniassa 24.-26. kesäkuuta 2016. Hän saapuu Jerevaniin iltapäivällä 24. kesäkuuta. Ensimmäiseksi paavin ohjelmassa on rukoushetki Etšmiadzinin katedraalissa. Illalla hän tapaa Armenian presidentin, viranomaisia ja diplomaattikuntaa sekä Armenian apostolisen kirkon katholicoksen eli korkearvoisimman piispan, hänen pyhyytensä Karekin II:n. Armenian apostolinen kirkko kuuluu ns. orientaaliortodoksisiiin kirkkoihin.

Lauantaina 25. kesäkuuta paavi vierailee Tsitsernakaberdin muistomerkillä eli armenialaisten kansanmurhan muistomerkillä. Matka jatkuu lentokoneella Gjumriin, jossa paavi viettää messun Vartanants-aukiolla. Sitten hän vierailee Gjumrin Jumalanäidin seitsemän haavan katedraalissa (armenialais-apostolisen kirkon katedraali) ja sen jälkeen Pyhien marttyyrien katedraalissa (armenialais-katolisen kirkon katedraali). Hän palaa illalla lentokoneella Jerevaniin, jossa on ekumeeninen rukoushetki rauhan puolesta.

Sunnuntaiamuna 26. kesäkuuta paavi tapaa Armenian katoliset piispat ja osallistuu jumalalliseen liturgiaan armenialais-apostolisessa

Etšmiadzinin katedraalissa. Ekumeeniseen lounastilaisuuteen osallistuvat Armenian apostolisen kirkon katholicos, arkkipiispat ja piispat, Armenian katoliset piispat sekä paavin seurue. Iltapäivällä paavi ja katholicos allekirjoittavat yhteisen julistuksen. Ennen paluumatkaa Roomaan on rukoushetki Khor Virapin luostarissa.

KATT/VIS

Naiset ja diakonaatti? Mitä paavi todella sanoi

Paavi Franciscus tapasi torstaina 12. toukuuta kansainvälisen sääntökuntien ylisarten järjestön (UISG) jäseniä ja vastasi heidän kysymyksiinsä. Eräs kysymyksistä koski sitä, eikö paavi voisi perustaa virallisen komission tutkimaan kysymystä naisdiakoneista. Paavi vastasi kysymykseen spontaanisti muistelemalla ensin sitä, mitä oli keskustellut erään tapaaman-

sa syyrialaisen teologin kanssa varhaiskirkon diakonisojen roolista mm. kasteessa ja siitä, että ei ole selvää, oliko diakonisoilla "ordinaatio" vai ei. Paavi totesi aikovansa pyytää Uskonopin kongregaatiolta viitteitä aihetta koskevista tutkimuksista, ja vastasi olevansa kysyjän kanssa samaa mieltä siitä, että haluaisi "perustaa virallisen komission tutkimaan tätä kysymystä; uskon, että on kirkolle hyväksi selvittää tätä asiaa", ja paavi ottaa asian puheeksi, jotta "jotakin tämänkaltaista tehdään".

Kansainvälinen media tarttui innokkaasti paavin "uuteen avaukseen naisille". Kyse oli kuitenkin paavin spontaanista vastauksesta hänelle esitettyyn kysymykseen, ei paavi Franciscuksen omasta aloitteesta alkaa selvittää naisten vihkimistä diakoneiksi eikä vielä minkäänlaisen toimikunnankaan perustamisesta.

KATT/VIS

Rakkauden lähetyssisarret Ouluun

Helsingissä 2000-luvun alusta asti toiminut Rakkauden lähetyssisarten aktiivisen haaran yhteisö on lopettanut toimintansa Suomessa. Aktiivisen haaran sisaret poistuivat Suomesta

touko-kesäkuun vaihteessa ja jättivät ylisisar Florian MC johdolla paikkansa saman sääntökunnan kontemplatiivisen haaran sisarille.

Kontemplatiivisen haaran sisaret jatkavat sääntökunnan toimintaa Suomessa, mutta heidän asemapaikakseen on tullut Oulu.

Sisarten lopullinen asumisjärjestely on vielä ratkaisematta, joten tällä hetkellä heidät tavoittaa parhaiten Oulun seurakunnan kautta tai soittamalla suoraan sisarten vanhaan puhelinnumeroon: 040-9601211.

Uusi ylisisar on amerikkalainen sisar Catherine of Siena MC (kuvassa vasemmalla). Kaikkiaan Oulun yhteisöön tulee neljä rakkauden lähetyssisarta.

KATT

Ajankohtaista

"Siirtolaiset eivät ole vaara, he ovat vaarassa"

Luantaina 28. toukokuuta 2016 paavi tapasi 400 lapsen koululaisryhmän Calabriasta; he matkustivat erityisellä "lasten junalla" Vatikaanin asemalle. Osayande, nuori nigeriläinen, joka oli nähnyt perheensä hukkuvan vierellään, kertoi paaville saaneensa apua Lamezia Termessä isä Gia-

comomo Panizzan johtaman yksin tulleita alaikäisiä siirtolaisia auttavan keskuksen kautta ja päässeensä italialaisperheeseen.

Paavi Franciscus näytti lapsille pelastusliivin, jonka oli saanut espanjalaisen vapaaehtoisryhmän edustajalta: liivi oli ollut pienen syyrialaisyttön yllä, joka oli kuollut yrittäessään päästä vanhempiensa kanssa Lesboksen rantaan. Tyttö oli noin kuusivuotias emmekä tiedä edes hänen nimeään, mutta paavi pyysi calabrialaislapsia "antamaan hänelle nimen sydämessänne. Hän on taivaassa ja katsoo meitä."

Paavi keskusteli lasten kanssa siitä, miten ja miksi siirtolaisia olisi autettava. Hän lainasi lasten omaa lausetta kir-

jeestä, jossa nämä olivat pyytäneet tapaamista paavin kanssa: Siirtolaiset eivät ole vaara, he ovat vaarassa.

Paavi esitteli esimerkiksi Giuseppen piirustusta, jossa ihonväreiltään erilaiset lapset leikkivät yhdessä, ja jutteli usean lapsen kanssa, monet siirtolaistaustaisia, kuten srilankalainen Ariston. Paavi vastasi lasten kysymyksiin; kysymykseen, kuinka voi sanoa olevansa kristitty ja käydä messussa, jos sitten torjuu siirtolaiset, paavi vastasi puheen tekopyhydestä. Hän kehotti olemaan rohkeita ja auttamaan anteliaasti.

KATT/Radiovaticana

Muistakaa hiippakuntaa perinnönjaossanne

Hiippakuntamme jäsenmäärä on moninkertaistunut ja kansainvälistynyt. Jäseniä on yli 80 eri kulttuurista. Tämä on rikkaus, mutta myös jatkuvasti kasvava kustannus.

Hiippakunnan talous on alijäämäinen.

Kehotamme teitä rukoilemaan hiippakunnan puolesta, mutta myös konkreettisesti auttamaan sitä vaikeina taloudellisina aikoina. Meillä ei päinvastoin kuin kansankirkollamme ole oikeutta perä valtion kautta kirkkomaksua tai -veroa.

Siten eräs erinomainen tapa tukea kirkkoamme on perinnönjakoa suunniteltaessa ottaa hiippakunta merkittävälläkin tavalla huomioon.

Hiippakunnan tili on

Katolinen kirkko Suomessa/
Taloustoimisto
FI37 2219 3800 004324

Helsingissä 24. toukokuuta 2016

Hiippakunnan talousneuvosto

Hiippakunnan jäsenmaksu

Saaja: Katolinen kirkko Suomessa
Pankkitili: FI78 1014 3000 2374 91
NDEAFIHH
Viitenumero: 90010
Lisätietoja: katolinen.fi

Jäsenmaksun maksaminen on vapaaehtoista, mutta koska katolisella kirkolla ei ole oikeutta kerätä jäsenmaksua valtionverotuksen yhteydessä, sen maksaminen, samoin kuin seurakunnan tukeminen ja Fides-lehden vuosikerran maksaminen, on erittäin tarpeellista koko hiippakunnan ja seurakuntien toiminnan ylläpitämiseksi ja kehittämiseksi.

Membership fee of the Diocese

Receiver: Katolinen kirkko Suomessa
Bank account: FI78 1014 3000 2374 91
NDEAFIHH
Reference number: 90010
More information: katolinen.fi

The paying of the membership fee is not obligatory, but – as the Catholic Church in Finland has not got the right to collect the so called church tax through the state – paying it as well as supporting the parish and the Diocesan Magazine Fides are very important for sustaining and developing the activities of the parishes and the whole Diocese.

Kardinaali Turkson Suomessa

Paavillisen oikeudenmukaisuuden ja rauhan neuvoston puheenjohtaja, kardinaali Peter Turkson, vietti päämessun Pyhän Henrikin katedraalissa sunnuntaina 22.5.2016. Kardinaali oli Suomessa Ulkoasiainministeriön ja Suomen Ekumeenisen Neuvoston kutsusta pääpuhujana uskonnonvapautta käsittelevässä seminaarissa.

KATT/VIS

Pyhiinvaellus bussilla Köyliöön 19.6.2016

Hiippakunnan perinteinen pyhiinvaellus Köyliöön piispa Henrikin surmapaikalle tehdään sunnuntaina 19. kesäkuuta. Messu Kirkkokarilla alkaa klo 13.00. Tervetuloa myös omin neuvoin!

Bussi Köyliöön lähtee Pyhän Henrikin kirkolta 19.6. klo 9.00. Se poimii mahdolliset Mariasta tulijat bussipysäkillä Tukholmankadun ja Mäntytien kulmasta noin klo 9.15-9.25. **Ilmoittautumiset** Henrikin pappilaan p. 09-637853. Matkan hinta 25 euroa maksetaan bussissa. Lisäksi tarvitaan 4 euroa venematkaa varten. Sekä mennessä että tullessa kahvitauko Humppilassa. Takaisin Helsingissä olemme noin klo 19.00.

Piispa Henrikin surmapaikalle tehtävällä pyhiinvaelluksella on juurensa jo 1100-luvulla. Perinne katkesi reformaatioon, mutta elvytettiin uudelleen, kun katolisuus jälleen hyväksyttiin Suomessa. On kunnia-asia, että me pidämme yllä perinnettä, jonka esivanhempamme ovat aloittaneet, ja lähemme joukolla kunnioittamaan ensimmäistä piispaamme ja rukoilemaan häneltä suojelusta itsellemme ja maallemme. Kaikki mukaan!

HIIPPAKUNTA- JUHLA STIFTSFEST DIOCESAN FEAST

LAUANTAINA 13.8.2016

Laupeuden riemuvuosi ja Ursuliinisarten 40 vuotta Suomessa

OHJELMA

KLO 10.00 Pyhän Laurin kirkossa (Lohja): juhllinen messu (messu televisioidaan)

KLO 13.00
lounas Stella Mariksessä (leiritalo ja päätalo)

KLO 14.00–15.30
Ohjelma neljässä pisteessä:

1. Näyttely *Iäti kestää hänen armonsa*: valokuvia, Raamatun tekstejä ja musiikkia
2. Elokuva pyhästä Ursulasta (n. 20 min.)
3. Valokuvanäyttely: *Ursuliinien 40 vuotta Suomessa*
4. Toimintaa lapsille: onginta, nukketeatteriesitys ym.

KLO 15.30 Esitelmä/meditaatio laupeuden riemuvuodesta (kappeli), isä Ryszard Mis SCJ

KLO 15.45 Kulkue Neitsyt Marian patsaan luo, laupeuden ruusukko ja *Salve Regina*

Loppusiunaus

Loppukahvit

Sunnuntait ja juhlapyhät

12.6. kirkkovuoden 11. sunnuntai (III)

1L 2. Sam. 12:7-10, 13
Ps. 32:1-2, 5, 7, 11. - vrt. 5c
2L Gal. 2:16, 19-21
Ev. Luuk. 7:36 - 8:3 tai Ev. Luuk. 7:36-50

19.6. kirkkovuoden 12. sunnuntai (IV)

1L Sak. 12:10-11
Ps. 63:2, 3-4, 5-6, 8-9. - vrt. 2ab
2L Gal. 3:26-29
Ev. Luuk. 9:18-24

PYHÄN JOHANNES KASTAJAN SYNTYMÄ, JUHLAPYHÄ

23.6. torstai, illalla, AATON MESSU

1L Jer. 1:4-10
Ps. 71:1-2, 3-4a, 5-6ab, 15ab+17. - 6b
2L 1. Piet. 1:8-12
Ev. Luuk. 1:5-17

24.6. perjantai, JUHLAPYHÄN MESSU

1L Jes. 49:1-6
Ps. 139:1-3, 13-14, 15. - 14a
2L Ap.t. 13:22-26
Ev. Luuk. 1:57-66, 80

26.6. kirkkovuoden 13. sunnuntai (I)

1L 1. Kun. 19:16b, 19-21
Ps. 16:1-2a+5ac, 7-8, 9-10, 11. - 5b
2L Gal. 5:1, 13-18
Ev. Luuk. 9:51-62

PYHÄT APOSTOLIT PIETARI JA PAAVALI, JUHLAPYHÄ

28.6. tiistai, illalla, AATON MESSU

1L Ap.t. 3:1-10
Ps. 19:2-3, 4-5. - 5a
2L Gal. 1:11-20
Ev. Joh. 21:15-19

29.6. keskiviikko, JUHLAPYHÄN MESSU

1L Ap.t. 12:1-11
Ps. 34:2-3, 4-5, 6-7, 8-9. - 5b
2L 2. Tim. 4:6-8, 17-18
Ev. Matt. 16:13-19

3.7. kirkkovuoden 14. sunnuntai (II)

1L Jes. 66:10-14c
Ps. 66:1-3a, 4-5, 6-7a, 16+20. - 1
2L Gal. 6:14-18
Ev. Luuk. 10:1-12, 17-20 tai Ev. Luuk. 10:1-9

10.7. kirkkovuoden 15. sunnuntai (III)

1L 5. Moos. 30:10-14
Ps. 69:14+17, 30-31, 33-34, 36ab+37. - vrt. 33
2L Kol. 1:15-20
Ev. Luuk. 10:25-37

17.7. kirkkovuoden 16. sunnuntai (IV)

1L 1. Moos. 18:1-10a
Ps. 15:2-3a, 3bc-4ab, 5. - 1a
2L Kol. 1:24-28
Ev. Luuk. 10:38-42

24.7. kirkkovuoden 17. sunnuntai (I)

1L 1. Moos. 18:20-32
Ps. 138:1-2a, 2b+3, 6-7ab, 7c-8. - 3a
2L Kol. 2:12-14
Ev. Luuk. 11:1-13

31.7. kirkkovuoden 18. sunnuntai (II)

1L Saarn. 1:2, 2:21-23
Ps. 90:3-4, 5-6, 12-13, 14+17. - 1
2L Kol. 3:1-5, 9-11
Ev. Luuk. 12:13-21

6.8. lauantai, HERRAN KIRKASTUMINEN, JUHLA

1L Dan. 7:9-10, 13-14 tai 2. Piet. 1:16-19
Ps. 97:1-2, 5-6, 9. - 1a+9a
Ev. Luuk. 9:28b-36

7.8. kirkkovuoden 19. sunnuntai (III)

1L Viis. 18:6-9
Ps. 33:1+12, 18-19, 20+22. - 12ac
2L Hepr. 11:1-2, 8-19 tai 2L Hepr. 11:1-2, 8-12
Ev. Luuk. 12:32-48 tai Ev. Luuk. 12:35-40

AUTUAAN NEITSYT MARIAN TAIVAASEEN OTTAMINEN, JUHLAPYHÄ

14.8. sunnuntai, illalla, AATON MESSU

1L 1. Aik. 15:3-4, 15-16, 16:1-2
Ps. 132:6-7, 9-10, 13-14. - 8
2L 1. Kor. 15:54-57
Ev. Luuk. 11:27-28

15.8. maanantai, JUHLAPYHÄN MESSU

1L Ilm. 11:19a, 12:1, 3-6a, 10ab
Ps. 45:10, 11-12, 16. - 10b
2L 1. Kor. 15:20-26
Ev. Luuk. 1:39-56

Piispan kalenteri

11.6.	Messu Koroisissa, Turussa klo 16
12.6.	M. Elisabeth Hesselbladin pyhäksi julistamisen kiitosmessu
Pyhän Birgitan ja autuaan Hemmingin kirkossa klo 10:30.
19.6.	Pyhiinvaellus Köyliöön
26.6.	Vietnamiläisten katolilaisten kokoontuminen ja messu
Stella Mariksessä
17.7.	Messu Pyhän Ursulan kirkossa Kouvola klo 11
24.7.	Messu Pyhän Ursulan kirkossa Kouvola klo 11
26.-31.7.	Maailman nuortenpäivät Krakovassa
13.8.	Hiippakuntajuhla
14.8.	Ursuliinisaret 40 vuotta Suomessa. Juhla Jyväskylässä.

Rukous

Rukouksen apostolaatti

Kesäkuun 2016 rukouksen apostolaatin palsta

Tässä numerossa meille annetaan rukousaiheet kahdeksi kuukaudeksi. Näin meillä on useita asioita, joiden puolesta haluamme rukoilla ja samalla voimme miettiä, ovatko nämä asiat jollain tavoin läsnä elämässämme.

Kesäkuun aikana me rukoilemme ikääntyneiden, syrjäytyneiden ja yksinäisten ihmisten puolesta. Nuoret (siksi minuakin voi kutsua) eivät useinkaan ajattele vanhuutta. On myös *kummallista*, että emme halua kuunnella toisten neuvoja, varsinkaan iäkkäämmiltä ihmisiltä. Jos kuitenkin tarkkaan katsomme nuoria ja heidän elämäänsä, saamme huomata, että he kaipaavat viisaita mentoreita.

Valitettavasti ikääntyneet ihmiset on siirretty syrjään. Joskus he saattavat olla myös kateellisia nuorille ja tahtovat matkia heitä. Vanhemmilla ihmisillä on oma roolinsa ja nuorten on puolestaan myönnettävä, että he tarvitsevat vanhempia ihmisiä ja heidän neuvojaan.

Heinäkuun rukousaiheet osoittavat meille, että yhä useammat ihmiset eivät kunnioita toisiaan. Yksi syy tähän voi olla oman identiteetin menettäminen. Jumalan hylkääminen johtaa usein myös *auktoriteettien* hylkäämiseen. Jos meidän elämämme perusta ei ole taivaasta, elämämme voi hallita se, mitä muut ajattelevat ja sitä voivat ohjailla monenlaiset päähänpistot. Ilman Jumalaa olemme kuin "ruoko, jota tuuli huojuttaa" (Luuk 7:24). Joka ei usko mihinkään, on altis kaikenlaisille houkutuksille. Meidän kristittyjen ei tarvitse olla suosittuja ja kaikkien tuntemia, meidän täytyy olla viisaita ja suunnata katseemme aina kohti Jumalaa.

Meidän viisautemme tulee kokemuksista, joita elämä meille tarjoaa ja kamppailusta myös itsemme kanssa. Jokainen kohtaamiseni Jumalan kanssa on armoa koko maailmalle.

Pyhä Maria, kristittyjen auttaja, rukoile puolestamme.

isä Stanisław Zawitowicz SCJ

Rukoilkaamme...

Kesäkuu

- Että vanhukset, syrjäytyneet ja yksinäiset ihmiset voisivat myös suurissa kaupungeissa kokea solidaarisuutta ja ystävyyttä.
- Että seminaristit ja noviisit saisivat koulutuksensa aikana ohjausta sellaisilta ihmisiltä, jotka elävät evankeliumin ilossa ja jotka viisaasti valmistavat heitä tehtävänsä.

Juni

- Att äldre, marginaliserade och ensamman mänskör möter solidaritet och vänskap, även i våra storstäder.
- Att seminarister och noviser under sin utbildning möter mentorer som lever i evangeliets glädje och som med vishet förbereder dem för deras uppdrag.

Heinäkuu

- Että alkuperäiskansoille, joiden identiteetti ja olemassaolo on uhattuna, osoitettaisiin asianmukaista kunnioitusta.
- Että kirkko latinalaisessa Amerikassa ja Karibian alueella toteuttaisi lähetystehtävänsä tuossa maanosassa julistamalla evankeliumia entistä innokkaammin ja voimallisemmin.

Juli

- Att ursprungsbefolkningarna, vars identitet och själva existensen ibland hotas, behandlas med respekt.
- Att kyrkan i Latinamerika och Karibien med förnyad hänförelse och entusiasm förkunnar evangeliet under sin mission över hela kontinenten.

Paavi Franciscuksen saarna

Kristuksen ruumiin ja veren juhlapyhänä

"Tehkää tämä minun muistokseni"

(1. Kor. 11:24, 25)

Apostoli Paavali toistaa korinttilaisille kirjoittessaan kaksi kertaa tämän Jeesuksen käskyn kertomuksessa eukaristian asettamisesta. Se on vanhin todistus Kristuksen sanoista viimeisellä aterialla.

"Tehkää tämä." Ottakaa leipä, lausukaa kiitos ja murtakaa se. Ottakaa malja, lausukaa kiitos ja jakakaa se. Jeesus käskyy toistaa eleen, jolla hän asetti pääsiäisuhriensa muiston. Siinä hän on antanut meille ruumiinsa ja verensä. Tämä ele saavuttaa meidätkin: se "tekee" eukaristian, jossa subjekti on aina Kristus, mutta joka toteutuu meidän vähäisten, Pyhän Hengen voitelemien kättemme kautta.

"Tehkää tämä." Jo aiemmin Jeesus oli käskennyt opetuslapsia "tekemään" jotakin, joka oli hänelle selvää Isän tahtoa totellen. Kuulimme sen juuri evankeliumissa. Väsyneen ja nälkäisen kansanjoukon edessä Jeesus sanoo opetuslapsille: "Antakaa te heille syötävää" (Luuk. 9:13). Todellisuudessa Jeesus siunaa ja murtaa leivät, jotka tekevät tuon kansan kylläiseksi, mutta opetuslapset tarjoavat ne viisi leipää ja kaksi kalaa. Jeesus halusi juuri tätä: sen sijaan, että he lähettäisivät kansan pois, he asettaisivat käytettäväksi sen vähän mitä heillä oli. Ja sitten toinen ele: leivänpalat, jotka Herra pyhällä ja kunniakkailta käsillään mursi, siirtyvät opetuslasten vähäisiin käsiin, jotta he jakavat ne kansalle. Myös tämä on "tekemistä" ja "syötävän antamista" yhdessä Jeesuksen kanssa. On selvää, että tuo ihme ei pyri vain tyydyttämään yhden päivän nälkää. Se on merkki siitä, mitä Kristus aikoo tehdä koko ihmiskunnan pelastukseksi antamalla lihansa ja verensä (vrt. Joh. 6:48-58). Ja kuitenkin on aina kuljettava näiden kahden pienen eleen kautta: tarjottava ne vähät lei-

Kuva SIR

vät ja kalat, jotka meillä on, ja otettava vastaan Jeesuksen käsien murtama leipä ja jaettava se kaikille. On tehtävä ja myös murrettava!

Murtaa: tämä on toinen sana, joka selittää, mitä merkitsee tuo "tehkää tämä minun muistokseni". Jeesus on murtanut ja murtaa itsensä meidän vuoksemme. Ja hän pyytää meitä antamaan itsemme, murtaamaan itsemme toisten vuoksi. Juuri siksi "leivän murtamisesta" on tullut Kristuksen ja kristittyjen kuva ja tunnusmerkki. Muistakaamme Emmausta: he tunsivat hänet, kun hän "mursi leivän" (Luuk. 24:35). Muistakaamme Jerusalemin ensimmäistä

yhteisöä: "Uskovat... mursivat yhdessä leipää" (Ap.t. 2:42). Eukaristia on alusta saakka kirkon elämän keskus ja muoto. Mutta ajatelkaamme myös kaikkia pyhiä – kuuluisia tai nimettömiä – jotka ovat "murtaneet" itsensä, oman elämänsä, "antaakseen syötävää" veljille. Kuinka monet äidit ja isät ovatkaan kotona ruokapöydässä leikatun jokapäiväisen leivän ohella murtaneet sydämensä, jotta heidän lapsensa kasvaisivat, ja kasvaisivat hyvin! Kuinka monet kristityt ovatkaan vastuullisina kansalaisina murtaneet oman elämänsä puolustukseksi kaikkien arvokkuutta, erityisesti köyhien, marginalisoidujen ja syrjittyjen! Mistä he saavat

voiman tehdäkseen kaiken tämän? Juuri eukaristiasta: ylönousseen Herran rakkauden voimasta, joka tänäänkin murtaa leipää meidän puolestamme ja toistaa: "Tehkää tämä minun muistokseni."

Vastatkoon myös eukaristinen kulue, jonka kohta toteutamme, tähän Jeesuksen käskyyn. Ele hänen muistokseen, ele antaaksemme syötävää nykyisille väkijoukoille, ele murtaaksemme uskomme ja elämämme merkinä Kristuksen rakkaudesta tätä kaupunkia ja koko maailmaa kohtaan.

Franciscus

Piispan paimenkirje 22.5.2016 autuaan Hemmingin kuoleman 650-vuotispäivänä

Rakkaat hiippakuntalaiset,

Me vietämme tänään 22. toukokuuta autuaan Hemmingin muistopäivää. Koska tälle päivälle osuu Pyhän Kolminaisuuden juhla, autuaan Hemmingin muistopäivän vietto jää tänä vuonna pois kirkon liturgiasta. Meitä yhdistää kuitenkin autuaaseen Hemmingiin katolinen opetus Pyhästä Kolminaisuudesta.

Meillä on hyvä syy muistaa tänään autuaasta Hemmingiä — ainakin tämän paimenkirjeen muodossa, sillä tänään tulee kuluneeksi 650 vuotta piispa Hemmingin kuolemasta. Kirkon uskonperinteessä autuaiden ja pyhien kuolinpäivät ovat heidän taivaallisia syntymäpäiviään.

Hemming syntyi Uppsalan lähellä sijaitsevassa Bälingen kylässä Ruotsissa vuonna 1290. Opintojensa jälkeen hänet vihittiin papiksi 25-vuotiaana, jonka jälkeen hän vielä jatkoi kirkko-oikeuden ja vapaiden taiteiden opintoja Pariisissa kymmenen vuoden ajan. Valmistuttuaan hänet nimitettiin 1329 Turun tuomiokirkon kaniikiksi. Kun piispanistuin vapautui, hänet valittiin yksimielisesti Turun piispaksi vuonna 1338. Seuraavana vuonna hänet vihittiin piispaksi Tukholman tuomiokirkossa.

Paitsi piispan virkaa, Hemming hoiti myös vastuullisia maallisia hallinto- ja tehtäviä. Hän oli mm. jäsenenä kuningaan neuvostossa. Hän oli eittämättä vaikutusvaltaisin henkilö tuohon aikaan tässä maassa. Piispa Hemmingin aikana hiippakunta alkoi kukoistaa. Sotien runtelema Turun tuomiokirkko korjattiin ja sitä laajennettiin. Kuusiston linna rakennettiin piispan taloksi. Hiippakunnan hallinto uudistettiin ja perustettiin mm. tuomiorovastin virka. Piispa lahjoitti myös Turun katedraalille merkittävän määrän kirjallisuutta, jotta pappien koulutustaso nousisi. Itse hän kirjoitti opetusmielessä teoksia kirkko-oikeudesta, liturgiasta, pastoraalisesta työstä ja talouden hoidosta.

Piispa Hemming vieraili ahkerasti seurakunnissa ja vahvasti näin pappien ja seurakuntalaisten uskoa sekä kirkon asemaa, joka tuohon aikaan ei vielä ollut vakiintunut.

Kuva Magnus Löfving

Pyhä Birgitta kirjoitti ahkerasta ystävästään, Hemmingistä, osuvan lauseen: "Hemming juoksee aina, paitsi nukkuessaan." Juuri Birgitan kehoituksesta piispa Hemming matkusti jopa Avignoniin, jossa paavi tuolloin oleskeli, kehottaakseen tätä palaamaan takaisin Roomaan. Hemming lähetti myös viestin Ranskan ja Englannin kuninkaille, jotta 100 vuotta kestänyt sota saataisiin maiden välillä vihdoin päätymään. Vaikka paavi ei palannutkaan Roomaan eikä Ranskan ja Englannin välille syntynyt rauhaa, Hemming osoitti olevansa hyvällä ja pyhällä asialla.

Pyhä Birgitta oli ennustanut Hemmingin kuolevan odottamatta. Näin tapahtuikin. Piispa Hemming löydettiin kuolleena rukousasennossa 21.

toukokuuta 1366. Hautajaiset vietettiin Turun tuomiokirkossa, jonka kuoriin piispa haudattiin.

Hautajaisten jälkeen tuli tavaksi sytyttää joka päivä kynttilä Hemmingin hautapaadelle. Piispa Hemming oli tuttu kaikissa seurakunnissa ja hän oli pyhyiden maineessa. Hemmingiltä alettiin pyytää esirukouksia. Ajan kuluessa todettiin, että monet pyynnöt täytyivät ihmeellisellä tavalla. Ihmeitä alettiin kirjoittaa muistiin, kunnes päätettiin kääntyä paavin puoleen, jotta Hemming voitaisiin julistaa autuaaksi. Vuonna 1497 paavi Aleksanteri VI antoi luvan siirtää Hemmingin jäännökset pyhimysarkkuun, reliquariumiin ja julistaa hänet autuaaksi. Tuo reliikkiarkku on edelleen Turun tuomiokirkossa, joskin se on nykyään tyh-

jä. Sodan vuoksi autuaaksi julistamista vietettiin Turussa vasta 1514, noin 500 vuotta sitten. Tuo juhlamessu oli katolisen kirkon viimeinen suuri tapahtuma ennen reformaation tuloa Suomeen. Autuaan Hemmingin pyhäksi julistaminen, kanonisaatio, oli jo pitkälle valmisteltu, mutta reformaatio teki siitä lopun. Suhde Roomaan katkesi. Ruotsin kuningas asettui kirkon pääksi ja maan oli omaksuttava luterilainen usko.

Kirkko ei kuitenkaan koskaan unohda autuaitaan eikä pyhiään. Vielä nytkin vuosisatojen jälkeen muistamme autuaasta Hemmingiä. Rukouksen kautta hän on meille aina läsnä oleva, meidän puolestamme rukoileva pyhä. Taivaassa ei ole aikaa, on vain iankaikisuus. Vaikka vuosisadat erottavat meitä Hemmingistä, hän elää uskomme mukaan Jumalan taivaassa.

Harras toiveemme on, että kanonisoimisprosessi, joka jo ennen hänen autuaaksi julistamistaan pantiin käyntiin, voitaisiin vihdoin saattaa päätökseen, niin että hänet pyhänä korotettaisiin alttarin kunniaan. Me voisimme usein pyytää Hemminkiä: "Autuas Hemming, rukoile puolestamme! Aamen."

+ *Teemu Sippo SCJ*
Helsingin piispa

Birgittalaisoblaattien RETRETTI lokakuussa

Turun birgittalaisluostarissa,
Ursininkatu 15 A
perjantai 7.10.2016 klo 18 –
sunnuntai 9.10.2016 klo 12

AIHE: "Duc in altum", souda
vene syvään veteen, laskekaa
sinne verkkonne!
Retretin johtaa isä Raimo
Goyarrola.

Ilmoittautumiset
birgittalaissisarille
puh. 02-2501 910 tai email:
birgitta.turku@kolumbus.fi
Retrettimaksu 90 euroa, sisältää
majoituksen ja ateriat.
Retretti on kaikille avoin.

Turun birgittalaissisaret

Artikkeleita

Yksi ehkä rakastetuimmista hengellisistä "päiväkirjoista" Jeesus-lapsen Teresan "Pienen tien" ohella on pyhän paavi Johannes XXIII:n päiväkirja, jota valitettavasti ei ole suomennettu.

Johannes XXIII:n "Sielun päiväkirja" ei ole omaelämäkerta. Siitä ei myöskään löydy pastoraalisia suunnitelmia tai toimintaohjelmia, kuvauksia seminaariopinnoista, pappeudesta, paavin diplomaattina, Venetsian patriarkkana tai paavina olostai Vatikaanin II kirkolliskokouksesta. Päiväkirja on enimmäkseen sarja lyhyitä hengellisiä muistiinpanoja, päätöksiä ja mietiskelyjä retreteissä ja hengellisissä harjoituksissa. Nämä vihkosiin tehdyt muistiinpanot alkavat vuodesta 1895, jolloin Angelo Roncalli oli 14-vuotias ja Bergamon seminaarissa. Ne päättyvät vuonna 1962 muutamaa kuukautta ennen hänen kuolemaansa 81-vuotiaana.

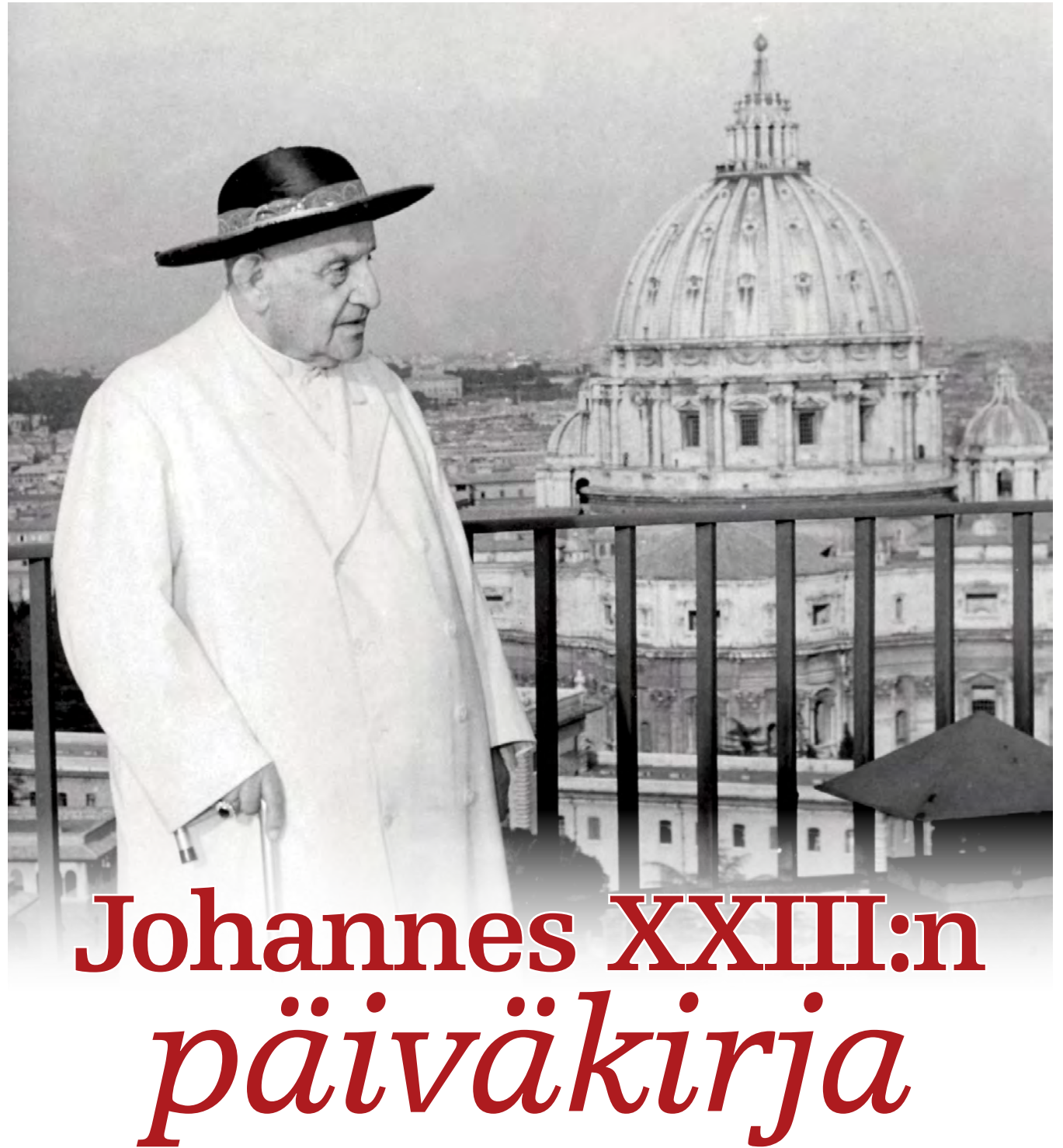
Angelo Roncalli itse nimesi nämä muistiinpanonsa "erään sielun päiväkirjaksi" vuoden 1902 vihkosessa. Johannes XXIII antoi vihkot sihteerilleen Loris Capovillalle vuonna 1961, kun tämä toimitti julkaistavaksi Angelo Roncallin kirjoituksia ja puheita. (Loris Capovilla oli myöhemmin Chieti-Vaston arkkipiispa ja Loreton prelaatti; paavi Franciscus loi hänet kardinaaliksi vuonna 2014. Hän kuoli 100 vuoden iässä 26. toukokuuta 2016.)

Aluksi vastahakoisena Johannes XXIII antoi luvan julkaista muistiinpanot kuolemansa jälkeen: ehkä ne voivat tehdä hyvää niille, joita pappeus ja läheisempi yhteys Jumalaan vetävät puoleensa. Pian päiväkirja käännettiin useille kielille.

Capovillan mukaan tuo päiväkirja on "paras väline, että voi tuntea Johannes XXIII:n, puhua ja kirjoittaa hänestä, tulkita hänen ajatteluaan, toimintaansa, spiritualiteettiaan, hurskauttaan, uskollisuuttaan traditiolle, pastoraalisia avauksia, laupeutta, johon liittyi järkkymätön erehdyksen ja erheiden tuomitseminen, kristillistä huumorintajua, huulten vaikenemista ja vertavuotavaa sydäntä..."

Capovilla mainitsee johdannon alaviitteessä myös Suomen esimerkkinä maita, joissa olisi tehty päiväkirjan osittaisia käännöksiä. En ole löytänyt tietoa julkaistusta suomennoksesta. Mahdollisesti Capovilla tarkoittaa esim. opinnäytetyötä (Helsingin yliopiston tietokannasta löytyy Leena Marita Teinosen opinnäyte v. 1978 Johannes XXIII:n rukouksen teologiasta).

Päiväkirjan jaottelu ajanjaksoihin on tämä: 1895-1900 seminaarissa Bergamosa, 1901-1903 seminaarissa Roomassa, 1904 pappisvihkimysvuosi, 1905-1914

Johannes XXIII:n päiväkirja

Bergamon piispan mons. Radini Tedeschin sihteerinä, 1915-1918 ensimmäinen maailmansota, 1919-1920 Bergamosa seminaarin hengellisenä ohjaajana, 1921-1924 Roomassa Propaganda Fiden palveluksessa, 1925 piispanvihkimys, 1925-1934 paavin edustajana Bulgariassa, 1935-1944 paavin edustajana Turkissa ja Kreikassa, 1945-1952 paavin edustajana Ranskassa, 1953-1958 Venetsian patriarkkana, 1958-1963 paavina.

Erään sielun hengellinen matka

Angelo Roncallin muistiinpanot 67 vuoden ajalta palaavat kerta toisensa jälkeen samoihin aiheisiin. Muistiinpanot kertovat suuresta hartaudesta ja nöyryydestä ja erityisestä rakkaudesta Neitsyt Mariaa kohtaan, Jeesuksen pyhää sydäntä ja pyhää sakramenttia kohtaan. Hän valittaa kerran toisensa jälkeen keskittymättömyyttä rukouksessa ja että hartaudenharjoitukset, mietiskely, ruusukon rukoileminen, omantunnontutkiskelu, itserakkauden väheneminen ja hyveiden harjoittaminen eivät olleet sujuneet hyvin. On kiinnitettävä uskollisempaa ja hartaampaa huomiota pyhään eukaristiaan, tavoiteltava rakkautta ja nöyryyttä (josta hän huomaa olevansa kaukana);

nöyryys toistuu aiheena hyvin usein.

Muistiinpanot ovat italiaa ja välillä latinaa. Varsinkin raamatunlauseita hän siteeraa latinaksi, samoin otteita "Kristuksen seuraamisesta". Välillä muistiinpanot ovat luettelo retretin aiheista. Myöhemmän iän muistiinpanoissa hän palaa joskus katsomaan, mitä oli kirjoittanut esimerkiksi 25 vuotta aiemmin.

Paavi oli todennut Capovillalle päiväkirjan ensimmäisistä muistiinpanoista olleensa silloin viaton ja vähän ujo nuorukainen, joka halusi rakastaa Jumalaa hinnalla millä hyvänsä ja tulla papiksi, mutta havaitsi itsessään vihollisen, itserakkauden, joka oli saatava kuriin. Hän otti kaiken vakavasti ja omantunnontutkistelut olivat hyvin yksityiskohtaisia ja ankaria.

Varsinkin nuorena hän kirjoitti muistiin useita luetteloja hartaudenharjoituksista, jotka oli tehtävä joka päivä, joka viikko ja joka kuukausi, mm. aika, joka oli käytettävä joka päivä mentaaliseen rukoukseen ja hengelliseen lukemiseen, messu mieluiten messupalvelijana, vierailu pyhimmän sakramentin luona, tavalliset rukoukset Marialle, Joosefille, pyhille ja kiirastulen sieluille... Joka viikko oli ripittäydettävä ja otettava vastaan kommuunio. Oli tutkittava omaatuntoaan jostakin paheesta vapautumiseksi tai

jonkin hyveen saavuttamiseksi. Oli valittava itseään ja keskityttävä paremmiin rukouksessa; oli kuolettettava itseään ja taisteltava itserakkautta vastaan.

Monien muiden pyhien ohella muistiinpanoissa esiintyvät erityisen usein pyhät Aloisio Gonzaga, Stanislaus Kostka ja Jan Berchmans, kolme nuorta jesuiittaa, hänen erityiset suojelijansa.

28. maaliskuuta 1898: "Yhdistyn Jeesukseen sakramentissa, ystävääni ja lohduttajaani, ja kaikki tulee tehdyksi. Jeesukseni, armahda." 1. toukokuuta 1898 hän pyytää Neitsyt Marialta kahta hyvettä: suurta nöyryyttä ja suurta rakkautta Jeesukseen sakramentissa; ja Jeesukselta hän pyytää suurta hartautta "hänen äitiään ja minun äitiäni Mariaa kohtaan". 19. heinäkuuta samana vuonna hän kirjoittaa, että loman aikana hän pyrki erityisesti saavuttamaan nöyryyden ja rakkauden hyveitä; silloin ei ole tiedonalojen opiskelua, "mutta eukaristian sakramentissa minulle avautuu taivaallinen koulu, jossa opettaa paras opettaja jota voisi kuvitella, Jeesus Kristus itse".

28.4.1901 "Kuinka voin? En todellakaan voi valittaa Jeesuksen antamista armoista, mittaamattomista lohdutuksista, onnenhetkistä, joiden vaikutus laajenee myös kaikkeen muuhun. Mutta mitä it-

Artikkeleita

seeni tulee, on tunnustettava, että en todellakaan ole muuttunut aiempaa paremmaksi...”

20. joulukuuta 1902 hän kirjoitti olevansa vakuuttunut, että ”on ehdottoman välttämätöntä antaa itseni kokonaan ja aina Herralle, joka tahtoo käyttää minua vähäistä tehdäkseen hyvää kirkossa, tuodakseen sieluja hänen rakastavan sydämensä luo... Minussa Jumala on kaikki ja minä en ole mitään. Olen syntinen ja vielä kurjempi kuin voin kuvitella. Jos jotakin hyvää olen tehnyt elämässäni, se oli kokonaan Jumalan työtä, joka olisi tuottanut parempaa hedelmää, ellen minä olisi estänyt sitä... Merkeistä ja ärettömistä armoista, joilla Jumala on suvainnut täyttää sieluni ensimmäisistä vuosista tähän päivään, käy selvästi ilmi, että hän haluaa minusta pyhän... Ja minun on oltava pyhä millä hinnalla tahansa... oltava valmis uhraamaan kaikki, myös opiskelu, totellakseni hänen jumalallista tahtoaan... Tie, jolla minun on taisteltava, on nöyryys... aina iloisuus, rauha, tyyneys, hengen vapaus joka asiassa. Kun huomaan olevani uskollinen aikomuksissani, ylistän sydämestäni Jumalaa, joka teki kaiken; kun huomaan puutteeni, varon lannistumasta. Jumala sallii sen, jotta nöyryyden enemmän ja hylkäisin itseni kokonaan hänen rakastavaan syliinsä. Puutteen jälkeen syvän nöyryyden teko, ja sitten aloitan uudelleen iloisena, aina hymyillen, niin kuin Jeesus olisi hyväillyt ja suudellut minua, nostanut minut ylös omin käsin...”

16. tammikuuta 1903 hän kirjoitti, kuinka hänellä oli ollut väärä käsitys pyhydestä. Mieleessä oli kuva jostakin pyhästä, jota hän yritti jäljitellä pieniä yksityiskohtia myöten (pyhä Aloisio toimisi tässä tapauksessa niin ja näin): ”En ole pyhä Aloisio eikä minun pidä pyhittyä niin kuin hän, vaan niin kuin erilaiseen olemukseeni, luonteeseeni, olosuhteisiin sopii.”

Hän sanoo ajattelevansa usein Jeesuksen kätkeytyä elämää 30-vuotiaaksi asti: ”Siunattu Jeesus eli 30 vuotta kätkeytyä elämää ja oli Jumala, Isän olemuksen loiste ja tullut pelastamaan maailman; hän teki kaiken tämän opettaakseen meille, kuinka välttämätöntä nöyryyden harjoittaminen on ja millä tavalla sitä on harjoitettava.”

Pappina ja piispana

Angelo Roncallin pappisvihkimys oli 10. elokuuta 1904 Santa Maria in Monte Santon kirkossa ja ensimmäinen messu Pietarinkirkossa. ”Sydämen täyttävistä ajatuksista hallitsi tämä: suuri rakkaus kirkkoa kohtaan, Kristuksen asiaa, pappin asiaa kohtaan, itseni omistaminen kokonaan Jeesuksen ja kirkon palvelukseen, pyhä uskollisuudenlupaus Pietarin istuinta kohtaan, väsymätön työ sielujen puolesta...” Hän pääsi myös audienssille paavi Pius X:n luo, jossa kertoi näistä tuntemuksista paaville ja sai hänen siunauksensa.

10.8.1914, oltuaan kymmenen vuotta pappina, hän muisteli, kuinka paljon armoja näinä vuosina oli saanut vastaanotettujen ja jaettujen sakramenttien myötä ja harjoittaessaan monin tavoin palveluvirkansa: ”Herrani, tunnistan

puutteeni, syvän kurjuuteni.” 27.11.-2.12.1926 hän oli ollut piispa 20 kuukauden ajan, ja kuten oli helppo ennakoita, palvelutehtävä tuli tuomaan monia ahdinkoja: ”Haluan totuttautua kantamaan tämän ristin kärsivällisempänä, tyyneämpänä ja sisäisesti sopuisampana kuin olen tähän saakka onnistunut”.

20.-24. joulukuuta 1928 hän kirjoitti jälleen, kuinka paljon armoja, mutta myös kurjuutta ja uskottomuuksia 25 pappisvuoden aikana oli ollut, sisäistä kärsimättömyyttä, hajamielisyyttä rukouksissa, loukkauksia lähimmäisenrakkautta vastaan, hän oli viimeisin ja kelvottomin kirkon piispoista... ”Olen jälleen kerran elävästi tuntenut, että velvollisuuteni on

todella olla pyhä. Herra ei lupaa minulle 25 vuotta piispana, vaan sanoo, että jos tahdon tulla pyhäksi, hän antaa aikaa ja armoja...”

25.11.-1.12.1940 paavi Pius XII oli pyytänyt koko maailmaa yhtymään kanssaan pyhien litaniaan ja psalmiin 51 (Miserere), joten tuon psalmin jakeet ja kansojen itku olivat hengellisten harjoitusten aiheena: sotaa ei halua Jumala vaan ihmiset.

Hengellisissä harjoituksissa 13.-18. syyskuuta 1954 Venetsian patriarkka antoi ohjeita papistolle ja korosti Raamatun lukemista pyhän äitikirjon polvilla; jatkuvan ainakin breviaariin sisältyvien kohtien lukemisen on oltava koulu ja jatkuva muistutus pysyvistä periaatteista; Psalmi ja Raamattu on taivaan laulu, joka kaikuu maan päällä ja palaa taivaaseen; voimme sanoa, että breviaari on Jeesus kanssamme... Samoin hän korosti pyhää messua, pappi on omalla paikallaan alttarilla, hän on Jeesuksen ja kirkon palvelija... Pappien ilon elementit ovat kuuliaisuus, tietoisuus sisäisestä ja ulkoisesta puhtaudesta, uskollisuus todella papillista rukousta eli breviaaria ja messua kohtaan; tapa olla kaikessa yhteydessä paaviin... on aina yritettävä suvaita veljiä ja vaalittava ”lapsuutemme kolmea suurta hartautta: Jeesus, Maria ja Joosef”.

20.-25. toukokuuta 1955 hän kirjoittaa, että vuosien kulumisen myötä kaikki rukoukselämässä ”maistuu” yhä enemmän: pyhä messu, breviaari, ruusukko, pyhin sakramentti. ”Pysyminen aina Jumalan

kanssa aamusta iltaan ja yölläkin antaa pysyvää iloa ja johtaa kaikessa tyyneen ja kärsivällisyyteen.” Viran huolet kuitenkin työllistävät ja melkein tukahduttavat sen; siksi hän aikoo korostaa enemmän ainakin ruusukon rukoilemista ääneen yhdessä sihteerin, sisarten ja muiden talossa olevien kanssa.

Paavina

29.11.-5.12.1959 ”Siitä saakka kun Herra tahtoi minut, kurjan, tähän suureen palvelutehtävään, en kuulu enää mihinkään erityiseen elämässä, kuten perhe, isänmaa, kansakunta, erityiset opintosuunnaukset, suunnitelmat, vaikka hyvätkin. Nyt enemmän kuin koskaan tunnen olevani vain arvoton ja nöyrä *servus servorum Dei* (Jumalan palvelijoiden palvelija). Koko maailma on perheeni. Tämän universaalien kuuluvuuden on annettava sävy ja elävyys mieleeni, sydämeeni ja tekoihini... Ennen kaikkea elävöittäköön se jokapäiväistä rukoustani: breviaari, pyhä messu, koko ruusukko, uskolliset vierailut tabernaakkelissa olevan Jeesuksen luona...”

10.8.1961, pappisvihkimyksensä vuosipäivänä, Johannes XXIII muisteli, kuinka hänen vietettyään ensimmäisen messun Pietarin haudalla ”pyhän isän Pius X:n kädet olivat pääni päällä ja sain siunauksen alkavalle pappiselämälleni. Yli puolen vuosisadan (57 vuoden) jälkeen ovat minun omat avoimet käteni koko maailman katolilaisten – eikä vain katolilaisten – yllä... On oltava aina valmis kuolemaan vaikka heti tai elämään niin kauan kuin Herra haluaa jättää minut tänne maan päälle”. Kuolee tai elää, pyhittyminen on tärkeää. Kuten häntä kaikkialla kutsutaan pyhäksi isäksi, ”on oltava ja haluan olla sitä todella”.

20. toukokuuta 1963 Johannes XXIII kirjoitti fyysisestä kärsimyksestä. Tuolloin oli kolmas päivä, että hän ei kyennyt viettämään messua ja hänelle tuotiin pyhä kommuunio vuoteeseen.

Päiväkirjan viimeiseksi Loris Capovilla on sijoittanut tarkemmin ajoittamattoman muistiinpanon, lainauksen pyhän paavi Eugeniuksen ylistyksestä breviaarissa 2. kesäkuuta: ”*Benignus fuit, mitis et mansuetus; et, quod caput est, vitae sanctimonia illustris*” (hän oli hyväntahtoinen, lempeä ja nöyrä, ja mikä tärkeintä, tunnettu pyhästä elämästään), johon Johannes XXIII oli lisännyt lauseen: ”Eikö olisi kaunista saavuttaa ainakin se?”

Hengellisessä testamentissaan Johannes XXIII kirjoitti: ”Jäähyväisten hetkelä, tai pikemminkin jälleennäkemisen, muistutan vielä kaikille siitä, mikä elämässä on tärkeintä: siunattu Jeesus Kristus, hänen pyhä kirkkonsa, hänen evankeliuminsa ja evankeliumissa ennen kaikkea *Pater noster*, ja Jeesuksen ja evankeliumin hengessä ja sydämessä totuus ja hyvyys: lempeä ja hyväntahtoinen hyvyys, ahkera ja kärsivällinen, voittamaton ja voittoisa.”

Katri Tenhunen

Pyhä Johannes XXIII: *Il giornale dell'anima e altri scritti di pietà*. Ed. Loris F. Capovilla (Edizioni San Paolo, 14. painos 2003), 751 s.

English-language Catechism for Adults

Would you like to become more familiar with the basic teaching of the Catechism of the Catholic Church? A study group of English-speaking people meets twice a month at the **Studium Catholicum, Ritrikatu 3 b A 4, Helsinki**. The study group is open to all those who are interested.

The English-language Catechism will start again in mid-September. Kindly check the Studium Catholicum website for exact dates – <http://www.studium.fi/calendar.html>

Contact person: **Diana Kaley**, 040-7235703, diana.kaley@studium.fi. Moderator of the group: fr. **Antoine Lévy, OP**.

URKUMUSIIKIN

JUHLAA KATEDRAALISSA

URKUREITA LÄHELTÄ JA KAUKAA

Urkukonsertti Pyhän Henrikin katedraalissa **torstaina klo 18.00**.

7.7. HENRI HERSTA

4.8. SANTERI SIIMES

Mons. Carlingin kuolemasta 50 vuotta

Monsignore Adolf Carlingin kuolemasta tuli torstaina 9.6. kuluneeksi tasan 50 vuotta. Tämän johdosta Helsingin piispa Teemu Sippo SCJ viettää Pyhän Henrikin katedraalissa sielunmessun perjantaina 17.6.2016 klo 18.00. Messun jälkeen mentäneen mons. Carlingin haudalle Malmin hautausmaalle.

KATT

Artikkeleita

Kontemplatiivinen katolinen nunna, joka äänestää Oscar-palkinnon saajista – hän on Dolores Hart, entinen elokuvanäyttelijä ja vuodesta 1963 benediktiiniluostarissa ollut äiti Dolores Hart OSB, joka todellakin on Yhdysvaltain elokuva-akatemian Oscar-äänioikeutettu jäsen.

Nuori Dolores Hart ehti uransa aikana näytellä 10 Hollywood-elokuvassa. Hän nousi kuuluisuuteen saatuaan 19-vuotiaana sivuroolin elokuvassa "Loving you" (suom. "Kiihkeitä rytmejä"), jonka pääosassa oli Elvis Presley; hän oli ensimmäinen tyttö, jota Elvis suuteli valkokankaalla. Hart oli Elvis Presleyn vastaanäyttelijänä myös elokuvassa "King Creole" (suom. "Kitara kainalossa"). "Millaista oli suudella Elvistä", häneltä kysyttiin ja kysytään usein. Elokuvien ulkopuolella hänellä ei ollut erityisen läheistä suhdetta Elvikseen, ja "luullakseni tuolloin valkokankaalla suudelman kesto oli suunnilleen 15 sekuntia, mutta tämä on kestänyt 40 vuotta..."

Vuonna 1961 Dolores Hart näytteli Franciscus Assisilaisesta kertovassa elokuvassa pyhän Claran roolin ja tapasi Roomassa elokuvan kuvausten vuoksi myös paavi Johannes XXIII:n.

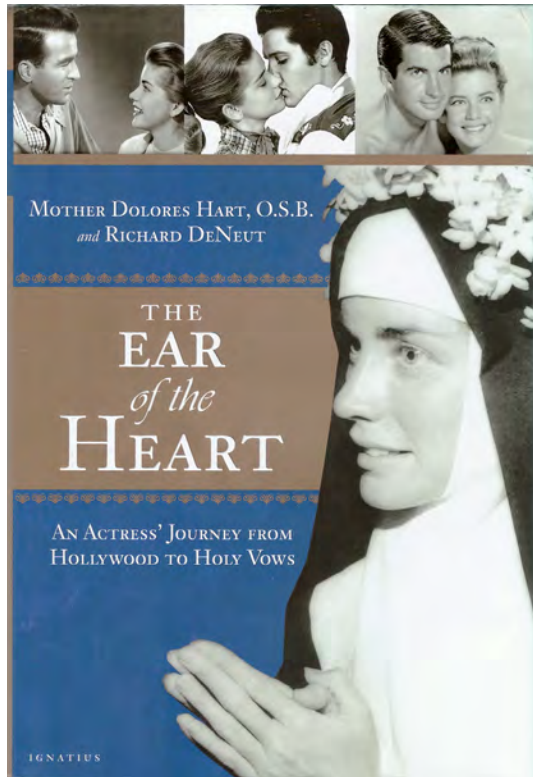
Dolores Hart jätti kuitenkin lupaavan elokuvauransa 24-vuotiaana vuonna 1963 ja meni Bethlehemiin Connecticutissa sijaitsevaan Regina Laudis-benediktiiniluostariin.

Äiti Dolores Hart OSB esiintyi vuosikymmenten filmaustauon jälkeen lyhyessä dokumenttelokuvassa "God is the Bigger Elvis" (2011), joka oli ehdolla Oscar-palkinnon saajaksi 2012. Mielenkiintoinen elämäkertä "The Ear of the Heart: An Actress' Journey From Hollywood to Holy Vows" julkaistiin vuonna 2013. Vuosien mittaan häntä oli pyydetty kirjoittamaan elämästään, mutta vuonna 1997 puhjennut sairaus, neuropatia (vakava ääreishermostoon vaikuttava toimintahäiriö, jonka vuoksi hän ei välillä pystynyt kävelemään) sai hänet miettimään asiaa, ja ystävä Richard DeNeutin kanssa kirja lopulta syntyi.

Tie katoliseen kirkkoon ja näyttelijäksi

Dolores Hart (s. 1938, oik. Dolores Hicks; näyttelijänimi Hart oli ystävän tyttönimi) liittyi katoliseen kirkkoon omasta tahdostaan 10-vuotiaana. Hänen isänsä, joka näytteli pikkurooleja elokuvissa, tosin oli kastettu katolilaiseksi, mutta ei harjoittanut uskoa, äiti oli baptisti. Perhetausta oli värikäs ja kotona oli ongelmia, vanhemmat erosivat pian. Dolores asui isovanhempensa luona, ja hänet laitettiin turvallisemman koulumatkan takia katoliseen lähikouluun. Koulussa hän meni kirkkoon muiden kanssa, ja kirkko alkoi kiehtoa. Katoliset oppilaat, jotka ottivat kommuunion vastaan aamumessussa, saivat koulussa aamiaiseksi kuumaa kaakaota ja leivonnaisia, koska heidän piti paastota keskiyöstä kommuunion vastaanottamiseen. Ei-katolisten lasten oletettiin syövän ennen messua, eikä heitä kutsuttu aamiaiselle. Dolores kysyi yhdeltä sisarista, saisiko leipää yhdessä toisten las-

Nunna joka pussasi Elvistä

ten kanssa. Sisar luuli hänen tarkoittavan eukaristian vastaanottamista ja kysyi, halusiko hän tulla katolilaiseksi.

Dolores aloitti ensikommuunion valmistavat oppitunnit ja hänet kastettiin 1948. 11-vuotiaana hän muutti äitinsä luo. Häntä ei ensin olisi otettu oppilaaksi sikäläiseen katoliseen kouluun, koska hän oli avioerokodista, äiti baptisti ja isäpuoli juutalainen – ellei suuttunut äiti olisi mennyt puhumaan papille: "Saatan minä olla baptisti tai pakanakin ja eronnut ja naimisissa juutalaisen kanssa. Mutta lapseni on katolilainen, koska hän valitsi sen itse, ja jos ette päästä häntä kouluun, petätte evankeliuminne sanoman. Jeesus ei torjunut pikkulapsia, ja ellette ota häntä, tällä lapsella ei ole mahdollisuuksia baptistin ja juutalaisen kanssa..." Sitten Dolores kävi katolista tyttökouluun. Hän kävi messussa lähes joka päivä.

Koulun draamaopetuksessa Dolores näytteli Jeanne d'Arcin roolia. Maanlaajuisesti etsittiin nuorta näyttelijää esittämään teini-ikäistä Jeannea. Dolores sai kutsun koelukemiseen, mutta ei saanut roolia – sen sijaan Jeanne d'Arcin esittäminen auttoi häntä saamaan stipendin Marymount Collegeen. Hän oli Jeanne d'Arc myös Loyola-yliopiston näytelmässä, jonka johdosta ystävä lähetti kutsuja kykyjenetsijöille. Se lopulta eri vaiheiden kautta johti rooliin Elvis-elokuvassa. Dolores oli "luultavasti ainoa tyttö Amerikassa, joka ei ollut hulluna Elvikseen", koska ei juuri seurannut rock-musiikkia, mutta ensitapaamisella Elvis oli hänestä miellyttävä ja kohtelias.

Kutsumus

Ensimmäiset elokuvat olivat menestys. Asuessaan niiden jälkeen vuoden New Yorkissa Broadway-näytelmän vuoksi Dolores Hart kuuli ystävältään Regina Laudis-luostarista. Kiinnostus koski vain paikkaa, jonne mennä lepäämään ja virkistytymään viikonlopuksi. Dolores kirjoitti luostariin

ja sai kutsun; hän asui vierastalossa ja keskusteli vain vieraita vastaanottavan kahden nunnan kanssa. Hän luki pyhän Benedictuksen säännön ja tunsu sen läheiseksi alkusanoista lähtien. Hänen omaelämäkertansa otsikko viittaa Benedictuksen säännön ensimmäisen kohdan sanoihin "kallista sydämesi korva".

Vierailu ei jäänyt ensimmäiseksi, Dolores palasi Regina Laudis-luostariin yhä uudelleen. Kun nunnille valkeni, että säännöllinen vieras itse asiassa oli kuuluisa elokuvatahti, he pyysivät saada nähdä jonkun hänen elokuvistaan – ja elokuvastudio järjestikin asian lähettämällä luostariin elokuvan lisäksi projektorin ja sen käyttäjän. Elokuva oli Lisa (The Inspector), joka kertoi Auschwitzista selvinneestä hollantilaisesta juutalaistyöstästä.

Dolores Hart tapasi myös luostarin perustajan, äiti Benedict Dussin, joka oli hyvin sivistynyt nainen. Regina Laudis-luostari oli perustettu Connecticutiin Ranskasta käsin sodan jälkeen; amerikkalaissyntyinen Vera Duss, sittemmin äiti Benedict, toivoi luostaria synnyinmaahansa.

Ensimmäinen vastaus äiti Benedictiltä, voisiko Doloresilla olla kutsumus, oli: palaa vain Hollywoodiin näyttelijäurallesi.

Doloresin elokuvaaura eteni, hän seurusteli ja oli kihloissa hyvän katolisen sulhasen kanssa, hän kävi säännöllisesti messussa, antoi myös seurakunnassaan uskonnonopetusta lapsille, mutta oli jotakin, joka...

Myöhemmillä vierailuilla äiti Benedictin kysymykseen "Mitä sinä haluat?" Dolores vastasi haluavansa "naimisiin, kodin, uran, sen, mitä Jumala tahtoo..." Äiti Benedict oli todennut toiselle sisarelle, että Doloresilla on kutsumus, koska hän kamppailee niin kovasti.

Se, mitä Jumala todella sinulta tahtoo, on se, mitä todella itse tahdot. Äiti Benedict ei antanut hänelle valmista vastausta, eikä Dolores kokenut suurta valaistumista.

Dolores purki kihlauksen ja alkoi valmistautua luostariinmenoon. Ehtona oli, että se tapahtui ehdottoman salassa ja julkistettiin vasta, kun hän jo oli siellä. Siitä tiesi muutama läheinen ystävä (mm. Gary Cooperin tytär Maria Cooper).

Kun hän oli jo mennyt luostariin, tiedote julkistettiin ja luostarista postitettiin ystäville kirjeet, jotka Dolores oli kirjoittanut etukäteen valmistavan retrettinsä aikana. Raflaavin lehtiotsikko väitti, että "rakkaus Elvikseen ajoi hänet nunnaluostariin", mikä tietenkään ei pitänyt paikkaansa. Luostariin alkoi tulla suuri määrä postia, jolloin lopulta oli pyydyttävä ystävää huolehtimaan luostariin ja elokuvastudioon tulleiden kirjeiden vastauksista. Joihinkin puheluihin Dolores vastasi itse – eräs näistä soittajista oli Elvis, joka ei halunnut häiritä, mutta halusi vain sanoa, että "olen onnellinen siitä, mitä nyt teet, ja rukoilen puolestasi".

Luostarielämä

Postulanttina Dolores Hart tuli uuteen elämään ja "itki itsensä uneen joka ilta kolmen vuoden ajan". Esimerkiksi se, että hänen oli nyt laulettava hetkipalveluksen rukoukset kahdeksan kertaa päivässä latinaksi, oli uusi oivallus (latinaa hän ei juuri vielä osannut, vaikka messu olikin hyvin tuttu). Mutta ennen kaikkea vaikeaa oli se, että hän oli odottanut heti luostariin tullessaan löytävänsä Jumalan tutun läsnäolon ja sen sijaan kokikin nyt yksinäisyyttä ja Jumalan vaikenemista... mutta Dolores oli sitkeä vaikeuksista huolimatta.

Jotkut yhteisössä suhtautuivat häneen myönteisesti, joillakin oli ennakkoluuloja filmitähtöistä kohtaan – tosin tuolloin postulanttia ja noviisit olivat tiukasti erillään nunnista eikä keskustelua varsinaisesti ollut. Luostariupuvun antaminen tapahtui 29. kesäkuuta 1964, jolloin hän sai luostarinimen Judith. Hän antoi ensimmäiset lupauksensa 29. kesäkuuta 1966, ikuiset lupaukset 11. heinäkuuta 1970 (poikkeuksellisesti hän sai silloin uuden luostarinimen eli oman nimensä Dolores, koska äiti Benedictin mielestä se sopi hänelle paremmin) ja neitsyeksi vihkimisen 15. syyskuuta 1970 (Regina Laudis-luostari on edelleen säilyttänyt consecratio virginum-riitin).

Dolores Hart tuli luostariin Vatikaanin II kirkolliskokouksen ollessa käynnissä. Hän sai luostarikasvatuksensa melko lailla vanhojen perinteiden mukaan. Kirkolliskokouksen jälkeisten liturgisen ja luostarielämän uudistusten myllerryksessä Regina Laudis-luostari tahtoi melko paljon pitää kiinni latinankielisestä hetkipalveluksesta ja luostaritradiitioistaan. Yhteisössä oli ajoittain erimielisyyksiä. Dolores Hartista tuli luostarin kasvatusvastaava. Monissa asioissa hän on konservatiivinen, kuten siinä, että pitää tiukasti kiinni hetkipalvelukseen osallistumisesta (kuulemma hän saattaa kahdelta yöllä kolkuttaa nunnien ovilla: "Sinua odotetaan matutinumissa!")

Vatikaanin II kirkolliskokouksen vaikutusta ehkä kuitenkin se, että nykyään nähdään tulijoiden henkilökohtaisen kehityksen ja lahjojen tärkeys sen sijaan, että on vain toteltava kyselemättä, yhdentekevää ja mitä-töntä, mitä olet. Luostarin nunnia on lähetetty opiskelemaan, paitsi aineita, joita yksittäiset nunnat ovat opiskelleet ennen tuloaan, myös maatalouteen liittyviä aineita. Luostari saa elantonsa monipuolisesta maan- ja puutarhaviljelyksestä, siellä on karjaa ja lampaita, mutta harva luostariin tulijoista on nykyään kasvanut maatilalla.

Dolores Hart ajatteli luostariin tullessaan luopuvansa näyttelemisestä eikä suinkaan suunnitellut tuovansa sitä luostariin. Mutta monien luostarin kanssa tekemisissä olleiden kutsumukset ja hänen kutsumuksensa olivat lopulta tekemisissä keskenään. Esim. Patricia Nealin vaikutuksesta luostariin perustettiin ulkoilmateatteri. Jo 50-luvulla alkaneessa elokuisessa kesätapah-tumassa luostarin tukemiseksi oli myyty luostarituotteita, mutta vähitellen luostarin oblaattien ja muiden ystävien näytelmäproduktiot tulivat olennaiseksi osaksi tuota kesäohjelmaa.

Katri Tenhunen

Dolores Hart OSB & Richard DeNeut:
The Ear of the Heart: An Actress' Journey From Hollywood to Holy Vows. Ignatius, 2013. 457s.

www.abbeyofreginalaudis.org

Köyliöön A.D. 1951

Vuosi sitten Tuula Luoma kertoi Fides-lehdessä nykykatolilaisten Köyliön-toivoretkien historiasta, joka alkoi vuonna 1951. Silloin Suomen Academicum Catholicum järjesti ensimmäistä kertaa pohjoismaisten sisaryhdistysten yhteisen kesäkokouksen, paikkana Åbolands folkhögskola Paraisilla. Kokouksen kruununa oli päätökseksi tehty pyhiinvaellus Pyhän Henrikin luodolle. Malli kävi sitten tutuksi, kun tapahtumasta tuli vuosittain toistuva: ensin bussikyyti, sitten kulkueena järvenrantaan ja paikkakuntalaisten venekyydillä luodolle. Ajankohta, jonka ensimmäisellä kerralla määräsi Paraisten kokous, vain muuttui kesäkuuksi, kesä-Heikin päivän tienoille.

Ei taida siitä vuoden 1951 joukosta monikaan enää olla elossa muistellakseen tuota historiallista tapahtumaa. Mutta minä, silloinen opiskelijatyttö, olen! Niinpä muistan mm. sen, että meillä oli matkassa Seuran toimittaja, joka teki tapahtumasta oikein ison ja runsaasti kuvitetun jutun. Mies teki tarkkaa työtä, sillä en löytänyt tekstistä kuin kaksi virhettä. Kyrie oli kirjoitettu C:llä, ja isä Bonduellen kasukkaa hän sen värikkyttä kuvaillessaan sanoi ”kaavuksi”. Siihen aikaan ei luterilaisissa jumalanpalveluk-

Pyhä messu Köyliössä 4.8.1951

sissa juuri nähty kasukoita eikä muutaakaan värikkyttä.

Isä André Bonduelle, Studium Catholicumin isistä ensimmäiseksi saapunut, teki ornaatissaan selvästikin syvän vaikutuksen toimittajaan: ”Kookkaana ja arvokkaan näköisenä jo luonnostaan hän on erityisen komea.” Toinen pappi, joka sai toimittajan huomion, oli benediktiin-

isä Louis Baron (Ranskan Kergouanissa olevasta Pyhän Annan luostarista), arvostettu gregorianiikan asiantuntija. Saimme nauttia hänen opetuksestaan sen sattuman ansiosta, että hän juuri oli Ruotsissa vieraillessaan. Tietysti siinä piti toimittajan tähdentää, ettei tämä munkki suinkaan ollut synkeäilmäinen luostarivelvi, vaan hyväntuulinen ja hauska herra. Minulle on dom Baronista jää-

nyt mieleen tuolta bussimatkalta, miten haltioissaan hän oli nähdessään kukkivia kanervia: ”Kotiseutuni Bretagnen kansalliskukka!”

Olin tietysti mukana myös vuonna 1955, kun tehtiin ensimmäinen niistä vuosittaisista Köyliön-vaelluksista, ja sitten kesä kesältä vielä pitkään. Joltakin matkalta jäi erityisesti mieleen amerikkalaisten sirsarten ryhmä – olisiko heitä ollut kolme – joka ei eläissään ollut kokenut minkäänlaista vesimatkaa ja oli kauhusta kankeana, kun piti astua soutuveneeseen.

Myös Hufvudstadabladetissa oli artikkelityyppinen selonteko Köyliönretkestä. Kirjoittajan nimeä ei ollut, vain kirjaimet J.G. Olen varma, että ne tarkoittivat Jarl Gallénia.

Kului kaksi vuotta ja kaksi kuukautta siihen, kun minä aloitin toimittajana Suomen Kuvalehdessä. Totesin kohta, että käytävän toisessa päässä olevaan Seuran toimitukseen ei kuulunut se Köyliön-matkalla ollut mies. Ei liene kuulunut silloinkaan, koska mainitun jutun kirjoittaja verhoutui nimimerkkiin – tapa, johon turvautuivat mm. kilpailevaan lehtitaloon kuuluvat.

Rauni Vornanen

Katoliset rintamaveteraanit?

Ortodoksiviesti 1/2016 julkaisi Seppo Simolan artikkelin ”Rivimiehiä ja sielunpaimenia” ortodoksien panoksesta sodissa 1939-1945. Simola toteaa: ”Sotiemme ortodoksisista rintamamiehistä ei tiettävästi ole yhtenäistä esitystä. Edes kaatuneiden ja haavoittuneiden määriä ei voi mistään selvittää. Tässä olisi tärkeä työsaarna tutkijoille. Esimerkiksi Suomen tataarit ovat tehneet veteraanikirjan, ja juutalaisillakin on tiedot henkilön tarkkuudella.” Jos edes ortodoksien osalta tarkkoja tietoja sotiin osallistuneista ei ole saatavilla, sama pätee monin verroin pienempään vähemmistöön, Suomen katolilaisiin. Ilman muuta katolilaisia oli rintamalla, mutta kootusti heistä ei ole tietoa.

Finlandia Catholica mainitsee muutamia yksittäisiä tietoja tuolloisen Suomen apostolisen vikaarikunnan osalta. Papistohan oli suurelta osin ulkomalaisia, osa poistui Suomesta, osa jäi pitämään huolta seurakunnista. Suomalaisia katolisia pappeja oli tuohon aikaan kaksi, isät Carling ja von Christierson. Finlandia Catholica kertoo, että monsignore Adolf Carling toimi sotilaspappina vankeleireillä; isä von Christiersonkin on valokuvassa sotilaspuvussa ”heinäkuussa 1943 Syvärin rintamalla tapaamassa Jarl Gallénia”. Suomen viranomaiset pyysi-

Hiitola 1941. Jatkosodan syttymisestä tulee tänä kesänä kuluneeksi 75 vuotta. SA-kuva.

vät piispa Gulielmus Cobbenin puolueettomaksi tarkkailijaksi tarkastamaan sotavankileirejä Itä-Karjalassa; mm. Uusi Suomi kuvasi laajasti Cobbenin tarkastusmatkaa (Finlandia Catholica s. 130). Carlingista tarkemmin Kalevi Vuorelan kirjassa ”Monsignore Adolf Carling”.

Sivulla 171 Finlandia Catholica kertoo Academicum Catholicumista vuonna 1940: ”Yhdistys otti kummilapsek-

seen katolisen pikkupojan, jonka isä oli kaatunut sodassa. Moderaattorin toivomuksesta vuosikertomukseen lisättiin maininta, että sekä mies- että naispuoliset jäsenet olivat eri tavoin palvelleet puolustusvoimia Kannaksen rintamalla, päämajassa ja väestönsuojelun piirissä, kotirintamalla ja Lotta Svärd-järjestössä.”

Sotiin osallistuneista seurakuntalaisista mainitaan 18-vuotiaana kirkkoon

liittynyt, papiksi aikunut Kalevi Ruutu, joka haavoittui Karjalan kannaksella lokakuussa 1941 ja kuoli pian sen jälkeen. Mainitaan Jarl Gallén, mm. s. 197: ”Jarl Gallén kertoo, että hän tuli rintamalta lomalle loppiaisena 1940 osallistuakseen jumalanpalvelukseen Viipurissa. Pettymys oli valtava, kun hän havaitsi ovet lukituiksi ja portailla paksua, valkoista lunta. Kirkko oli hylätty, papit olivat paenneet. Alakuloisena hän palasi pommituksen autioittamasta kaupungista joukko-osastoonsa. Tämän tapauksen on kirjailija Göran Stenius, Gallénin hyvä ystävä, ikuistanut romaaniinsa Klockorna i Rom.” s. 206 Terijoelta mainitaan, että isä Carlingin sisarenpoika Stan Kalpa joutui armeijaan; s. 218 Turun katolisesta seurakunnasta kerrotaan: ”Ainakin yksi seurakuntalainen, nimeltä Sarpila, kaatui taistelussa. Monet naiset olivat mukana Lotta Svärd-järjestössä.”

Evakkomatkalta joutuivat monet katolilaisetkin, itärajan taakse jääneellä alueellahan oli ollut Suomen katolisista seurakunnista kaksi: Viipurin ja Terijoen seurakunnat.

Jos Fideksen lukijoilla on tietoja katolisista rintamaveteraaneista, ottaisimme niitä mielellämme vastaan.

Katri Tenhunen

Artikkeleita

Tänä vuonna 800 vuotta täyttävä dominikaanisääntökunta koostuu niin veljistä, sisarista kuin maallikoistakin. Veljien ja sisarten kuulumisen sääntökuntaan ja heidän tehtävänsä siinä on helppo ymmärtää, mutta miten maallikko voi olla sääntökunnan jäsen?

Kun nykyään Helsingissä toimiva maallikkodominikaanien ryhmä alkoi muodostua 1980-1990-lukujen vaihteessa, dominikaanisä Martti Voutilainen totesi uusille maallikkodominikaaneille, ettei hän ymmärrä, mitä maallikkodominikaanius on. Siitä huolimatta hän alkoi auttaa uutta ryhmää. Isä Martti ei nähtävästi ollut opiskeluaikanaan tekemisissä Ranskan maallikkodominikaanien kanssa eikä Helsingissä 1950-luvulla toiminutta ryhmää enää ollut olemassa. Isä Martille oli hyvin selvää, mitä on olla dominikaani. Se tarkoitti elämää pappina pyhän Dominicuksen tavalla, syvällistä ja laajaa teologiaan perehtymistä, evankeliumin saarnaamista pappina, päivittäistä messun viettämistä ja hetkipalveluksia, elämää sääntökunnan yhteisössä sekä teologista työtä hiippakunnan hyväksi ja opettamista yliopistossa. Miten siis maallikko voi olla dominikaani, jos dominikaani tarkoittaa erityisesti saarnaajaveljeä, pappia? Onko maallikkodominikaani siis neliskulmainen ympyrä, mahdottomuus?

Pyhä Dominicus oli löytänyt saarnaajakutusumuksensa matkustaessaan Osman kaniikkina piispansa kanssa harhaoppisten kataarien asuttamassa Etelä-Ranskassa. On merkittävää, että ensimmäinen Dominicuksen perustama luostari ei ollut tarkoitettu veljille vaan nunnille. Kääntyneille kataarinaisille tarvittiin luostariyhteisö, koska he olivat jo harhaoppisina eläneet luostarimaista elämää. Dominikaaninunnen luostari perustettiin Prouille-nimiseen paikkaan Languedocissa Etelä-Ranskassa, hylättyyn Neitsyt Marialle omistettuun kirkkoon ja sen muihin rakennuksiin. Tämä tapahtui vuonna 1206. Dominikaani voi siis olla nunna, joka ei saarnaa kuten pappi, mutta dominikaaninunnat ovat rukouksillaan suurena tukena veljien kutsumukselle ja työlle. Heitä arvostetaan dominikaaniveljien keskuudessa. Tämän tiedosti hyvin myös isä Martti, joka kävi vuosittain tapaamassa suomalaista dominikaaninunna Ranskan Orbeysssä, lähellä Strasbourgia.

Varhaisia vaiheita

Mitä sitten ovat maallikkodominikaanit? Prouillen luostarin ympärille alkoi pian kerääntyä maallikkoja, jotka tulivat luostariin messuun ja halusivat omalla työllään vapaaehtoisina tukea luostaria tai niiden dominikaaniveljien työtä, joille perustettiin yhteisö luostarin yhteyteen heti, kun saarnaajaveljien sääntökunta alkoi syntyä.

Mitä on maallikkodominikaanius?

Pyhä Dominicus, maalaus Claudio Coello, n. 1685.

Sääntökunta sai paavin hyväksymisen 1216, mutta jo ennen sitä Dominicuksen seuraan liittyneet papit työskentelivät Prouillessa. Prouillen maallikot, miehet ja naiset, perehtyivät Dominicuksen veljien opetukseen ja heidän tapaansa elää katolilaisina. He rukoilivat nunnien kanssa ja ripittäytyivät papeille. He antoivat myös oblaattilupauksen elää Dominicuksen hengessä. Oblaatti tarkoittaa uhrautunutta, sitoutunutta sekä myös uhria; samasta sanasta on tullut vanha suomalainen sana öylätti, joka tarkoitti ehtoollisessa uhrattua leipää. Oblaattit olivat siis dominikaanisuu-teen sitoutuneita maallikkoja. Heille Dominicuksen hengellisyys on sopivin tapa katolista hengellisyyttä. Oblaatti-termiä käytävät yhä birgittalaismaallikot itsestään.

Samoihin aikoihin 1200-luvulla alkoi myös fransiskaaneihin liittyä maallikkoseuraajia, ja fransiskaanit saivat paavilta hyväksynnän maallikkojen säännölle. Sama sääntö haluttiin käyttöön myös dominikaanisille maallikoille, mutta nämä kieltäytyivät jyrkästi fransiskaanien hengellisyydestä, koska se oli heille täysin vierasta. Silloin dominikaanien yleisesimies tai yleismestari Munio Zamoralainen teki dominikaanien sääntökunnan maallikoille 1285. Se sai paavin vahvistuksen alustavasti seuraavana vuonna, kun sääntöä noudattaville taatiin oikeus sakramentteihin myös alueilla, jotka oli julistettu rangaistuksena interdiktiin eli sakramenttikieltoon. Sääntö vahvistettiin vielä vuosina 1405 ja 1439. Sääntön nimi oli "Sääntö katumuksentekijäveljille ja -sisarille pyhän Dominicuksen sääntökunnassa". Nämä katumuksentekijät an-

toivat kuuliaisuudenlupauksen dominikaanien yleisesimiehelle, aivan kuten veljet ja nunnatkin. He siis olivat sääntökunnan autenttinen haara ja yleisesimiehen alaisia. Hän määräsi katumuksentekijöille johtajaksi jonkun dominikaanipapeista, ja aluksi myös ryhmän oman johtajan.

Demokraattinen perinne

Tästä tavasta kuitenkin luovuttiin pian, koska dominikaaneilla on vahva demokraattinen perinne. Ryhmä valitsee itse oman johtajansa joukostaan. Katumuksentekijöiden säännössä säädettiin breviariumin lukemiselle vaihtoehdoksi ns. pieni hetkirukous Neitsyt Marian kunniaksi ja tietty määrä Isä meidän -rukouksia rukoiltavaksi hetkipalvelusten aikaan. Kaikkihan eivät osanneet lukea ja eivätkä osanneet latinaa. Säännössä oli myös määräyksiä paastoista ja mitä piti tehdä, kun sääntöä oli rikottu. Munion sääntö ei enää sisältänyt määräyksiä käytännön laupeudentöihin. Sen sijaan puhutaan hengellisen laupeuden tärkeydestä ja hehkuvasta innostusta uskon totuuden puolesta. Näin dominikaanimaallikot liitettiin alusta alkaen saarnaajien sääntökunnan apostolaattiin kirkossa ja maailmassa: piti työskennellä sielujen pelastumiseksi. Katumuksentekijöillä oli oikeus pukeutua dominikaanien tavalla pitkään valkeaan tunikaan ja mustaan viitaan ja tulla myös haudatuksi siinä.

1200-luvun maallikkodominikaaneista tiedetään, että varakkaimmat heistä ja johtavissa asemassa olevat auttoivat saarnaajaveljiä konventtien rakentamisessa ja py-

hiinvaeltajille tarkoitettujen sairaskotien perustamisessa. Joku hoiti veljien lääkeyrttiljelmää. Mutta useat tulivat kuuluisiksi rukouselämänsä tähden, ja heidän esirukouksiaan ja neuvojaan tultiin pyytämään kaukaakin. Italialaiset Benvenuta Boiani, Johanna Orvietolainen ja Sibyllina Biscossi olivat näitä rukoilijoita. Johanna Orvietolainen julistettiin myös autuaaksi. Monet olivat hengellisiä neuvonantajia ja opettivat lapsia, mutta myös aikuisia. Jopa dominikaanipapit tulivat kuuntelemaan heitä, kuten Katariina Sienalaista 1300-luvulla. Jotkut elivät erakkoelämää ja harjoittivat erityisesti kontemplatiivista rukousta, kohteenaan Jeesuksen kärsimys tai pyhä eukaristia. Jotkut maallikkodominikaanit kuolivat marttyyreinä, esimerkiksi Englannissa tuomari Adrian Fortescue mestattiin Towerissa 1539 rohkean katolisuutensa tähden. Filippiiniläinen Lorenzo Ruiz tapettiin Nagasakissa yhdessä viidentoista muun lähetysaarnajana toimineen papin ja maallikon kanssa. Vietnamin marttyyrien joukossa 1700-1800-luvuilla oli kymmeniä maallikkodominikaaneja.

Tertiaarit

Ensimmäinen maininta maallikkodominikaaneista ns. kolmantena sääntökuntana, dominikaanitertiaareina, on vuodelta 1481. Veljet eli dominikaanipapit olivat ensimmäinen sääntökunta ja nunnat toinen sääntökunta ja maallikot siis kolmas sääntökunta yhden ja saman saarnaajien sääntökunnan sisällä. Maallikkodominikaanien elämä Euroopassa oli reformaation, valistuksen

Artikkeleita

ajan ja Ranskan vallankumouksen tähden yhä vaikeampaa.

1400-luvulla alkoi myös dominikaanisarten kongregaatioiden perustaminen. Monet jotka aiemmin olisivat olleet aktiivisia maallikkodominikaaneja, liittyivät nyt näihin uusiin apostolisten sisarten ryhmiin, jotka perustivat ja hoitivat sairaaloita ja kouluja. Kun maallikot olivat "tertiam ordo saecularis", dominikaanisaret olivat "tertiam ordo regularis". Saecularis viittaa maailman keskellä eläviin maallikoihin ja regularis oman kongregaationsa sääntöä noudattaviin dominikaanisariin, jotka anoivat saarnaajaveljiltä hyväksyntää sille, että heidätkin otettaisiin mukaan dominikaanisääntökuntaan.

Munio Zamoralaisen sääntöä noudatettiin yli 600 vuotta. Vuonna 1923 dominikaaniveljet tekivät maallikoille uuden säännön. Sen nimi oli "Sääntö pyhän Dominicuksen kolmannen sääntökunnan maallikoille". Siinä pantiin paino henkilökohtaiseen hurskauselämään ja hyvin tekoihin yleensä, eikä säännössä ollut paljoakaan dominikaanisia erityispiirteitä. Sääntö huomattiin melko pian vaikutuksiltaan katastrofaaliseksi. Maallikoista oli vaara tulla dominikaanipapin ympärillä kokoontuvia hartauspiirejä vailla omaa apostolaattia. Dominikaanimaallikkojen määrä väheni. Osaltaan tähän vaikuttivat myös maailmansodat sekä jälleenrakennuksen aika ja maallistuminen. Vuoden 1923 säännön tekivät dominikaaniveljet, samoin hieman uudistetut säännöt vuosina 1964 ja 1968. Niiden merkitys jäi vähäiseksi.

Dominikaaninen perhe

Vatikaanin II kirkolliskokouksen jälkeen alettiin puhua dominikaanisesta perheestä, jonka eri haarat ovat tasa-arvoisia ja toisiansa täydentäviä. Veljeskunnan yleiskokoukset 1977 ja 1980 valmistelivat asiaa, ja 1983 tehtiin ns. Bolognan dokumentti, jota valmistelemaan kutsuttiin myös maallikkodominikaaneja. Tuloksena oli, että 1985 kokoontui Montrealissa, Kanadassa, koko maailman maallikkodominikaanien kongressi, joka laati uuden säännön nimeltään "Dominikaanien maallikkohaaran sääntö". Se vahvistettiin 1987. Montrealin sääntö lakkautti käytöstä termin "kolmas sääntökunta, tertiamarit". Tämä maallikkosääntö on hyvin joustava, koska maallikkoryhmillä on hyvin erilaiset elämisen ehdot ja toimintaympäristöt eri puolilla maailmaa. Suuri paino on pantu kutsumukselle. Maallikkodominikaaneja koskee sama, mikä kaikkia muitakin katolilaisia, jotka ovat Vatikaanin II kirkolliskokouksen Maallikkojen apostolaatti -dekreetin mukaan osallisia "Kristuksen kuninkaallisesta, papillisesta ja profetaalisesta tehtävästä". Tarkoitus on "tehdä Kristuksen läsnäolo eläväksi ihmisten keskuudessa ja hänen sanomansa tunnetuksi ja vastaanotetuksi", kuten maallikkodominikaanien sääntö tehtävän määrittelee. Sääntökuntaan kuuluminen rohkaisee ja tukee tätä.

Maallikkosääntö sanoo, että joitakuita ihmisiä Pyhä Henki kutsuu elämään pyhän Dominicuksen hengessä ja seuraamaan häntä, ja sitten heidät liitetään sääntökuntaan erityisen lupauksen antamisen kautta. Tällainen kutsumus on perusteellisen pohittamisen ja rukouksen paikka. Dominikaanit ovat tunnetusti vapauden lapsia, meillä on sääntömme, mutta myös maailman ensimmäiset demokraattiset hallintoperiaatteet. Monien maiden perustuslakeihin on otettu mallia dominikaaniveljien säännöistä, joi-

ta veljet muuttavat jatkuvasti uusia vaatimuksia vastaaviksi. On myös hienoa huomata, että Suomi on yhä dominikaanien maa. Jokaisessa sääntökunnan päähaaras- sa on joku suomalainen. Meillä on dominikaanipappi, meillä on dominikaaninunna Ranskassa ja yksi suomalainen kuuluu myös apostolisiin dominikaanisariin Tukholmassa sekä kahdeksan hengen maallikkodominikaaniryhmä, neljä miestä ja neljä naista. Vapauden lisäksi dominikaanisuu-

Dominikaani-isä Martti Voutilainen

teen kuuluu totuuden etsiminen ja sen tähden opiskelu. Pyhällä Dominicuksella oli myös periaate, jota hän jatkuvasti noudatti, dominikaanien kuuluu joko "puhua Jumalasta tai puhua Jumalalle", julistaa tai rukoilla. Tämä on ohjeena myös maallikkodominikaaneille.

Mitä maallikkodominikaanit sitten konkreettisesti tekevät? Sitä voi toki tarkastella, mutta oleellisempi asia on kuitenkin aina se, mitä maallikkodominikaanit sisältäpäin ovat. Kun Timothy Radcliffe dominikaanien yleisestämies tai yleismestari vuosilta 1992-2001 jatkuvasti kiersi maailmaa ja tapasi eri maiden dominikaaneja, myös maallikkodominikaaneja - hän kävi Helsingissäkin maallikkodominikaaneja tapaamassa -, hän kertoo näkemästään seuraavasti: "Maallikkodominikaanit eivät ole heikko jäljitelmä veljien tai nunnien tai sisarten elämästä, vaan heillä on oma elämäntapansa, tehtävänsä ja arvokkuutensa." Hän oli nähnyt maallikkodominikaanien elämän suuren kirjon. Hän sanoo tavanneensa heitä julistamassa evankeliumia toreilla tai hoitamassa leprasairaiden hoitokotia tai työskentelemässä sairaaloissa. Heitä on opettajina kouluissa. Vietnamsissa on kymmeniätuhansia maallikkodominikaaneja, jotka ryhminä julistavat evankeliumia kaukaisilla vuoristoseuduilla. On maallikkodominikaaniryhmiä, jotka koostuvat yliopistojen opettajista. Eräässä amerikkalaisessa vankilassa on elinkautista tuomiota istuvien miesten keskuudessa syntynyt maallikkodominikaanien ryhmä. He opiskelevat ja rukoilevat yhdessä ja ovat antaneet maallikkodominikaanien lupauksen ja heitä käy säännöllisesti tapaamassa dominikaanipappi tai

dominikaanimaallikkoja. Heidän kutsumuksensa ja esimerkinsä on ollut valtava rohkaisu muille vankilan vangeille ja työntekijöille.

Maallikoiden toiminta Suomessa

Mitä maallikkodominikaanit sitten tekevät Suomessa? Säännöissä velvoitetaan jokaista lukemaan päivittäin laudes- ja vesper-

mutenkin yhteydessä pohjoismaisiin dominikaaneihin, erityisesti Ruotsin ja Norjan maallikkodominikaaneihin, joita tapaamme muutaman vuoden välein. Kuulumme yhdessä ns. Dacian vikariaattiin. Dacia on keskiaikainen nimitys Tanskalle. Dacia puolestaan on osa dominikaanien Ranskan provinssia. Pariisi on siis provinssimme pääpaikka. Provinssiin kuuluu ranskankielisiä alueita Irakia ja Afrikan maita myöten. Maallikkodominikaanit ovat yhteistyössä myös koko Euroopan tasolla. Joku ryhmän jäsen käy näissä kokouksissa, jotka pidetään eri puolilla Eurooppaa, esimerkiksi Bratislavassa ja Espanjan Caleruegassa, jossa Dominicus syntyi. Maallikkodominikaanit pitävät yhteyttä myös globaalilla tasolla, yleiskokouksia on järjestetty esimerkiksi vuonna 2007 Buenos Airesissa.

Maallikkodominikaanit eivät ole mikä tahansa hengellinen piiri tai sielunhoitoryhmä, vaan tapa toteuttaa maallikon kutsumusta sääntökunnan jäsenenä. Maallikkodominikaanit osallistuvat omalla tavallaan dominikaanisääntökunnan apostoliseen tehtävään maallikkosääntön määrittelemällä tavalla. Jokaisen jäsenen tulee olla uskossaan täysikasvuinen ja opiskella saarnaajien sääntökunnan historiaa ja tehtävää, sen hengellisyyden laatua ja teologiaa. Tämä on tehtävä, jotta jokainen maallikkodominikaani vähitellen pystyisi julistamaan evankeliumia omalla tavallaan ympäristössään. Siihen tarvitaan Raamatun sekä kirkon ja dominikaanien virallisten dokumenttien opiskelua, uskon sisällön ymmärtämistä, mutta myös säännöllistä hetkirukousten rukoilemista ja omaa vapaata rukousta sekä ruusukorukousta ja muuta hartaudenharjoitusta dominikaanien tavalla. Tarkoitus on Tuomas Akvinolaisen sanoin "contemplare et contemplata aliis tradere" eli katsella ja mietiskellä Jumalan ilmoittamia totuuksia ja sitten jakaa muillekin sitä hengellistä ymmärtämistä, minkä kontemplatiivisella rukouksella vähitellen voi saavuttaa. Maallikkona evankeliumin julistajaksi kasvamisen vaatii oman persoonan kasvamista ja muokkautumista yksinkertaisemmaksi ja selkeämmäksi, aidosti sisältä päin hengelliseksi. Se vaatii kuuliaisuutta ja nöyryymistä Kristuksen seuraamiseen. On todettava, että se onnistuu vain hitaasti ja epäonnistuu helposti.

Miten tulla maallikkodominikaaniksi?

Sen, joka haluaa maallikkodominikaaniksi, kannattaa ottaa selvää siitä, kuka oli pyhä Dominicus, keitä olivat ja ovat dominikaanit ja erityisesti maallikkodominikaanit. Maallikkodominikaanisuuudesta kiinnostunut voi ottaa yhteyttä ryhmän vastuuhenkilöön ja käydä aluksi kokouksissa. Tämän jälkeen on mahdollista aloittaa postulantuuri, josta maallikkodominikaanien tie jatkuu noin vuoden pituiseen novisiaattiin. Sen jälkeen, anottuaan kirjallisesti jäsenyyttä, uusi maallikkodominikaani antaa messun yhteydessä lupauksen elää kolme vuotta maallikkodominikaanien sääntöjen mukaisella tavalla. Kolmen vuoden kuluttua on mahdollisuus antaa juhlliset ikuiset lupaukset, joiden myötä sitoutuu elämään pysyvästi maallikkodominikaanina.

Artikkeli perustuu Kaarina Kohon O.P. pitämään alustukseen Helsingin maallikkodominikaaniryhmän kokouksessa maaliskuussa 2016. Lisätietoja maallikkodominikaaneista saa osoitteesta <http://maallikkodominikaanit.blogspot.fi>

rukoukset. Kompletoriumia suositellaan myös sekä säännöllistä ruusukorukousta ja messussa käyntiä mahdollisimman usein. Jos rukoushetket jäävät joskus pitämättä, ei se ole synty, mutta on oman kutsumuksen kannalta tärkeää rukoilla sääntöjen mukaan. Myös säännölliset retretit noin kerran vuodessa kuuluvat asiaan. Jokainen maallikkoryhmä kokoontuu säännöllisesti, Helsingin-ryhmä kerran kuukaudessa paitsi kesällä. Vietämme yhdessä messun ja opiskelemme jotain dominikaanisuuutta käsittelevää kirjaa ja keskustelemme. Järjestimme Katolisen kirkon katekismusta käsittelevän kurssin, joka kokoontui noin viiden vuoden ajan. Syksyisin järjestämme pyhiinvaelluksen Hattulan keskiaikaiselle kirkolle pyhän Ristin ylentämisen päivän lähellä. Dominikaani-isä Martti Voutilainen aloitti tuon pyhiinvaelluksen muutamien maallikkojen ja erään sisaren kanssa 1982. Kun isä Martti sairastui, hän testamenttasi Hattulan pyhiinvaelluksen järjestämisen meille maallikkodominikaaneille, ja me olemme sen siitä lähtien järjestäneet.

Katariina Sienalainen oli aikansa maallikkodominikaani ja nyt koko maailman maallikkodominikaanien suojeluspyhimys. Isä Martti lahjoitti meille jokaiselle kerran 90-luvulla Katariinan kirjoittaman kirjan "Dialogi Jumalan kaitselmuksesta". Me luimme sen kokouksissamme läpi ja päätimme julkaista sen suomeksi. Katariina Sienalaisen "Rukouksia" julkaistiin suomeksi juuri hänen juhlapäiväkseen tämän vuoden huhtikuussa. Julkaiseminen tapahtui dominikaanisääntökunnan juhluvuo- den merkeissä. Pohjoismaiden kaikki dominikaanit viettivät 800-vuotisjuhluvuotta yhdessä Lundissa toukokuussa. Olemme

Hanke auttaa maaseudun dalit-naisia

Matkustimme Suomen Caritaksen vapaaehtoisen Pertti Ylisen kanssa 19.3.–4.3. Intian eteläiseen osavaltioon Tamil Naduun valmistelemaan luomuviljelyhanketta. Hankkeen päätaivoitteena on parantaa köyhien pienviljelijäperheiden elinkeinoja luomuviljelyn avulla. Hanke järjestäisi 450 naiselle luomuviljelykoulutusta ja he saisivat tukea luomuviljelyn aloittamiseen maataloiltaan. Suurin osa hankkeen avunsaajista on kastittomia tai muuten vähäosaisia naisia, kuten leskiä. Luomuviljelyhankkeelle haetaan tänä keväänä hanketukea Suomen ulkoministeriöltä. Leikkauksien seurauksena kansalaisjärjestöjen hanketukirahoja on vähennetty lähes puoleen entisestä ja viime keväänä rahoitushakukierros peruttiin kokonaan. Epätietoisuus tulevasta väritti myös vierailuamme, sillä paikalliset naiset ovat toivoneet tätä hanketta jo muutaman vuoden ajan.

Hankkeen käytännön toteutuksesta vastaa paikallinen kumppanijärjestö SSSPT (Social Service Sericulture Trust), jonka kanssa Suomen Caritas on toiminut jo yli vuosikymmenen ajan muun muassa silkinvalmistus- ja sanitaatiohankkeiden parissa. SSSPT:tä johtavat alun perin Keralasta kotoisin olevat Venugopal Vettath ja hänen vaimonsa Sathi Venugopal sekä isä Joseph Selvaraj. Järjestön toiminta perustuu naisten ryhmiiin, joiden kautta köyhät dalit-naiset saavat edullisia luottoja, tukea ja koulutusta. Jotkut autettujen naisten lapsista ovat valmistuneet yliopistoista ja saaneet töitä esim. insinööreinä ja lakimiehinä, mikä aiemmin olisi ollut lähes mahdotonta maaseudun kastittomille. Muutamia ryhmien naisista on edennyt kyläneuvostoihin ja muihin päätöksentekoasemiin.

Vitsauksena kuivuus ja tuholaismyrkyt

Tapasimme hankkeen mahdollisia hyödynsajia ja vierailimme heidän viljelmillään. Tärkeimpiä viljelykasveja alueella ovat kookospalmu, hedelmäpuut, vihannekset, kukat, lääkeyrtit ja

Neitsyt Marialle omistettu Velankannin basilika.

Luomuviljelyä Tamil Nadussa Caritaksen hankevalmistelumatkalla Intiassa

Caritaksen vapaaehtoiset Pertti Ylinen ja Sara Nevalainen Suomen Caritaksen yhteistyökumppanin SSSPT:n työntekijöiden kanssa. Järjestön perustajiin kuuluva Sathi Venugopal on kuvassa toinen vasemmalta.

Paikallisessa messussa.

puuvilla. Alue kärsii pitkittyneestä kuivuudesta, sillä sateet ovat jääneet viime vuosina vähäisiksi. Viljelijäperheet ovat kaivaneet kalliita porakaivoja löytääkseen vettä, usein turhaan. Valtio auttaa ihmisiä tarjoamalla puhdasta juomavettä kotitalouksien käyttöön.

Luomuviljelyn suosio kasvaa, sillä paikallinen vesi on liian saastunutta juotavaksi. Ympäristön saastumisen lisäksi torjunta-aineet ovat myös taloudellinen rasite pienviljelijöille, jotka kuluttavat suurimman osan tuloistaan kalliisiin maatalouskemikaaleihin. Ihmiset ovat entistä tietoisempia maatalouskemikaalien haitoista ja luomutuotteiden ky-

syntä kasvaa. Luomuviljelyn on todettu merkittävästi lisäävän viljelijöiden tuloja Intiassa. Tämä johtuu pienemmistä kuluista ja luomutuotteista saatavasta paremmasta hinnasta. Lisäksi luomuviljelymenetelmät, kuten matokompostointi, auttavat kuivuuteen sopeutumisessa parantamalla maaperän rakennetta ja vedenpidätyskykyä.

Paikalliseen katoliseen kirkkoon tutustumassa

Katolinen usko elää voimakkaana Tamil Nadussa ja erityisesti naiset ja tytöt käyvät ahkerasti kirkossa. Hankkeen koh-

dekylien asukkaista 60 % on katolilaisia. Paikalliset kirkot ovat mahtavan katedraalimaisia ja värikkäin sähkövaloin koristeltuja, ja katujen kulmia kaunistavat pienet pyhäköt. Katolisten perheiden talojen seinä koristavat ristit ja pyhien kuvat. Saimme matkan aikana myös mahdollisuuden osallistua katoliseen gospel-tanssinäytökseen läheisessä Dindigulin kaupungissa. Esitystä seurasi tuhansia ihmisiä, paikallisia pappeja sekä Madurain arkkipiispa. Intian katolinen kirkko vaikuttaa vielä etsivän paikallista muotoaan, mutta ainakin Dindigulin nuorten esittämät perinteiset ja modernimmat intialaiset tanssit mukautuivat energisesti

Sara Nevalainen ja monsignore Tuomo Vimpari apostolisen nuntiatuurin puutarhassa New Delhissä.

evankeliumin viestin esiintuomiseen.

Teimme lyhyen pyhiinvaellusmatkan rannikolle Velankannin pyhäkköön, joka tunnetaan useista Neitsyt Marian ilmes-tyksistä ja ihmeitä tekevästä Neitsyt Marian patsaasta. Pyhäkköön saapuu pyhiinvaeltajia eri puolilta Intiaa ja myös ulkomailta. Paikalliset pitävät myös ihmeenä sitä, että vuoden 2004 tsunamin aallot pysähtyivät aivan pyhäkön rap-
pusten edustalle samaan aikaan kun si-
sällä vietettiin pyhää messua.

Intian Caritaksen vieraana New Delhissä

Päätimme matkamme vierailuun New Delhissä. Saimme mahdollisuuden käy-
dä nuntiatuurissa monsignore Tuomo
Vimparin vieraana (kuva yllä) sekä Inti-

Katolinen kirkko Intiassa

Intiassa on lähes 20 miljoonaa katolilaista eli 1,6 % väestöstä. Kaikkein eniten katolilaisia on eteläisissä osavaltioissa, kuten Keralassa ja Tamil Nadussa, mutta katolilaisten määrä kasvaa myös Koillis-Intian vuoristoseuduilla. Katolinen kirkko tekee paljon hyväntekeväisyys-työtä Intiassa ja mm. katoliset kou-
lut ovat hyvin arvostettuja. Suurin osa Intian katolisista kouluista sijaitsee köyhimmillä maaseutu-
alueilla ja yli puolet niiden opiske-
lijoista on hinduja. Intian kirkon suurimpia haasteita ovat kastijako
sekä yhteiskunnassa että kirkon si-
sällä ja viime aikoina lisääntyneet
äärihindujen hyökkäykset kristit-
tyjä vastaan.

an Caritaksen toimistolla. Intian Caritas on viime aikoina panostanut erityisesti ympäristökampanjointiin ja pienviljelijöiden oikeuksien puolustamiseen. Delhissä tapaamamme Caritaksen talo-
usvastaava isä Jolly Puthenpura pitää
syllisenä vaikeuksiin suuryhtiöiden kasvavaa valtaa Intian maataloudessa. Hänen mukaansa kristityt ovat tärkeitä
yhteiskunnallisina vaikuttajina maassa, jossa köyhät ja heikot on perinteisesti
jätetty oman onnensa nojaan. Monet katolilaiset ovat taustaltaan kastittomia tai
alemmista kasteista. Kirkon haasteena onkin puuttua kastisyrjintään sekä kir-
kon sisällä että yleisesti yhteiskunnassa. Erityisesti kristityt ja muut vähemmistö-
uskontoihin kuuluvat kastittomat koh-
taavat laaja-alaista syrjintää, esim. he
eivät ole Intian lain mukaan oikeutettuja
moniin kastittomille kuuluviin etuihin,
kuten kiintiöpaikkoihin koulutuksessa.

Katset kohti tulevaisuutta

Työskentelemme ahkerasti sen puolesta, että Suomen Caritaksen kehitysyhteistyö ja yhteistyö intialaisten kumppanimme kanssa jatkuisi myös tulevaisuudessa. Muistamme lämpimästi erityisesti maaseudun köyhien viljelijöiden vieraan-
raisuutta ja anteliaisuutta sekä naisten periksiantamattomuutta vaikeissa ja
suorastaan mahdottomissa olosuhteis-
sa. Meihin teki myös vaikutuksen herra ja rouva Venugopalin yksinkertaisuus ja
vaatimattomuus sekä antaumus maaseu-
dun olojen ja naisten aseman kehittämi-
seen. Toivottavasti pääsemme viemään
heille iloisia uutisia täältä Suomesta, kun
rahoituspäätökset saadaan vuoden lop-
puun mennessä!

Sara Nevalainen
Suomen Caritas ry

Caritas-kuulumisia

Kiitos kaikille vapaaehtoisille, jotka mahdollistivat Suomen Caritaksen läsnäolon Maaailma kylässä -tapahtumassa Helsingin Kaisaniemessä 28.-29. toukokuuta! Tapahtumassa oli kävijöitä yhteensä 79.000!

Kiitos myös kaikille, jotka osallistuivat paastokeräykseen Afrikan kui-
vuuden uhrien auttamiseksi. Keräysulos oli hieno: yli 13.000 euroa! Tar-
kemmat tiedot löytyvät oheisesta taulukosta.

Suomen Caritaksen toimisto Maneesikadulla on suljettu 23.6.–8.8.2016. Toivotamme kaikille siunattua kesää!

Caritas-nytt på svenska

Tack till alla volontärer som gjorde det möjligt för Caritas Finland att delta i Världen i byn-evenemanget i Kajsaniemi i Helsingfors under veckoslutet 28-29 maj. Evenemanget var en succé med totalt 79.000 besökare!

Tack också till alla som deltog fasteinsamlingen för att hjälpa torkans offer i Afrika. Insamlingsresultatet blev strålande: över 13.000 euro! Närmare uppgifter finns i tabellen här intill.

Caritas Finlands byrå och butik på Maneegatan i Helsingfors håller sommarstängt 23.6.–8.8.2016. Vi önskar alla en välsignad sommar!

Caritas News in English

A great big thank you to all the volunteers who made the World Village Festival in Helsinki during the last weekend of May a huge success: some 79,000 people took part in the event!

Thank you also to all who contributed to Caritas Finland's Lenten Col-
lection in aid of the victims of drought in Africa. We raised more than
€13,000 in total. For details, please take a look at the table below.

Caritas Finland's office on Maneesikatu in Helsinki is closed from June 23 through August 8. We wish everybody a blessed summer!

Paastokeräys 2016 Lenten Collection

Pyhän Henrikin katedraaliseurakunta	2.790,30
Pyhän Marian seurakunta	2.425,54
Pyhän Birgitan seurakunta	710,30
Pyhän Ristin seurakunta	1.832,15
Pyhän Olavin seurakunta	122,50
Pyhän Ursulan seurakunta	437,75
Nasaretin pyhän perheen seurakunta	155,00
Pyhän Joosefin seurakunta	202,95
Seurakunnat yhteensä	8.676,49
Birgittalaissaret	600,00
Birgittalaisoblaatit	100,00
Ursuliinisaret	150,00
Sisaret ja oblaatit yhteensä	850,00
Suorat lahjoitukset Caritaksen tilille	4.146,00
Paastokeräys yhteensä, €	13.672,49

It is time to organise children's religious education

In Finland, Catholic religious education is given by schools and by parishes. The children to be educated should first be registered in a parish because the municipalities are only obliged to organise religious education for members of registered religious communities.

According to the law, Catholic religious education in schools has to be organised in each municipality where the parents of at least three public school students demand it. You can enquire about the situation in your home municipality at the school. At the moment, there are 81 municipalities in Finland with a sufficient number of Catholic children but education is only given in approximately 20 municipalities. If you want to set up a new group or start as a teacher, or if you need support in discussions with the school, the Catechetical Centre is happy to help you.

If there is no Catholic religious education

in your child's school, it can be substituted by participating in religious education in the parish. The parishes organise this mostly on Saturdays.

Religious education in the parishes comes in two forms: it may substitute the religious education in school, or it may be given as direct preparation for the reception of the Sacraments. Normally, the parishes would only take to Sacramental preparation those children and youth who are also taking part in religious education. To participate in the parish Saturday Courses, please register in the Catechetical Centre (in Helsinki area) or to the parish priest.

If you have questions about the organisation of religious education, please contact the Catechetical Centre: katekeesi(at)katolinen.fi, tel. 050 544 0871. You can find more information on the Catechetical Centre web page <http://katekeesi.katolinen.fi>

Biskopens herdabrev 22.5.2016 på 650-årsdagen av salige Hemmings död

Kära stiftsbor,

Idag den 22 maj firar vi salige Hemmings minnesdag. Eftersom Hemmingsdagen nu råkar infalla på den söndag då vi firar Heliga Trefaldighet faller minnesdagen i år ur kyrkans liturgiska kalender. Vi har ändå en koppling till salige biskop Hemming i den katolska läran om treenigheten.

Det är skäl att idag komma ihåg salige Hemming — åtminstone i form av detta herdabrev, eftersom det idag har gått 650 år sedan biskop Hemming dog. Kyrkan har ju traditionellt sett de saligas och heligas dödsdagar som deras himmelska födelsedagar.

Hemming föddes i byn Bälinge i närheten av Uppsala i Sverige år 1290. Efter studier vigdes han till präst när han var 25 år och därefter fortsatte han att studera kyrkorätt och de fria konsterna i Paris i tio års tid. Efter avslutade studier utsågs han till kanik vid Åbo domkyrka år 1329. När biskopsstolen blev vakant valdes han enhälligt till biskop av Åbo år 1338. Han fick sin biskopsvigning i Stockholms domkyrka följande år.

Salige Hemming var inte bara biskop, han hade också ansvarsfulla uppgifter i den jordiska förvaltningen. Han var bland annat medlem i kungens riksråd. Han var utan tvekan sin tids mest inflytelserika person i den östra rikshalvan – dagens Finland. Under biskop Hemmings tid blomstrade stiftet. Krigsskadade Åbo domkyrka reparerades och utvidgades. Kustö biskopborg byggdes som biskopssäte. Stiftets förvaltning förnyades och bl.a. domprostämberet inrättades. Biskopen donerade också en betydande boksamling till katedralen i Åbo för att höja bildningsnivån bland prästerskapet. Själv skrev han i undervisnings-syfte verk om kyrkorätt, liturgi, pastoralt arbete och hushållning.

Biskop Hemming besökte flitigt församlingarna i sitt stift och stärkte på så sätt såväl prästernas som församlingarnas tro och kyrkans ställning – den var inte så etablerad på 1300-talet.

Heliga Birgitta skrev träffande om sin flitiga vän Hemming: "Hemming springer när han inte sover." Det var just på uppmaning av Birgitta som biskop Hemming reste hela vägen till Avignon, där påven då befann sig, för att uppmana denne att återvända till Rom. Hemming sände också bud till Frankrikes och Englands kungar för att få slut på Hundraår-

iga kriget mellan de två länderna. Påven återvände inte då till Rom och mellan Frankrike och England blev det inte heller fred i det skedet, men Hemming visade i alla fall att han arbetade för det rätta och goda.

Heliga Birgitta hade förutspått att Hemmings död skulle komma oväntat. Så gick det också. Biskop Hemming hitta-

des död i böneställning den 21 maj 1366. Jordfästningen ägde rum i Åbo domkyrka och biskopen begravdes i koret.

Efter gravläggningen blev det en tradition att man varje dag tände ett ljus på Hemmings gravsten. Biskop Hemming var bekant i alla församlingar och hade rykte om sig att vara en helig man. Man började be Hemming om förbön. Med tiden visade det sig att många böner besvarades på förunderliga sätt. Man började anteckna undren och till slut vände man sig till påven för att få Hemming saligförklarad. År 1497 gav påven Alexander VI tillstånd att flytta Hemmings kvarlevor till ett relikvarium och förklara honom salig. Salige Hemmings relikvarium finns bevarad i Åbo domkyrka, även om relikskrinet idag är tomt. På grund av pågående krig firades saligförklaringen i Åbo först år 1514, för drygt 500 år sedan. Den festmässan var det sista stora katolska evenemanget i det som idag är Finland före reformationen. Kanoniseringen – helgonförklaringen – av salige Hemming var långt hunnen när reformationen satte stopp för den processen. Banden till Rom kapades. Den svenske kungen blev kyrkans överhuvud och undersåtarna var tvungna att övergå till den lutherska tron.

Men kyrkan glömmer aldrig sina saliga eller heliga. Ännu idag, flera hundra år senare, minns vi salige Hemming. Genom bönen är han alltid närvarande, en helig man som ber för oss. I himlen finns inte tiden, endast evigheten. Sekel må skilja oss från Hemming, men enligt vår tro lever han i Guds himmel.

Det är vår fromma förhoppning att kanoniseringsprocessen som inleddes redan innan han saligförklarades äntligen kan avslutas så att han som helgon blir upphöjd i altarets ära. Vi kan gärna ofta be Hemming om förbön: "Salige Hemming, be för oss! Amen."

+ *Teemu Sippo SCJ*

Biskop av Helsingfors

Kom ihåg stiftet i ert testamente

Antalet katoliker i stiftet har mångdubb- lats och församlingarna har blivit allt mer internationella under de senaste åren. Detta är givetvis en rikedom, men också en betydande finansiell kostnad. Stiftet redovisar ett ekonomiskt underskott. Vi ber er alla att be för stiftet, men också att helt konkret ekonomiskt stöda stiftet under dessa svåra ekonomiska tider. I motsats till våra folkkyrkor har vi inte rätt att insamla kyrkoskatt. Ett utmärkt sätt att stöda stiftet är att beakta det då man uppgör sitt testamente. Se s. 4.

Stiftets ekonomiråd

Dags att anmäla barnen till religionsundervisning

Katolsk religionsundervisning ges i Finland i skolor och i församlingarna. De barn som anmäls till undervisningen borde först vara **registrerade i församlingen**, för skolans plikt att anordna undervisningen gäller endast medlemmar av registrerade religiösa samfund.

Skolans katolsk religionsundervisning måste enligt lagen organiseras i alla de kommuner, där föräldrarna av minst tre grundskolelever kräver det. Det finns 81 kommuner i Finland med till-

räckligt antal katolska barn men endast ca 20 kommuner har skolundervisning. Om du vill grunda en ny undervisningsgrupp eller börja som lärare eller behöver stöd i diskussionen med skolan, Kateketiska centret hjälper dig gärna.

Församlingarnas religionsundervisning kan ersätta skolundervisningen eller förbereda till sakramenterna. Normalt tar församlingarna till sakramentundervisningen endast de barn och ungdomar, som också deltar i annan religionsundervisning. Anmälan till lör-

dagskursen sker i Helsingforstrakten via Kateketiska Centret (kontaktuppgifterna nedan), annars till kyrkoherden.

Om du har frågor om religionsundervisningens organisation, vänligen kontakta Kateketiska Centret katekeesi@katolinen.fi, tel. 050 544 0871

Upplysningar också på andra spark finner du på Kateketiska centrets sida <http://katekeesi.katolinen.fi>

Kateketiska centret har också en Facebook-sida, kom med att följa oss där!

På svenska

En av vår tids mest betydande helgon är Thérèse av Lisieux (Thérèse av Jesusbar-net, 1873–1897). När hon dog i tuberkulös var hon 24 år gammal. Hur är det möjligt att en så ung person blev doktor av den katolska kyrkan och ett av våra mest framstående och populära helgon? Kyrkan har förklarat 36 helgon till kyrkolärare, däribland Johannes Chrysostomos, Augustinus, Bernard av Clairvaux, Thomas av Aquino, Johannes av Korset och Teresa av Avila (fyra av dem är kvinnor). Thérèse av Lisieux hör till de stora helgonen i kyrkan tillsammans med

Den heliga Thérèse av Lisieux storhet finns kanske just i hennes sätt att säga direkt vad hon tänkte och ville ha sagt. Hon kom inte med omskrivningar och förklaringar. Kärlek är alltid enkelt. Det konstlade och komplicerade är sålunda kärlekens motsats.

Det är värt att besöka staden Lisieux i Frankrike och de heliga platserna: basilikan Sainte-Thérèse, karmelitklostret och hennes grav, de många andra kyrkorna i staden: Église Saint-Jacques, Eglise Saint-Désir och Cathédrale Saint-Pierre med sina många relikier; helgonets helgonförklarade föräldrars grav. Familjen Martin

Kyrkans doktor och endast 24 år gammal

Jeanne d'Arc och den helige Franciskus.

Idag besöks de heliga platserna i Lisieux, Frankrike av närmare en miljon pilgrimer årligen. Siffran är i stort sätt den samma som Lourdes och betydligt större än de som vandrar till Santiago de Compostela. Thérèse av Lisieux är tillsammans med Jeanne d'Arc Frankrikes, men även Rysslands skyddshelgon. Hennes symboler är korset och blommorna, i synnerhet rosorna. Hon är de TB, HIV och AIDS besmittades skyddshelgon men även de föräldralösa barnens.

Thérèse är kanske främst känd genom sina verk som publicerats på många språk, "L'histoire d'une âme" var hon beskriver sitt liv. Betydande sammverk av alla hennes mycket läsvärda skrifter är publicerade på flera språk.

Den heliga Thérèse av Lisieux kom från en synnerligen helig familj. Hennes föräldrar Zélie och Louis Martin helgonförklarades i fjol (18.10.2015). Hennes syster Léonie Martin är i långt i processen för att bli helgonförklarad. Sannerligen en familj som levt nära Gud.

Den heliga Thérèse av Lisieux lanserade begreppet "den lilla vägen". Hon var kritiskt till komplicerad teologisk vetenskaplig kunskap som hon inte förstod. Hon konstaterade att kunskap endast förbryllar och skapar nya hinder (att nå Gud). Man måste stänga boken. Uppnåendet av fullständighet är enkelt. Man måste vara som ett barn som är villigt att falla i Guds armar. Man lämnar de intellektuella till sina kloka böcker som man ändå inte förstår. "Jag är lycklig för jag vet att det är barnen och de som är likt

barn som får tillträde till den himmelske måltiden", framhäver helgonet.

För henne är bönen främst en hjärtats bön – en blick mot himlen och ett rop av tacksamhet. Hon konstaterar att hon är som ett barn som inte kan läsa. "Jag säger helt enkelt till Gud det jag vill säga honom och han förstår mig." Man måste komma ihåg att Guds kärlek till oss är som en moders kärlek till sitt barn. Hon förlåter alltid, om man faller, blir smutsig, söndrar saker – allt detta kan inte ändra på en moders kärlek till sitt barn.

Då den heliga Thérèse av Lisieux låg på sin dödsbädd konstaterade hon "jag har uppnått det stadium då jag inte längre kan lida – allt lidande är (nu) för mig det bästa" (dvs jag är nära Kristi lidande på korset).

är ett gott exempel på hur en sann katolsk troende familj kan och bör leva.

Thérèse är ett helgon för vår tid, en tid dominerad av sociala media, desinformation, lobbying och halvsanningar. Det är viktigt att åter se det grundläggande och värdefulla i en allt mer komplicerad och relativiserad värld.

Jan-Peter Paul

Kontakter:

Association Les Amis de Thérèse de Lisieux et son Carmel
37 rue du Carmel
14100 Lisieux

SANCTUAIRE SAINTE THERESE
Service « Pastoral-Accueil »
31 rue du Carmel
14100 Lisieux
tel +330231485508
www.therese-de-lisieux.com

Första kommunion i Mariehamn

Kyrkan i Mariehamn var överfull då fyra multinationella katolska barn mottog första kommunion.

Det var fest i Mariehamn. Fyra unga fick, efter omfattande undervisning av religionsläraren Sara Kemetter, motta sin första kommunion. Kyrkoherde pater Peter Gebara SCJ från Åbo katolska församling var celebrant tillsammans med sin kollega från Polen.

Sankt Mårtens kyrka var överfull av vänner och släktingar. Enligt kantorn har kyrkan aldrig tidigare varit så full att många församlingsmedlemmar måste t.o.m. stå ute i tamburen för det fanns inte plats för dem inne i själva den relativt stora kyrksalen. Läsningarna hölls av de unga och predikan höll pater Peter på flytande svenska.

Dagen innan hade det varit övning i kyrkan och bikt. Ett stort antal fullvuxna

församlingsmedlemmar kunde nu, sedan länge, bikt på många olika språk, polska, engelska, svenska och andra.

Efter mässan hade församlingsmedlemmarna dukat upp till en festmåltid i kyrkans matsal. Ett stort tack till den lokala lutherska församlingen som lånat ut kyrkan till oss katoliker. Utan denna gest av sann ekumenik skulle inte första kommunionen ha varit en succés.

Under week-enden besökte pater Peter också många familjer i deras hem. Han var en efterlängtd präst för alla ålänningar.

Jan-Peter Paul

På svenska

DE SJUSAKRAMENTEN

DEL 5: ÄKTENSKAPETS SAKRAMENT

Ett par jag känner har en kylskåpsmagnet med texten "The first 50 years of marriage are always the hardest": De första 50 åren av äktenskap är alltid svårast.

Jag är inte själv gift, men jag känner ingen som är det och som påstår att det är enkelt. Och det är just därför det är ett sakrament, för att de som väljer att gå den vägen ska få hjälp med de där första 50 åren och lite till. Men det som i samhällets kallas för äktenskap är inte alltid – och i dagens Finland de facto allt mer sällan – ett sakramentalt äktenskap.

Den kanoniska rätten slår i kanon 1005 fast att äktenskapet gäller man och kvinna och att förbundet är "en gemenskap som skall vara hela livet". *Corpus Iuris Canonici* fortsätter: "Enligt sina naturliga egenskaper är det instiftat för parternas väl liksom för att föda och uppfostra barn. För döpta människor har Herren Kristus upphöjt detta förbund till värdigheten av ett sakrament" (CIC, can. 1005 §1, min kursivering).

Vi får alltså som kristna mer hjälp på vägen än andra, förutsatt att vi förstår oss att använda oss av den hjälpen. Och att hjälp behövs är kyrkan helt på det klara med: "Varje människa får erfarenhet av det onda, omkring henne och i henne själv. Denna erfarenhet märks också i relationerna mellan man och kvinna. I varje tid har deras förening hotats av tveckdräkt, härsklustnad, otrohet, svartsjuka och stridigheter som kan leda ända till hat och brytning. Denna felaktiga inriktning kan komma i dagen med större eller mindre skärpa och övervinns mer eller mindre allt efter kulturella, tidsmässiga och personliga förutsättningar, men tycks faktiskt vara av universell art." (Katolska kyrkans katekes 1606)

Enligt kyrkan är det alltså synden – och syndafallet – som gör att det kan vara så ohemult svårt att dra jämnt ibland. I den mosaiska lagen kunde en man tillåtas att förskjuta sin hustru, men när Jesus för-

nyade lagen – och upphöjde äktenskapet till sakrament – avgjorde han frågan en gång för alla och det helt entydigt: "Den äktenskapliga föreningen mellan man och kvinna är ouplöslig. Gud själv har instiftat denna förening: 'Vad Gud har fogat samman får alltså människan inte skilja åt' (Matt 19:6)." (KKK 1614)

Katekesen fortsätter: "Denna otvetydiga betoning av det äktenskapliga bandets ouplöslighet kunde verka förbluffande och anses vara ett krav som inte kunde förverkligas. Men Jesus har ändå inte lagt en börda på människor som är omöjlig att bära och som är alldeles för tung, ännu tyngre än Mose lag. Då han

kommer för att återställa det tillstånd som från början rådde i skapelsen men som störts av synden ger han själv kraft och nåd för att människor i äktenskapet skall leva i Guds rikets nya dimension. Det är genom att följa Kristus, förneka sig själva och ta sitt kors på sig som makarna kan "tillägna sig" den ursprungliga innebörden av äktenskapet. Denna det kristna äktenskapets nåd är en frukt av Kristi kors, källa till allt kristet liv." (KKK 1615)

Det kristna äktenskapets nåd är en frukt av Kristi kors. Det tål att upprepas. Och det tål att fundera på vad kyrkan avser med det. Vid en första läsning kanske man tänker: "Undra på att det är kämpigt då, ungefär som att korsfästas, det här med att vara gift." Men det är i så fall en slarvig läsning. I stället är det ordet nåd vi ska betona: Det kristna äktenskapets nåd är en frukt av Kristi kors. Det gäller att vända på steken och inse att det katekesen vill säga är att Kristus offerdöd på korset också tar bort den synd som orsakar "tveckdräkt, härsklustnad, otrohet, svartsjuka och stridigheter" och allt det där andra som gör livet tillsammans så svårt.

I varje sakrament ges en speciell nåd. Äktenskapets nåd är just den här, att den gör äktenskapet möjligt överhuvudtaget. Enligt katekesen "är det [i västkyrkan] makarna som i egenskap av förmedlare av Kristi nåd ömsesidigt ger varandra äktenskapets sakrament när de inför kyrkan ger uttryck för sitt samtycke" medan det i "de orientaliska kyrkornas traditio-

ner är [...] biskoparna eller prästerna som bevitnar det ömsesidiga samtycke brud och brudgum ger varandra, men också deras välsignelse är nödvändig för sakramentets giltighet" (KKK 1623).

För att brud och brudgum ska kunna ge varandra äktenskapets sakrament måste båda parter vara fria och utan hinder som (lediga till äktenskapet, 18 år fyllda, psykiskt mogna att avge ett livsvaraktigt löfte) och så ska de på föreskrivet sätt (inför vittnen, katoliker ska gifta sig katolskt – eller, som i fallet med prinsessan Madeleine och Christopher O'Neill, få specialdispens av biskopen) ha gett tillkänna sin uppriktiga avsikt att leva tillsammans för resten av livet och vara öppna för barn.

För att till fulla utnyttja den nåd som finns inbyggd i äktenskapets sakrament ("Den äkta kärleken mellan makarna blir upptagen i och förenad med Guds kärlek", som det så vackert heter i Andra Vatikankonciliet pastoralkonstitution *Gaudium et spes* 48) rekommenderar kyrkan genast från vigseln att det äkta paret går till nattvard tillsammans, "så att de som gemensamt får del av Kristi kropp och blod 'blir en enda kropp' i Kristus" (KKK 1621) och fortsätter använda sig av de övriga sakramenten för att maximera den nåd äktenskapet ger dem.

Sara Torvalds

STELLA MARIS
„In, with and through Mary to Jesus“

1st SUOMI YOUTH FESTIVAL

Theme: "Blessed are the merciful, for they will be shown mercy." (Mt 5:7)
on the occasion of the Year of Jubilee of Mercy 2016

7th - 10th of July 2016

www.stellamaris.today / stellamaris@katolinen.fi / 040 135 6381

Artikkeleita

Mitä eroa on karmeliittanunnalla ja ekumeenisten karmeliittojen monastisella jäsenellä?

Lauantaina 23.4. oli Helsingin Sanomissa Ekumeenisten karmeliittojen monastisesta jäsenestä kertova artikkeli, jonka otsikossa esiintyi sana "karmeliittanunna".

Katolilaisten keskuudessa juttu herätti vilkasta keskustelua. Haluttiin tietää, mistä on kysymys, kun Suomen evankelis-luterilaisen kirkon yhteydessä (vaan ei alaisuudessa) toimivan Ekumeeniset karmeliitat -yhdistyksen jäsentä esitellään "karmeliittanunna".

1. Vain katolilainen voi antaa sääntökuntalupauksia

Aloitin perusasiasta, joka on tuntematon jopa monelle maamme katolilaisista: Ei-katolinen kristitty ei voi antaa sääntökuntalupauksia eli tulla sääntökuntaveljeksi tai -sisareksi katolisessa kirkossa eikä häntä voi ottaa edes novisiaattiin, sillä kirkkolain mukaan tällaisen kokelaan pitää esittää todistus kasteestaan ja vahvistuksestaan eli siitä, että hän on katolisen kirkon jäsen (vrt. CIC kaanon 645 § 1).

2. Lupauksista ja Jumalalle vihitystä elämästä

Kasteessa kristitystä tulee kirkon, Kristuksen ruumiin jäsen ja hän saa osallisuuden Kristuksen papputeen. Kastettu voi pyhittää koko elämänsä Jumalalle erilaisin kirkon hyväksymien tavoin, joista tunnetuin ja syvällisin on sääntökuntalupausten antaminen.

Lauantaina 21.5.2016 nuori nainen antoi Latvian karmeliittaluostarissa juhlliset luostari-lupauksensa priorinnan käsiin sanoen: "Minä, sisar ... kanssasareni ollessa todistajinani ... lupaan kaikkivaltiaalle Jumalalle ikuisesti noudattaa siveyttä, köyhyyttä ja kuuliaisuutta Autuaan Karmel-vuoren Neitsyt Marian sääntökunnan säännön ja konstituutioiden mukaan ... Äiti Kirkkoa palvellen ... ja Kaikkein Pyhimmän Kolminaisuuden ikuisiksi kunniaksi." Sen jälkeen lupausdokumentti vietiin alttarille. Sisar sai nyt ikuisten lupauksen antamisen merkiksi mustan hunun valkoisen sijasta. Lopuksi hänen päähänsä painettiin ruususeppele. Pääselebranttina ollut Riian arkkipiispa lausui sanat: Veni, sponsa Christi (Tule Kristuksen morsian). Sisarten kuoro lauloi antifonin: *Accipe coronam quam tibi Dominus praeparavit in aeternum*.

Kun katolisessa kirkossa annetaan kolmeen evankeliseen neuvoon (k.y.) perustuvat lupaukset, tämä on mainittu järjestön konstituutioissa eli säännöissä. Niissä myös selitetään, miten ne käytännössä toteutuvat. Karmeliittasarten konstituutioissa selitykset löytyvät toisesta luvusta, joka käsittelee Kristuksen seuraamista ja Jumalalle vihittyä elämää (kohdat 26–45).

Karmeliittasaris imitoi Kristuksen naimattomuutta ollakseen ruumiiltaan ja hengeltään pyhä (1. Kor. 7:34) ja elää naimattomuudessa taivasten valtakunnan tähden (Matt. 19:12). Sisar ottaa osaa Kristuksen köyhyyteen (2. Kor. 8:9), mikä merkitsee mm. sitä, että juhllisia lupauksia antava sisar on juridisella sopimuksella (esim. testamentilla) luopunut yksityisomaisuudestaan ja luovuttaa kaikki tulonsa (esim. eläkkeensä) luostarille. Antamallaan kuuliaisuuden lupauksella karmeliittasaris jäljittelee Kristusta, joka tuli maailmaan te-

kemään Isän tahdon (Joh. 4:34; 5:30) ja joka oli kuuliasuuden lupaus merkitsee mm. sitä, että karmeliittasaris on velvollinen alistamaan tahtonsa lainmukaiselle esimiehelleen, silloin kun tämä määrää jotakin, mikä on säännön ja konstituutioiden mukaista.

3. Maallikkoyhdistys, jossa on "monastisia" jäseniä

Ekumeeniset ja uskontojen väliset karmeliitat eli *Carmelo Euménico e Interreligioso* (CEI) on uskovien ja totuuden etsijöiden muodostama maallikkoyhdistys ("una asociación de creyentes y de buscadores de la verdad") (CF I.3). Konstituutioiden eli sääntöjen mukaan on kolme eri tapaa olla CEI:n jäsen: 1. monastiset jäsenet (miembros monásticos); 2. tavalliset jäsenet (miembros familiares); 3. assosioidut eli muut jäsenet (miembros agregados) (CF III.12).

Meitä kiinnostaa ensimmäinen kategoria, "monastiset jäsenet". Mitä heistä sanotaan CEI:n säännöissä? Monastiset jäsenet voivat elää yksin [kodissaan] tai muodostaa yhteisön (CF Directorio II. 11.a). Koska monastiseen jäsenyyteen sitoutuminen ei perustu kirkkolain mukaisiin seikkoihin [eli sääntökuntalupauksiin] vaan elämäntapaan, sen määräaika riippuu jäsenen elämäntilanteesta, siitä, miten hän pystyy sovitamaan yhteen monastisen eli kontemplatiiviseen rukouselämään perustuvan elämäntapansa niihin velvollisuuksiin, jotka työ, yhteiskunta ja perhe hänelle asettavat. (CF Directorio II. 11.c). Monastisesta jäsenyydestä voi luopua ja siitä voi siirtyä tavalliseksi jäseneksi ja päinvastoin (CF Directorio II.11 f).

Monastinen jäsen laatii yhdessä yhdistyksensä johtoryhmän eli koordinoivan ryhmän kanssa käytännön elämänsuunnitelman, johon kuuluu luostarityylinen päiväohjelma (CF Directorio II.12) ja jossa myös karmeliittaspirituaaliteetillä on oma osuutensa.

4. Ekumeenisten karmeliittojen jäseneksi sitoutuminen

CEI:ssä ei voi antaa "nunnanlupauksia", koska se on maallikkoyhdistys eikä sääntökunta. Konstituutioissa ei sanota mitään esimieheydestä, joka olisi lupausenannon edellytys, eikä evankelisia neuvoja mainita. Säännöissä ei myöskään puhuta mitään "luostarista".

Pyhän Teresan juhlapäivänä 15.10.2007 neljä naista sitoutui ekumeenisten karmeliittojen monastisiksi jäseniksi karmeliittaveljien luostarikirkossa Madridissa. Sitoutujat olivat

Carmelo Euménicon perustaja, Clara Caro Román, jolle sitoutuminen oli toinen, sillä hän kuului vihkiytyneiden neitsyiden säätyyn. Hänen seurassaan sitoutui kaksi muuta espanjalaista naista ja ainoana ei-katolilaisena suomalainen luterilainen, Hannele Kivinen de Fau.

Tästä tapahtumasta olen kuullut käytettävän kahta eri nimitystä: *compromiso* (*de pertenencia*; CF III.13) eli (jäseneksi) sitoutuminen ja *consagración* eli vihkiytyminen. CEI:n vihkiytymiskaava sisältää klassisen vihkiytymisrukouksen ainekset: "Herrani ja Jumalani ... omistaudun sinulle ... Olkoon koko elämäni ... antautumista ... jotta ... voisin sanoa: 'Minä pyhitän itseni uhriksi ...' [Joh. 17:19]. ... Sinun käsiisi ... panen elämäni uhrilahjan. Suo minun ... kulkea ... , jotta pääsisin ... rakkautesi täydelliseen yhteyteen."

Katolisessa kirkossa vihkiytymisrukouksia käytetään pyhittymisen välineenä monissa eri yhteyksissä, myös aivan arkiseen käyttöön. Sitoutuminen ekumeenisiin karmeliittoihin on tietenkin juhla tapahtuma.

5. Ekumeenisten karmeliittojen yhteyksistä karmeliittasääntökuntaan

Historia. Ekumeenisten karmeliittojen perustajalla Clara Caro Románilla oli kutsumus karmeliittasisareksi, mutta vakava sairaus esti häntä toteuttamasta sitä. Rukousryhmässä, johon hän osallistui, kypsyi vuodesta 1988 alkaen tulevan maallikkoyhdistyksen karisma. Karmeliittasääntökunta (Kastilian karmeliittasäiset ja Loechesin karmeliittasäiset) oli alusta alkaen mukana avustamassa ja tukemassa hanketta. Vuonna 1996 yleisesimies Camilo Maccise OCD lupasi, että sääntökunta voi aikanaan assosioida ekumeeniset karmeliitat. Erikseen on mainittava isä Francisco Brändle OCD, joka kävi Suomessa vuosina 2005 ja 2008 ekumeenisten karmeliittojen syntyvaiheissa. CEI:n jäsenet saavat kutsua itseään ekumeenisiksi (ja uskontojen välisiksi) karmeliitoiksi.

Assosiointi. Ekumeeniset ja uskontojen väliset karmeliitat assosioitiin karmeliittasääntökunnan yhteyteen 28.3.2009. Assosioinnilla tarkoitetaan yleisesimiehen virallisesti tunnustamaa hengellistä yhteyttä karmeliittasääntökunnan ja CEI:n välillä. Näkyvänä hengellisen yhteyden merkinä CEI-yhdistyksellä on "avustajana" (*acompañante*; CF, 7) karmeliittaveli. Assosioinnin jälkeenkin ekumeeniset karmeliitat ovat edelleenkin vain oman yhdistyksensä jäseniä; karmeliittasääntökunnan yleisesimiehellä on CEI:stä tietty

hengellinen vastuu. Assosiointi ei siis tarkoita sitä, että CEI:n jäsenistä olisi tullut sääntökunnan jäseniä eikä myöskään sitä, että yleisesimies olisi heidän ylin johtajansa.

Teresiaaninen karmeliittaperhe. Teresiaaninen karmeliittaperhe on Vatikaanin II kirkolliskokouksen jälkeen käyttöön otettu käsite, joka tarkoittaa karmeliittasääntökuntaan assosioituneita järjestöjä. Niitä on satakunta. CEI kuuluu teresiaaniseen karmeliittaperheeseen, mikä myös mainitaan konstituutioissa (CF I,7).

Tukikohtakarmeliittaluostari. (*Carmelo Base*). Jokaisen CEI-ryhmän kuuluu hengellisesti liittyä johonkin karmeliittaveljien luostariin, mikä rikastuttaa molempia osapuolia (CF Directorio IV, 33). Suomalaisten ekumeenisten karmeliittojen tukikohtaluostari on Toledon karmeliittaisien luostari.

6. "Monastinen jäsen" ei ole karmeliittanunna

Onko karmeliittasääntökuntaan (OCD) kuuluvien karmeliittasarten ja ekumeenisten karmeliittojen (CEI) monastisten jäsenten välinen ero vain veteen piirretty viiva? Ei suinkaan. Ero on huomattava, ratkaiseva.

OCD-karmeliittasäiset ovat kirkkolain mukaan sääntökuntalaisia, julkisia sääntökuntalupauksia antaneita nunnia. CEI-yhdistyksen monastiset jäsenet taas elävät jäseneksi sitoutumisen jälkeenkin "maallikkoudesta käsin" (*desde la seglaridad*), kuten CEI:n sääntöjen ensimmäisessä versiossa sanottiin (CF 2008, 30 a). Kontemplatiivinen rukouselämä ja käyttönotettu nunnanpuku ei tee asianomaisesta sääntökuntasäistä, nunnaa.

Jos sanoja käytetään epätarkoituksenmukaisesti, ne menettävät kykynsä kommunikoida. "karmeliittanunna", "karmeliittamaallikko" ja useat katolisen kirkon luostarilaitokseen viittaavat käsitteet ovat Suomessa vaaravyöhykkeessä.

Karmeliittasääntökunnan yleisesimies isä Luis Aróstegui OCD pyysi kirjeessään (2007) suomalaista evankelis-luterilaisen kirkon piispaa huolehtimaan siitä, ettei karmeliittasääntökunnan ulkopuolella käytettäisi epäasiallisella tavalla nimityksiä "karmeliittasaris (nunna)", karmeliittamaallikko ja karmeliittaluostari". Hänen pyyntönsä ei ole menettänyt ajankohtaisuuttaan.

Heidi Tuorila-Kahanpää OCDS

Kirjoittaja kuuluu karmeliittasääntökunnan maallikoihin (OCDS). Hän tutustui Ekumeenisiin karmeliittoihin opiskellessaan 2002–2003 Ávilan CIE:ssä. Eräs CEI:n Madridin ryhmän jäsen oli hänen opiskelukaverinsa koko lukuvuoden ajan ja CEI:n perustaja Clara Caro Román toukokuussa 2003. Hän on kartuttanut tietoaan CEI:stä mm. käymällä kirjeenvaihtoa sekä keskustelemalla Kastilian karmeliittojen ja CEI:n espanjalaisten jäsenten kanssa.

Kirjalliset lähteet: Constitución Fundamental del Carmelo Euménico e Interreligioso (versioit 2008 ja 2013); Rule and Constitutions of the Discalced Nuns of the Order of the Blessed Virgin Mary of Mount Carmel, Rome 1991; "Famiglia Carmelitana", Dizionario Carmelitano, Città Nuova, Roma 2008, s. 361–363; Historia[del CEI] (Kastilian karmeliittaisien tiedote); Luis Aróstegui OCD:n kirje piispa Mikko Heikalle ja piispa Józef Wróbelille (marraskuu 2007); Heidi Tuorila-Kahanpää OCDS, Carmelo Euménico e Interreligioso: Ekumeenisen ja uskontojen välisen karmeliittojen pitkä tie rukousryhmästä karmeliittasääntökunnan yhteyteen assosioitukseksi maallikkoyhteisöksi (2011) (20 s., moniste); Carmelo Euménico e Interreligioso suomalaisin silmin: Hannele Kivinen de Fau tulkinta maallikkoyhteisöstään lehtijutuissa ja muissa viesteissä 2004–2011. (2011) (37 s., moniste)

Nuorille

Tapaaminen Jeesuksen kanssa

Kristuksen kirkastuminen

Mark 9:2-10

Kuuden päivän kuluttua Jeesus otti mukaansa Pietarin, Jaakobin ja Johanneksen ja vei heidät korkealle vuorelle yksinäisyyteen, pois toisten luota. Siellä hänen ulkomuotonsa muuttui heidän nähtensä ja hänen vaatteensa alkoivat hohtaa niin kirkkaan valkoisina, ettei kukaan vaateenvalkaisija maan päällä voi sellaista saada aikaan.

Sitten heille ilmestyi Elia ja hänen kanssaan Mooses, ja nämä keskustelivat Jeesuksen kanssa.

Pietari puuttui puheeseen ja sanoi Jeesukselle: ”Rabbi, on hyvä, että me olemme täällä. Me teemme kolme majaa: sinulle ja Moosekselle ja Elialle.” Hän ei näet tiennyt mitä sanoa, sillä he olivat kovin peloissaan.

Samassa tuli pilvi, joka peitti heidät varjoonsa, ja pilvestä kuului ääni: ”Tämä on minun rakas Poikani, kuulkaa häntä!” Ja yhtäkkiä, kun he katsahtivat ympärilleen, he eivät enää nähneet siellä ketään muuta kuin Jeesuksen yksin.

Kun he laskeutuivat vuorenrintettä, Jeesus varoitti heitä kertomasta näkemänsä kenellekään ennen kuin Ihmisen Poika olisi noussut kuolleista. He pitivät Jeesuksen sanat mielessään ja pohtivat keskenään, mitä kuolleista nouseminen saattoi merkitä.

Kommentti

Herramme kirkastuminen on tärkeä mysteeri uskossamme. Tämä tapahtuma paljastaa meille muutamia Kristuksen jumaluuden piirteitä. Ennen kirkastumistaan Jeesus sanoi olevansa maailman valo. Nyt hänen vaatteensa alkavat hoh-

taa kirkkaan valkoisina ja samaan aikaan ilmestyvät Mooses ja Elia.

Miksi nämä kaksi Vanhan testamentin henkilöä? Koska toinen edustaa Jumalan lakia ja toinen profeettojen ennustuksia Messiaasta. Jeesuksessa täyttyy koko Jumalan laki, ja kaikki ennustukset toteutuvat itsensä. Hän on Jumalan Sana, täydellinen totuus.

Pilvi, josta tulee ääni, muistuttaa meitä toisesta pilvestä Mooseksen aikana erämaassa; se pilvi peitti Israelin kansan ja osoitti tien, joka kulkee luvattuun maahan päin. Pilvi myös kasteli kuivunutta maailmaa Elian aikana, ja tämä pilvi osoittaa meille tien ja tarjoaa elämän lähteen.

Isä Jumala käskää: ”Kuulkaa häntä!” Jeesuksen valo osoittaa meille tien Isän Jumalan luo, ja pilvi, jonka varjo peittää meitä, on Jumalan Pyhä Henki. Siinä on kaunis osoitus koko Kolminaisuudesta. Kristitty elämä on Kolminaisuuden elämä: kristitystä, joka matkii Kristusta ja samastuu häneen, tulee Pyhän Hengen lahjoilla sama Kristus Isän rakastamana lapsena.

isä Raimo Goyarrola

LUKIJOLTA: Äiti, Isä & Lapset – eurooppalaisten oma kansalaisaloite

Euroopassa puhaltavat uudet tuulet. Unionin alueella on nähtävissä ennenkokematonta kuhinaa, kun perhe- ja avioliittoliikkeitä putkahtelee kuin sienä sateella. Euroopan Unioni on herännyt puolustamaan lapsen oikeutta sekä äitiin että isään- ja seuraavana askeleena on nähty eurooppalaisen kansalaisaloitteen Äiti, Isä & Lapset (Mum, Dad & Kids) avautuminen kannatuksille.

Äiti, Isä & Lapset -aloite ehdottaa käsitteille ’avioliitto’ ja ’perhe’ tarkkaa määritelmää, jota sovellettaisiin kaikessa unionin sisäisessä avioliittoa ja/tai perhettä koskevassa lainsäädännössä. Paraikaa näiden sanojen merkitys vaihtelee eri asiakirjoissa. Tämä on johtamassa vääjäämättä tehotomaan perhe- ja sosiaalipolitiikkaan, joka ei aseta lasta ja lapsen tarpeita keskiöön ja tällainen ei myöskään kunnioita kaikkien jäsenvaltioiden perustuslakia.

Äiti, Isä & Lapset ehdottaa seuraavaa: *Avioliitto* on miehen ja naisen muodostama pysyvä ja uskollinen liitto, jonka tarkoituksena on perustaa *perhe*. Perhe on isä, äiti ja heidän lapsensa. *Perhesuhde* on lakiin perustuva puolisoitten välinen suhde, tai vanhemman ja lapsen välinen suhde.

”Kyllä, kannatan esitystä EU-säädöksestä, joka määrittää avioliiton ja perheen merkityksen: avioliitto on miehen ja naisen välinen liitto ja perhe perustuu avio-

liittoon ja/tai sukulaisuuteen alenevasa polvessa.”

Äiti, Isä & Lapset avautui allekirjoitettavaksi verkko-osoitteessa www.mumdadandkids.eu/fi kuluvan vuoden huhtikuussa. Sivun kautta voi ladata ja tulostaa myös paperisen kannatuslomakkeen. Kansalaisaloitetta edustaa Suomessa Aito avioliitto ry. ja Suomen kampanjakoordinaattorina toimii allekirjoittanut.

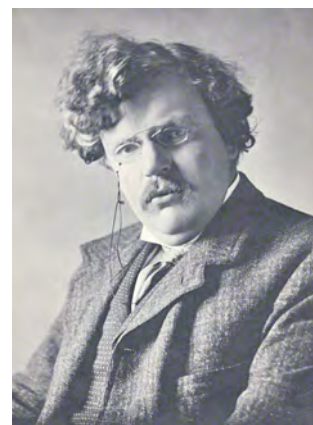
Menestyksekkääseen kansalaisaloitekampanjaan tarvitaan kaikkien eurooppalaisten apua. Äiti, Isä & Lapset aikoo joulukuuhun mennessä kerätä Euroopan Unionin alueella vähintään miljoona kannatusta. Tiedustelut: aito.avioliitto@gmail.com tai puh. 046-5618715.

Sarah Rizzo

Aito avioliitto ry
www.aitoavioliitto.fi

LUKIJOLTA: G. K. Chesterton – kuka?

Kun televisiossamme taas rupesi touhuamaan englantilainen isä Brown, saatoimme jo uuden jakson ensimmäisessä osassa hämmästellä, miten amerikkalaisen vapaamuotoisesti britit ovat ruvenneet käsittelemään katolisen maailman ulkoisia yksityiskohtia ja jopa henkeä. Ne olisivat naurettavia, jollei arvaisi, miten tois-

saan suuri osa katsojista ne voi ottaa. Britit ovat kyllä tunnettuja siitä, että suuria nimiäkään ei kunnioiteta ja miltei kaiken voi panna leikiksi. Mutta kyllä tässä piiloudutaan rumasti isä Brownin hahmon luoneen G. K. Chestertonin nimen taakse.

Isä Brownin hahmon luoja Gilbert Keith Chesterton (1874–1936) käytti aikanaan huumoria ja mielikuvitusta monissa teoksissaan, mutta hänen älynsä oli aivan toisissa sfääreissä kuin hänen pappishahmonsä nykytulkitsoitien. Hän kyllä käänteli asioita nurinniskoin niitä analysoidessaan, vähän kuin aikalaisensa Oscar Wilde ja G. B. Shaw. Hänen tapansa ja tuotantonsa antoi hänelle pysyvän sijan Englannin kulttuurihistoriassa.

Haluan siksi palauttaa mieleen jotakin siitä, millainen herra tämä G. K. oli. Aivan ensimmäiseksi on tietysti sanottava, että hän oli katolilainen. Ei hän ollut kirkkomme jäsen vielä silloin, kun aloitti uransa, ensin journalistina ja sitten kirjailijana, jonka kanssa on monipuolisuu-

nessa vaikea kilpailla. Hänestä tuli katolilainen hitaasti; hänen liittymisensä kirkkoon 1922 oli pitkän harkinnan tulos.

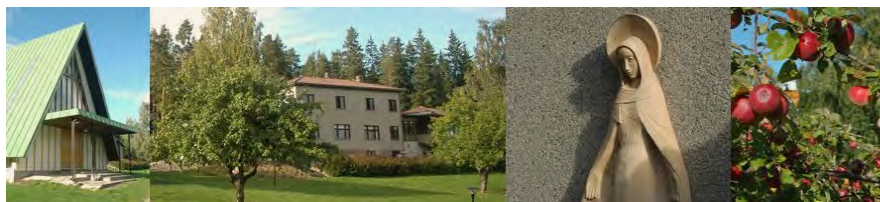
Kun tietää, miten keskeinen asema Chestertonilla on aikansa brittikirjailijoiden joukossa, on kummallista, että pitkään vain kolme isä Brown – romaania oli saatu suomeksi. Vasta vuonna 2012 ilmestyi Antti Nylénin kääntämänä (Savukeidas) hänen pääteoksenaan pidetty ”Oikea oppi” (Orthodoxy, 1909). Sen rinnakkaisteos Heretics (”Kerettiläiset”) ilmestyi neljä vuotta aikaisemmin.

Laajan tuotannon luetteleminen tässä kokonaisuudessaan merkitsisi vähän raskastavaa luettavaa. Riittää, kun kertoo, että Chestertonin tuotantoon kuuluu lisäksi niin henkilökuvia (Charles Dickens, Bernard Shaw, Franciscus Assisilainen, Tuomas Akvinolainen...) kuin joukko romaaneja sekä runoja. Hän julkaisi myös omaa viikkolehteä ”G. K:s Weekly”. Kun en ole sitä päässyt selailemaan, voin vain arvata, että siinä tuli esiin hänen aatemaailmansa. Chesterton ei hyväksynyt kapitalismia sen enempää kuin kommunismiakaan, vaan kehitti chestertonilaisen järjestelmän, jossa toteutui demokratia.

G. K. C. kuuluu sille listalle, jossa ovat ”Henkilöt jotka olisin halunnut tavata”.

Rauni Vornanen

Ilmoitukset

Get spiritually fit this autumn,
Join the Pilgrimage to Stella Maris!
September 3rd-4th, 2016

Saturday Sept 3rd Walk from Lohja to Stella Maris
Sunday Sept 4th Retreat and Sunday Mass

Deepen your faith and strengthen your relationship to God through Mary!

40€ (includes bus, meals at Stella Maris and accommodation).

You can also help us by sponsoring one of the pilgrims!

Enrollment and information (deadline August 21th):

lucia.indren@studium.fi (040 414 5861) or Pablo Sopolana: psopolana@hotmail.com
(050 317 3392)

Organized by the Welcoming Team
(based in the Studium Catholicum)
and supported by the Diocese, St.
Henry's Parish, St. Mary's Parish,
Stella Maris, and Caritas Finland

Studium Catholicum

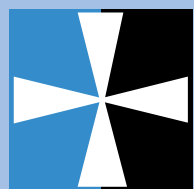
Ritarikatu 3 B 00170 Helsinki www.studium.fi

Join the 5-day course on The Psalms in Judaism and
Introduction to Judaism: Sources, Calendar, Liturgy, Ideas
with Rabbi James Baaden

(Sha'arei Tsedek, North London Reform Synagogue, UK)

June 15th-19th at the Studium Catholicum. The fee is 30 euros. The course will
be in the evening on weekdays and in the afternoon on Saturday and Sunday.
Registration and information (deadline May 20th): lucia.indren@studium.fi
Ritarikatu 3 B 00170 Helsinki www.studium.fi

Studium Catholicum

**SUOMEN
SAMARITAS-APU**

[https://sites.google.com/
site/suomensamaritas/](https://sites.google.com/site/suomensamaritas/)

Verbi Dei sono
Schola cantorum

Gregoriaanista laulua häihin, hautajaisiin ja
muihin tilaisuuksiin. *Gregorian chant for wed-
dings, funerals and other occasions.*
Yhteys, Contact: Markus Mäkelä 044-5021206.

**Laudato Si' Week
June 12-19, 2016**

A Global Celebration of the
Encyclical's 1st Anniversary
One year ago, on June 18th 2015,
Pope Francis released his historic
encyclical Laudato Si:

The Studium Catholicum will
celebrate it also. Join the celebration!
For detailed programme, please visit
<http://laudatosiweek.org/> and
www.studium.fi

Studium Catholicum

Stella Maris

Sirkkoontie 22, 09630 Koisjärvi
Kanslia puh. 040-1356381
sähköposti stellamaris@katolinen.fi
www.stellamaris.today

**Suomen Caritas ry
Caritas Finland rf**

Toimisto on suljettu 23.6.–8.8.2016.
Sovithan tapaamisesta etukäteen s-postitse tai
puhelimitse, niin olemme varmasti paikalla.

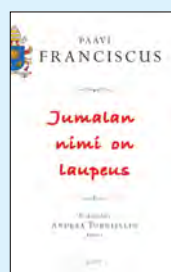
Våra öppettider varierar. Vänligen boka ditt besök på förhand
per telefon eller e-post så att någon säkert är på plats.

Our opening hours vary. Please book your visit in advance either by
phone or by email, so we can make sure somebody is at the office.

Osoite/address/address **Maneesikatu 2 a, 00170 Helsinki**
Puh/tfn/ph +358 91 35 7998 • E-mail caritas@caritas.fi

www.caritas.fi

KATT:in uutuuksia

Paavi Franciscus

Jumalan nimi on laueus

Keskustelija Andrea Toriellin kanssa

Franciscuksen ensimmäinen haastattelukirja paavina
keskittyy hänelle läheisimpään teemaan: laupeuteen.
Paavi selittää yksinkertaisesti ja suorapuheisesti laupeuden
merkitystä. Hän puhuu kirkosta, jonka ovien on oltava
avoina ja Jumalasta, joka ei koskaan väsy antamaan anteeksi.
Jumalan nimi on laueus julkaistiin tammikuussa 2016
samanaikaisesti 82 eri maassa ja on sen jälkeen käännetty
useille kielille. Nid. 134 s. Hinta 16,-

Raimo Goyarrola

Kirjeitä taivaasta

Ruusukon iloiset salaisuudet
enkeleiden mukaan

Iloiset salaisuudet ovat ensimmäinen
osa ruusukon salaisuuksista. Ne puhuvat
Jeesuksen ensimmäisistä vuosista. Saamme
olla hänen kanssaan alusta lähtien.
Nelivärinen Giotton kuvitus.
Nid. 120 s. Hinta 15,-

Katariina Sienalainen

Rukouksia

Meille on säilynyt 26 Katariina Sienalaisen
rukousta, jotka hänen ystävänsä ovat
merkinneet muistiin joko hänen omalla
Sienan murteellaan tai latinaksi hänen
rukoillessaan ääneen.
Toimitannut ja suomentanut Kaarina Koho.
Nid. 186 s. Hinta 16,-

Kirjakauppaasi netissä www.katolinenkirjakauppa.net

**Healing of Families
Retreat Weekend**

with Aidan Byrne from Ireland
Friday 19th Aug. 8pm –
Sunday 21st Aug. 1pm
at Stella Maris.

Costs: 110 euros (own bedding).
Registration: e-mail
ljoannoujyranki@gmail.com

**Perheiden
parantumisretretti**

Aidan Byrnen (Irlannista) johdolla
pe-su 19.8. klo 20 – 21.8. klo 13.00
Stella Mariksessa.

Hinta 110 euroa (omat lakanat)
Ilmoittautuminen: e-mail
ljoannoujyranki@gmail.com

Birgittalaisisar
M. Elisabeth Hesselbladin
pyhäksi julistamisen kiitosmessu
sunnuntaina 12. päivänä
kesäkuuta

Piispa Teemu Sippo SCJ
viittää kiitosmessun Turun
kirkossa kello 10.30.

Messun jälkeen on kahvitilaisuus
Birgitta-salissa ja videoesitys äiti
Elisabethin elämästä. Tervetuloa!

Huom! Kaikkia ilmoittajia ja kirjoittajia pyydetään painokkaasti pitämään kiinni sivun 2 alalaidassa annetuista aineiston viimeisistä jättöpäivistä (deadline). Toimitus ei voi taata, että viimeisen jättöpäivän jälkeen toimitettuja muutoksia ehdittäisiin huomioida. Deadline on aina 10 päivää ennen lehden julkaisupäivää, joka on kuukauden toinen perjantai.

Iloista kesää!

Toivottaa FIDES / KATT

www.katolinenkirjakauppa.net

Seurakunnat ja ohjelmat • Parishes and programs • 10.6.–14.8.

HELSINKI

**Pyhän Henrikin
katedraaliseurakunta**

Pyhän Henrikin aukio 1, 00140 Helsinki. Puh. 09-637853, fax 09-6224618. Sähköposti henrik@katolinen.fi. Kotisivu henrik.katolinen.fi.

- La 17.40 vesper, 18.00 aattomessu. Su 9.30 messu englanniksi, 11.00 päämessu, 12.30 erikielisiä messuja, perhemessu tai 13.00 gregoriaaninen messu, 18.00 iltamessu. Ma, ke, pe 18.00 messu, ti ja to 7.30 messu. Ke 17.30 ruusukkorukous, pe 17.30 adoraatio. Ke, la 19.30 Neokatekumenaaliyhteisön liturgia. Rippiaika la 17.00-17.45 ja ma, ke, pe, su 17.30 sekä sopimuksen mukaan.
- Sat. 17.40 Vespers, 18.00 Mass in Finnish. Sun. 9.30 Mass in English, 11.00 High Mass in Finnish, 12.30 Mass in other languages, Family Mass or 13.00 Gregorian Mass, 18.00 Mass in Finnish. Mon., Wed., Fri. 18.00 Mass in Finnish, Tues. and Thurs. 7.30 Mass in Finnish. Wed. 17.30 Rosary, Fri. 17.30 Adoration. Wed., Sat. 19.30 Liturgy of the Neocatechumenal Way. Confessions Sat. 17.00-17.45, Mon., Wed., Fri., Sun. 17.30 and by appointment. Masses also in other cities.

- 11.6. la 17.40 vesper, 18.00 aattomessu
12.6. su kirkkovuoden 11. sunnuntai: 9.30 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 18.00 iltamessu
18.6. la 17.40 vesper, 18.00 aattomessu
19.6. su kirkkovuoden 12. sunnuntai: 9.30 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 18.00 iltamessu
21.6. ti 14.00 seniorit
25.6. la 17.40 vesper, 18.00 aattomessu
26.6. su kirkkovuoden 13. sunnuntai: 9.30 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 18.00 iltamessu
2.7. la 17.40 vesper, 18.00 aattomessu
3.7. su kirkkovuoden 14. sunnuntai: 9.30 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 18.00 iltamessu
9.7. la 17.40 vesper, 18.00 aattomessu
10.7. su kirkkovuoden 15. sunnuntai: 9.30 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 18.00 iltamessu
16.7. la 17.40 vesper, 18.00 aattomessu
17.7. su kirkkovuoden 16. sunnuntai: 9.30 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 18.00 iltamessu
23.7. la 17.40 vesper, 18.00 aattomessu
24.7. su kirkkovuoden 17. sunnuntai: 9.30 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 18.00 iltamessu
30.7. la 17.40 vesper, 18.00 aattomessu
31.7. su kirkkovuoden 18. sunnuntai: 9.30 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 18.00 iltamessu
6.8. la 17.40 vesper, 18.00 aattomessu
7.8. su kirkkovuoden 19. sunnuntai: 9.30 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 18.00 iltamessu
13.8. la 17.40 vesper, 18.00 aattomessu
14.8. su kirkkovuoden 20. sunnuntai: 9.30 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 18.00 iltamessu

Huom! Kesällä ei kirkkokahveja sunnuntaisin, vaan keskiviikon iltamessun jälkeen. Messut diasporassa jälleen syyskuussa.

Pyhän Marian seurakunta

Mäntytie 2, 00270 Helsinki. Puh. 09-2411633, fax 09-2411634. Sähköposti maria@katolinen.fi. Kotisivu maria.katolinen.fi.

- Kesäohjelma: La 18.00 aattomessu suomeksi. Su 9.30 ruusukkorukous, 10.00 päämessu suomeksi, 18.00 messu englanniksi. Ma, ti, ke, to, pe 18.00 iltamessu, 18.30-19.00 adoraatio, ti 17.30 ruusukkorukous. Rippitilaisuus ma, ti,

ke, to, pe, la 17.30-17.50, su 9.30-9.50 ja 17.30-17.50. Seurakunnan kanslia avoinna ma-pe 10.00-14.00.

• *Schedule during Summer: Sat. 18.00 Mass in Finnish. Sun. 9.30 Rosary in Finnish, 10.00 High Mass in Finnish, 18.00 Mass in English. Mon., Tues., Wed., Thurs. Fri. 18.00 Mass in Finnish, 18.30-19.00 Adoration, Tues. 17.30 Rosary in Finnish. Confessions Mon., Tues., Wed. Thurs., Fri., Sat. 17.30-17.50, Sun. 9.30-9.50 and 17.30-17.50. Parish office open Mon.-Fri. 10.00-14.00.*

- 12.6. su kirkkovuoden 11. sunnuntai: 9.30 ruusukkorukous, 10.00 messu suomeksi, 14.00 messu tagalogiksi/Mass in Tagalog, 16.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 17.30 ruusukko englanniksi/Rosary in English, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
18.6. la 16.00 messu arameaksi/Mass in Aramaic, 18.00 messu suomeksi
19.6. su kirkkovuoden 12. sunnuntai: 9.30 ruusukkorukous, 10.00 messu suomeksi, 11.30 messu vietnamiksi, 17.30 ruusukko englanniksi/Rosary in English, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
24.6. pe 8.00 messu suomeksi, Huom.! ei iltamessua
25.6. la 18.00 messu suomeksi
26.6. su kirkkovuoden 13. sunnuntai: 9.30 ruusukkorukous, 10.00 messu suomeksi, 14.00 messu tagalogiksi/Mass in Tagalog, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
29.6. ke pyhät apostolit Pietari ja Paavali: 18.00 messu suomeksi
3.7. su kirkkovuoden 14. sunnuntai: 9.30 ruusukkorukous, 10.00 messu suomeksi, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
10.7. su kirkkovuoden 15. sunnuntai: 9.30 ruusukkorukous, 10.00 messu suomeksi, 16.00 messu puolaksi/Msza po polsku, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
17.7. su kirkkovuoden 16. sunnuntai: 9.30 ruusukkorukous, 10.00 messu suomeksi, 16.00 messu puolaksi/Msza po polsku, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
24.7. su kirkkovuoden 17. sunnuntai: 9.30 ruusukkorukous, 10.00 messu suomeksi, 16.00 messu puolaksi/Msza po polsku, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
31.7. su kirkkovuoden 18. sunnuntai: 9.30 ruusukkorukous, 10.00 messu suomeksi, 16.00 messu puolaksi/Msza po polsku, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
7.8. su kirkkovuoden 19. sunnuntai: 9.30 ruusukkorukous, 10.00 messu suomeksi, 16.00 messu puolaksi/Msza po polsku, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
14.8. su Pyhän Marian seurakunnan nimikojuhlalla: 9.30 ruusukkorukous, 10.00 messu suomeksi, 16.00 messu puolaksi/Msza po polsku, 18.00 messu englanniksi/Mass in English

Huom! Kesällä ei aamumessua, eikä messuja diasporassa.

TURKU

**Pyhän Birgitan ja autuaan
Hemmingin seurakunta**

Ursininkatu 15a, 20100 Turku. Puh. 02-2314389, fax 02-2505090. Sähköposti birgitta@katolinen.fi. Kotisivu birgitta.katolinen.fi.

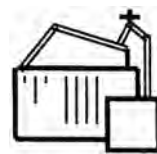
- Su 9.00 messu latinaksi, ruotsiksi tai suomeksi, 10.00 ruusukko, 10.30 päämessu, kuukauden 1. su: 12.30 messu puolaksi, kuukauden 2. su: 12.30 messu vietnamiksi, 18.00 iltamessu englanniksi. Ke, pe, la 7.30 aamumessu, ti, to 18.00 iltamessu. To 17.30 adoraatio. Rippitilaisuus puoli tuntia ennen messuja ja sopimuksen mukaan.
- Sun. 9.00 Mass in Latin, Swedish or Finnish, 10.00 Rosary, 10.30 High Mass in Finnish, 1st Sunday of each month: 12.30 Mass in Polish, 2nd Sunday of each month: 12.30 Mass in Vietnamese, 18.00 Mass in English. Wed., Fri., Sat. 7.30 Mass in Finnish, Tues., Thurs. 18.00 Mass in Finnish. Thurs. 17.30 Adoration. Confessions half an hour before Mass and by appointment. Masses also in other cities. (See the Mass schedule for diaspora below.)

- 12.6. su kirkkovuoden 11. sunnuntai: 9.00 messu suomeksi, 10.30 piispanmessu, 12.30 messu vietnamiksi, 15.00 messu Eurajoella, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
19.6. su kirkkovuoden 12. sunnuntai: 9.00 messu latinaksi, 10.30 päämessu, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
26.6. su kirkkovuoden 13. sunnuntai: 9.00 messu suomeksi, 10.30 päämessu, 15.00 messu Eurajoella, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
30.6. to 18.00 messu Turun linnassa
3.7. su kirkkovuoden 14. sunnuntai: 9.00 messu ruotsiksi/Mässa på svenska, 10.30 päämessu, 12.30 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
10.7. su kirkkovuoden 15. sunnuntai: 9.00 messu suomeksi, 10.30 päämessu, 12.30 messu vietnamiksi, 15.00 messu Eurajoella, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
17.7. su kirkkovuoden 16. sunnuntai: 9.00 messu latinaksi, 10.30 päämessu, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
24.7. su kirkkovuoden 17. sunnuntai: 9.00 messu suomeksi, 10.30 päämessu, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
31.7. su kirkkovuoden 18. sunnuntai: 9.00 messu suomeksi, 10.30 päämessu, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
7.8. su kirkkovuoden 19. sunnuntai: 9.00 messu ruotsiksi/Mässa på svenska, 10.30 päämessu, 12.30 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
13.8. la hiippakuntajuhla Stella Mariksessä
14.8. su kirkkovuoden 20. sunnuntai: 9.00 messu suomeksi, 10.30 päämessu, 12.30 messu vietnamiksi, 15.00 messu Eurajoella, 18.00 messu englanniksi/Mass in English

DIASPORA

Ahvenanmaa (ev.lut. kirkko, St.Mårtensgården, Hindersböle): –
Eurajoki (ev.lut. kirkko, Kukkapolku 2): 12.6., 26.6., 10.7., 14.8. su 15.00
Pori (ort. kirkko, Maantiekatu 46): –

JYVÄSKYLÄ

Pyhän Olavin seurakunta

Yrjönkatu 36, 40100 Jyväskylä. Puh. 014-612659, fax 014-612660. Sähköposti olavi@katolinen.fi. Kotisivu olavi.katolinen.fi.

- Su 10.00 ruusukko, 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi. Ma 18.00 messu, ti 7.00 messu sisarten kappelissa, to 18.00 adoraatio ja messu, pe 18.00 messu. La 10.00 tai 12.15 messu (katekeesi kerran kuussa klo 9.00). Rippiaika to 17.30-17.55 ja su 10.00-10.25 sekä 11.40-11.55 tai sopimuksen mukaan.
- Sun. 10.00 Rosary, 10.30 High Mass, 12.00 Mass in English. Mon. 18.00 Mass, Tues. 7.00 Mass in Sisters' Chapel, Thurs. 18.00 Adoration and Mass, Fri. 18.00 Mass. Sat. 10.00 or 12.15 Mass (Catechesis once a month at 9.00). Confessions Thurs. 17.30-17.55 and Sun. 10.00-10.25 and 11.40-11.55 or by appointment. For the latest updated program, see olavi.katolinen.fi.

- 12.6. su kirkkovuoden 11. sunnuntai: 10.30 päämessu
18.6. la 10.00 messu karenin kielellä
19.6. su kirkkovuoden 12. sunnuntai: 10.30 päämessu
26.6. su kirkkovuoden 13. sunnuntai: 10.30 päämessu
29.6. ke pyhät apostolit Pietari ja Paavali: 18.00 juhlamessu
3.7. su kirkkovuoden 14. sunnuntai: 10.30 päämessu
10.7. su kirkkovuoden 15. sunnuntai: 10.30 päämessu
16.7. la 10.00 messu karenin kielellä
17.7. su kirkkovuoden 16. sunnuntai: 10.30 päämessu
24.7. su kirkkovuoden 17. sunnuntai: 10.30 päämessu
29.7. pe pyhä Olavi, seurakuntamme suojelija: 18.00 messu
31.7. su kirkkovuoden 18. sunnuntai: 10.30

- päämessu
7.8. su kirkkovuoden 19. sunnuntai: 10.30 päämessu, 12.00 messu Englanniksi/Mass in English
13.8. la hiippakuntajuhla Lohjalla ja Stella Mariksessä (lähtöaika seurakunnan ilmoitustaululta, verkkosivuilta tai papeilta)
14.8. su kirkkovuoden 20. sunnuntai: 10.30 päämessu, 12.00 messu Englanniksi/Mass in English

Mahdollisista poikkeuksista ja lisäyksistä ilmoitetaan seurakunnan verkkosivuilla sekä ilmoitustaululla.

TAMPERE

Pyhän ristin seurakunta

Amurinkuja 21 A, 33230 Tampere. Puh. 03-2127280, fax 03-2147814. Sähköposti risti@katolinen.fi. Kotisivu risti.katolinen.fi.

- Su 10.00 ruusukkorukous, 10.30 päämessu, 16.30 ruusukko englanniksi, 17.00 messu englanniksi. Ma, ke, to, pe 18.00 messu. Ke 17.40 vesper, ti, to ja pe 18.30 adoraatio. La messu-aika vaihtelee. Rippi joka päivä puoli tuntia ennen messua tai sopimuksen mukaan. Huom. matkat, katekeesipäivät ja lastenkerhot yms. saattavat aiheuttaa muutoksia arkimessujen aikoihin. Varsinkin lauantain messuajat vaihtelevat. Tarkista ajat kirkon ilmoitustaululta.
- Sun. 10.00 Rosary, 10.30 High Mass in Finnish, 16.30 Rosary in English, 17.00 Mass in English. Mon., Wed., Thurs., Fri. 18.00 Mass. Wed. 17.40 Vespers, Tues., Thurs. and Fri. 18.30 Adoration. Sat. Mass time varies. Confessions every day half an hour before Mass or by appointment. Please check the bulletin board at the back of church for possible changes. Masses also in other cities. (See the Mass schedule for diaspora below.)

- 11.6. la 11.00 messu tagalogiksi/Mass in Tagalog
12.6. su kirkkovuoden 11. sunnuntai: 10.30 messu suomeksi, 17.00 messu englanniksi/Mass in English
19.6. su kirkkovuoden 12. sunnuntai: 10.30 messu suomeksi, 17.00 messu englanniksi/Mass in English
26.6. su kirkkovuoden 13. sunnuntai: 10.30 messu suomeksi, 17.00 messu englanniksi/Mass in English
3.7. su kirkkovuoden 14. sunnuntai: 10.30 messu suomeksi, 17.00 messu englanniksi/Mass in English
10.7. su kirkkovuoden 15. sunnuntai: 10.30 messu suomeksi, 17.00 messu englanniksi/Mass in English
17.7. su kirkkovuoden 16. sunnuntai: 10.30 messu suomeksi, 17.00 messu englanniksi/Mass in English
24.7. su kirkkovuoden 17. sunnuntai: 10.30 messu suomeksi, 17.00 messu englanniksi/Mass in English
31.7. su kirkkovuoden 18. sunnuntai: 10.30 messu suomeksi, 17.00 messu englanniksi/Mass in English
7.8. su kirkkovuoden 19. sunnuntai: 10.30 messu suomeksi, 17.00 messu englanniksi/Mass in English
13.8. la 7.00 lähtö kirkon edestä hiippakuntajuhlaan Stella Marikseen
14.8. su kirkkovuoden 20. sunnuntai: 10.30 messu suomeksi, 17.00 messu englanniksi/Mass in English

DIASPORA

Hämeenlinna (ort. kirkon seurakuntasali, Matti Alangon katu 11): 4.9. su 15.00
Kokkola (ort. rukoushuone, Katariinankatu 3): 27.8. la 16.00
Kristiinankaupunki (ev.-lut. kirkko, Läntinen Pitkätatu 20): –
Lapua (yksityiskodissa, lisätietoja seurakunnasta): 18.6., 27.8. la 12.00
Pietarsaari (Pyhän Mikaelin kappeli, Kappelintie 5): klo 12.00: la 18.6., la 9.7., la 23.7., la 6.8., la 20.8., su 28.8.
Seinäjäki (Lakeuden Risti, Ala-Kuljankatu 1): seurakuntasalissa 19.8. pe 18.00
Vaasa (Jeesuksen pyhän sydämen kappeli, Rauhankatu 8 C 22): 12.6. su 16.00, 18.6. la

Yhdistykset • Societies • Muut • Others

16.00, 23.7. la 16.00, 30.7. la 18.00 (Huom. aika!), 6.8. la 16.00, 20.8. la 16.00, 28.8. su 16.00

KOUVOLA

Pyhän Ursulan seurakunta

Valimontie 1, 45100 Kouvola. Puh. 05-3711251. Sähköposti ursula@katolinen.fi.
Kotisivu ursula.katolinen.fi.

- Su 11.00 (1., 2., 4. ja 5. su) tai 18.00 (3. su) päämessu, to 18.00 iltamessu. Joka kuukauden 1. pe messu ja adoraatio klo 18.00. Rippitilaisuus puoli tuntia ennen messuja ja sopimuksen mukaan. Kirkkoherra tavattavissa parhaiten torstaisin.
- Sun. 11.00 Mass in Finnish (1st, 2nd, 4th and 5th Sun.) or 18.00 (3rd Sun.). Thurs. 18.00 Mass in Finnish. 1st Friday of each month 18.00 Mass and Adoration. Confessions half an hour before Mass and by appointment. Pastor most easily contacted on Thursdays. Masses also in other cities. (See the Mass schedule for diaspora below.)

12.6. su kirkkovuoden 11. sunnuntai: 11.00 messu
16.6. to 18.00 iltamessu
19.6. su kirkkovuoden 12. sunnuntai: 11.00 messu
23.6. to 18.00 aattomessu
24.6. pe pyhän Johannes Kastajan syntymä: 18.00 juhlamessu
26.6. su kirkkovuoden 13. sunnuntai: 11.00 messu
30.6. to 18.00 iltamessu
1.7. pe kuukauden 1. perjantai: 18.00 messu ja adoraatio
3.7. su kirkkovuoden 14. sunnuntai: 11.00 messu
7.7. to 18.00 iltamessu
10.7. su kirkkovuoden 15. sunnuntai: 11.00 messu
17.7. su kirkkovuoden 16. sunnuntai: 11.00 messu
24.7. su kirkkovuoden 17. sunnuntai: 11.00 messu
31.7. su kirkkovuoden 18. sunnuntai: 11.00 messu
7.8. su kirkkovuoden 19. sunnuntai: 11.00 messu
14.8. su autuaan Neitsyt Marian taivaaseen ottaminen: 11.00 messu

Huom! Kesällä ei messuja diasporassa.

Kirkkoherra lomalla 15.7.–16.8.

Kesätapahtuma sunnuntaina 28.8.
klo 11.00 messu kirkossa ja messun jälkeen juhla kirkon puistossa. Tervetuloa!

OULU

Nasaretin pyhän perheen seurakunta

Liisantie 2, 90560 Oulu. Puh ja fax 08-347834. Sähköposti perhe@katolinen.fi.
Kotisivu perhe.katolinen.fi

- Su 10.00 messu englanniksi, 11.15 päämessu. Ma, ti, ke, pe 17.00 iltamessu. To 17.00 adoraatio, messu adoraation jälkeen. Ti, ke, la 19.30 neokatekumenaaliyhteisön liturgia. Rippitilaisuus pe 17.30-18.30, puoli tuntia ennen messua ja sopimuksen mukaan.
- Sun. 10.00 Mass in English, 11.15 High Mass in Finnish. Mon., Tues., Wed., Fri. 17.00 Mass in Finnish. Thurs. 17.00 Adoration, Mass after Adoration. Tues., Wed., Sat. 19.30 Liturgy of the Neocatechumenal Way. Confessions Fri. 17.30-18.30, half an hour before Mass and by appointment. Masses also in other cities. (See the Mass schedule for diaspora below.)

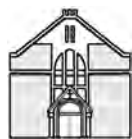
12.6. su kirkkovuoden 11. sunnuntai: 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.15 päämessu, 17.30 messu Rovaniemellä
19.6. su kirkkovuoden 12. sunnuntai: 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.15 päämessu, 17.00 messu Kemissä
24.6. pe pyhän Johannes Kastajan syntymä: 17.00 juhlamessu
26.6. su kirkkovuoden 13. sunnuntai: 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.15 päämessu, Huom.! ei messua Raahessa
29.6. ke pyhät apostolit Pietari ja Paavali: 17.00 juhlamessu
3.7. su kirkkovuoden 14. sunnuntai: 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.15 päämessu, 17.00 messu Torniossa
10.7. su kirkkovuoden 15. sunnuntai: 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.15 päämessu, 17.30 messu Rovaniemellä
17.7. su kirkkovuoden 16. sunnuntai: 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.15 päämessu, 17.00 messu Kemissä
24.7. su kirkkovuoden 17. sunnuntai: 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.15 päämessu, Huom.! ei messua Raahessa
31.7. su kirkkovuoden 18. sunnuntai: 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.15 päämessu
7.8. su kirkkovuoden 19. sunnuntai: 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.15 päämessu, 17.00 messu Torniossa
14.8. su kirkkovuoden 20. sunnuntai: 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.15 päämessu, 17.30 messu Rovaniemellä

Huom! Syyskuusta lähtien messuja vietetään myös Kajaanissa.

DIASPORA

Kemi (Lehtokatu 31): 19.6., 17.7. su 17.00
Kajaani (Sammonkatu 25): 10.9. la 13.00 messu ja avioliittoon vihkiminen (Messun jälkeen tervetuloa kirkkokahveille!)
Tornio (Lukiokatu 1): 3.7., 7.8. su 17.00
Raaha (Brahenkatu 2): Huom.! Ei messua kesä- ja heinäkuussa.
Rovaniemi (Ounasvaarantie 16): 12.6., 10.7., 14.8. su 17.30

KUOPIO

Pyhän Joosefin seurakunta

Lönnrotinkatu 24, 70500 Kuopio. Puh. 044-3657142, 0449744608. Sähköposti joosef@katolinen.fi.
Kotisivu joosef.katolinen.fi.

- Su 11.00 päämessu. Ma, ti, ke, pe 18.00 messu. To 18.00 adoraatio ja messu. (Ei adoraatiota juhlapyhinä, eikä kesä- ja heinäkuussa.) La 19.00 Neokatekumenaaliyhteisön liturgia. Kuukauden viimeinen lauantai klo. 11.00 Messu karenin kielellä. Rippiaika su 10.30-10.50 ja sopimuksen mukaan.
- Sun. 11.00 High Mass in Finnish. Mon., Tues., Wed., Fri. 18.00 Mass in Finnish. To 18.00 Adoration followed by Mass. (No Adoration on Feast Days and during June and July.) Sat. 19.00 Liturgy of the Neocatechumenal Way. Last Sat. of each month 11.00 Mass in Karen. Confessions Sun. 10.30-10.50 and by appointment.

12.6. su kirkkovuoden 11. sunnuntai: 10.30 rippi, 11.00 päämessu
19.6. su kirkkovuoden 12. sunnuntai: 10.30 rippi, 11.00 päämessu
24.6. pe pyhän Johannes Kastajan syntymä: 10.00 messu karenin kielellä, 18.00 messu
26.6. su kirkkovuoden 13. sunnuntai: 10.30 rippi, 11.00 päämessu
29.6. ke pyhät apostolit Pietari ja Paavali: 18.00 messu
3.7. su kirkkovuoden 14. sunnuntai: 10.30 rippi, 11.00 päämessu
10.7. su kirkkovuoden 15. sunnuntai: 10.30 rippi, 11.00 päämessu
11.7. ma pyhä Benedictus: 18.00 messu
17.7. su kirkkovuoden 16. sunnuntai: 10.30 rippi, 11.00 päämessu
24.7. su kirkkovuoden 17. sunnuntai: 10.30 rippi, 11.00 päämessu
25.7.-29.7. ma-pe Huom.! ei messua
31.7. su kirkkovuoden 18. sunnuntai: Huom.!

17.00 messu
1.8.-4.8. ma-to Huom! Ei messua
7.8. su kirkkovuoden 19. sunnuntai: 10.30 rippi, 11.00 päämessu
9.8. ti pyhä Ristin Teresa Benedicta: 18.00 messu
11.8. to 18.00 adoraatio ja messu
14.8. su kirkkovuoden 20. sunnuntai: 10.30 rippi, 11.00 päämessu

Huom! Ei adoraatiota kesä- ja heinäkuussa. Kesällä ei messuja diasporassa.

Toimistot

Katekeettinen keskus

Kuusitie 6, 00270 Helsinki. Puh. 09-2416095. Sähköposti katekeesi@katolinen.fi.
Kotisivu: katekeesi.katolinen.fi.

Katolinen tiedotuskeskus

Pyhän Henrikin aukio 1 B, 00140 Helsinki. Puh. 09-6129470, fax 09-650715. Sähköposti info@katolinen.fi.
Kotisivu: katolinen.fi. Auki ma-pe 10-16. Toimisto kiinni 20.6.-22.7.2016.

Keskukset

Stella Maris

Sirkkoontie 22, 09630 Koisjärvi. Kotisivu www.stellamaris.today. Kanslia puh. 040-1356381, sähköposti stellamaris@katolinen.fi. Isä Gianni Sgreva CP, 040-1382881, totustus@hotmail.it.
• Sunnuntaiden ja arkipäivien ohjelma kotisivulla.
• Sunday and weekday programme on the homepage.
• Joka keskiviikko klo 20.00 seminaari paavin apostolisesta kehoituskirjeestä Evangeli gaudium.
• Joka perjantai klo 20.30 Lectio divina italiaksi, ja tarpeen mukaan myös englanniksi (suomeksi) lauantaisin klo 16.00.
• Every Wednesday at 8 pm. a seminary on the papal apostolic exhortation Evangeli gaudium.
• Every Friday at 8.30 pm. Lectio divina in Italian, and if needed also in English (Finnish) on Saturdays at 4 pm.

Suomen Caritas

Maneesikatu 2A, 00170 Helsinki. Puh/fax 09-135 7998. Sähköposti caritas@caritas.fi.
Kotisivu www.caritas.fi. Aukioloajat vaihtelevat, sovithan tapaamisesta etukäteen. Toimisto on suljettu 23.6.–8.8.2016.

Studium Catholicum

Ritarikatu 3 b A, 00170 Helsinki. Puh. 09 612 06711, fax 09 61206710. Sähköposti: kirjasto@studium.fi
• Kirjasto on avoinna maanantaina, tiistaina ja torstaina klo 13-16 sekä keskiviikkona ja perjantaina klo 13-18, kirjasto kiinni 24.6.–4.9.
• Messut maanantaisin, keskiviikkoisin ja perjantaisin klo 12.00
• Holy Mass in English at the Studium Catholicum Mondays, Wednesdays, and Fridays at 12.00
• Library is closed from June 24th to Sept 4th.
• Lisätietoja luennoista ja muusta toiminnasta kotisivulla www.studium.fi. Också på svenska. More information available in English at www.studium.fi.

Yhdistykset & yhteisöt

Academicum Catholicum

AC jatkaa toimintansa Studium Catholicumin kirjastossa (Ritarikatu 3 A, 3. krs).
• Lisätietoja: academicumcatholicum.blogspot.fi
• Luennot ovat avoimia myös ei-jäsenille.

AC kommer att hålla sitt program på nytt i Studium Catholicums bibliotek på Riddaregatan 3A, 3 vån. alltid på en torsdagskväll en gång i månaden.
• Mer information: academicumcatholicum.blogspot.fi
• Icke-medlemmar är också hjärtligt välkomna.

Birgittalaisoblaatit

Birgittalaisoblaatit – luostarisääntökunnan maallikkojen ryhmä kotisivut: www.kolumbus.fi/birgitta.turku/oblaatit
• Birgittalaisoblaatit kokoontuvat kerran kuukaudessa Turun birgittalaisluostarissa.
• Syksyn ensimmäinen kokous on perjantaina 2. syyskuuta. Aloitamme vesperillä Turun kirkossa kello 16.30 ja sen jälkeen on kokous luostarissa. Oblaattien lisäksi myös muut birgittalaisuudesta kiinnostuneet ovat tervetulleita.
• Yhteysenkilö: Raija

Markkula, e-mail Raija.markkula7@gmail.com, puhelin: 040 578 3024.

Catholic Students' Club

Rosary and Holy Mass or Adoration in Latin with Readings and Homily in English in Saint Henry's Cathedral on the following Tuesday evenings at 18.00
• Afterwards, a nice get-together in the parish hall. Welcome! More information: cschelsinki.wordpress.com.

Fransiskaanimaallikot OFS

Ordo Franciscanus Saecularis • Syksy 2016 – 68. toimintavuosi • Ohjelmalliset kokoukset jatkuvat syksyllä tiistaisin kerran kuukaudessa klo 16-18 Pyhän Marian seurakuntasalissa, jonka jälkeen mahdollisuus iltamessuun klo 18. Kokoukset ovat avoimia kaikille.
• 13.9. Keskiäjan hurskaus- ja hartauselämä/ Johannes Rein, postulantti • 11.10. Vihkiytneiden neitsyiden sääty/ Silvia Bertozzi • Lauantai 22.10. Hiljentympäpäivä aiheena "Ilo" / moderaattori isä Oscar • 8.11. Fransiskaanien toiminta ja spirituaaliteetti Itämeren alueella / Jarno Tarkoma OFS 13.12. Pyhä Lucia / moderaattori isä Oscar • Lisätietoja kotisivuilla: fransiskaanimaallikot.blogspot.fi.

Gregorius-yhdistys

Societas Sancti Gregorii Magni • Kotisivu gregoriusyhdistys.wordpress.com.
• Puheenjohtaja Marko Tervaporrtti, ntervaporrtti@gmail.com. Moderaattori Anders Hamberg.
• Satunnaisista messuista kesällä ilmoitetaan yhdistyksen Facebook-sivulla, jota kaikki pääsevät lukemaan.

Jeesuksen pyhän sydämen maallikot (SCJ)

Moderaattori Zenon Strykowski SCJ. Puheenjohtaja Silvia Bertozzi, silvia.bertozzi@gmail.com.
• Helsinki: yhdysenkilö Silvia Bertozzi, silvia.bertozzi@gmail.com.
• Helsingin kokoukset joka kuukauden ensimmäisenä torstaina Pyhän Marian seurakuntasalissa iltamessun ja adoraation jälkeen.
• Tampere: Yhdysenkilö Sinikka Meurman, gsm 040-4197077, E-mail sinikka.meurman@gmail.com
• Turku: Yhdysenkilö Hilikka Bernard, gsm 040-5243676, E-mail hilikka.bernard@hotmail.com

Karmeliittamaallikot (OCDS)

Vastuuhenkilö: Eeva Kaario-Kela OCDS, gsm 050-3562427, postitusosoite Martintie 19, 02270 Espoo. Kotisivu: <https://sites.google.com/site/karmeliittamaallikot>.

Maallikkodominikaanit OP

Laici ordinis praedicatorum • Vastuuhenkilö: Nikodemus Heikman OP, puh. 050-564 0686, sähköposti: nikodemus.heikman@gmail.com.
Kotisivu maallikkodominikaanit.blogspot.fi.
Katso erillinen ilmoitus sivulla 17.

Maria-klubi

Kokoontuu Marian kirkon seurakuntasaliin kuukauden 1. keskiviikkona, klo 14.00 pyhä messu kirkossaja sen jälkeen kahvit alakerrassa.

Marian legioona

kokoontuu joka perjantai Pyhän Marian seurakuntasalissa iltamessun ja adoraation jälkeen noin klo 19.
• Legion of Mary meets every Friday at St. Mary's parish hall after the Mass and adoration, ca. at 19:00.

Suomen Samaritas-apu ry

Finlands Samaritas-hjälp rf • Postitusosoite Rastaspuistontie 3 M 106, 02620 Espoo. • Kotisivu sites.google.com/site/suomensamaritas.
Pankkiyhteys FI81 1478 3000 7283 16.
• Puheenjohtaja Jan Krook, gsm 041-5067808, E-mail jan.krook@gmail.com.
Sihteeri Miira Kuhlberg, gsm 044-3336767, E-mail miira.makela@welho.com.

Teresa ry

Teresa-illat Pyhän Marian seurakuntasalissa, Mäntytie 2, iltamessun jälkeen n. klo 18.30–21.
• Ota yhteyttä: Pirjo Uronen, puh. joht. p. 050 3750318, pirjo.uronen@luukku.com, Marja Kuparinen, siht. p. 040 5819211, marja.t.kuparinen@gmail.com.

Artikkeleita

Maria Elisabeth Hesselblad, birgittalaisisarten ruotsalaisen haaran perustaja, julistettiin pyhäksi Roomassa 5. kesäkuuta 2016. Edellinen ruotsalaisen pyhän kanonisaatio oli vuonna 1391. Silloin kanonisoitiin pyhä Birgitta. Kuinka puhuttelevaa onkaan, että Birgitan jälkeen seuraava ruotsalainen kanonisoitu pyhä on juuri birgittalaisääntökunnan toinen perustaja.

Tukholman katolinen hiippakunta järjesti kanonisaation vuoksi pyhiinvaelluksen, johon osallistui noin 250 henkeä; mukana oli piispa Anders Arborelius OCD ja useita pappeja. Kanonisaatiomessussa oli läsnä myös ryhmä Elisabeth Hesselbladin sukulaisia, ekumeenisia vieraita mm. arkkipiispa Antje Jackelen, sekä edustajia Herrljungan kunnasta, jonka alueella (Fåglavikissa) Elisabeth Hesselblad syntyi. Osana virallista delegaatiota paikalla oli myös Ruotsin kulttuuriministeri Alice Bah-Kuhnke. Ruotsin TV (SVT2) lähetti kanonisaatiomessun suorana lähetyksenä. Suomalaisiakin matkusti Roomaan kanonisaation vuoksi: Turun birgittalaisisaria (äiti Elisabeth, sisar Celine, sisar Bernabe, sisar Anusha, sisar Sergia ja sisar Rose Marie) sekä birgittalaisääntökunnan maalikko-oblaitteja (Raija Markkula, Markku Vähätalo, Hannele Kotka). Mukana olivat myös piispa Teemu Sippo SCJ, yleisvikaari Raimo Goyarrola, isä Anders Hamberg, isä Gianni Sgreva CP, isä Joosef Dang ja isä Oskari Juurikkala. Turusta saapui myös koko Dangin perhe – isä Joosefin siskohan on birgittalaisisare Irene, sisar Marja-Liisan ohella toinen suomalainen birgittalaisisaremme. Messuun osallistui myös Roomassa opiskelevia suomalaisia. Ekumeenisia vieraita oli tullut Suomestakin, ainakin Risto Cantell ja Antti Kruus.

Juhlailoa

Sunnuntaina oli myös juhlallinen vesper kardiinaali Angelo Amaton johdolla San Lorenzo in Damaso -basilikassa. Kauniisti laulettu vesperissä oli paljon birgittalaisisaria ja kirkko oli melko täynnä. Kardinaali Amato kuvasi saarnassaan äiti Elisabethin pyhyiden ominaispiirteitä, mm. rohkea usko, luja toivo ja rakkaus, pyhän Birgitan esimerkin tukemana; eukaristinen hurskaus, messun ohella mutta myös adoraatio, jossa hän saattoi viipyä rukouksessa; syvä rakkauden hyve (jota hän osoitti paitsi pitäen huolta sisaruksistaan myös yhteisössään); Birgitan esimerkkiä seuraten syvä sisäinen elämä ja jokapäiväisistä velvollisuuksista huolehtiminen; rakkaus myös ulkopuolisia kohtaan, kuten sota-aika osoitti. Elisabeth Hesselblad oli ”vanhurskas kansakuntien joukossa” (Yad Vashem antoi hänelle tuon tunnustuksen vuonna 2004), koska pelasti kaksi juutalaisperhettä, Pipernon ja Sedin perheiden 12 jäsentä, piilottamalla heidät luostariin. Tuolloin 15-vuotias Piero Piperno todisti myöhemmin, että äiti Elisabeth oli kehottanut heitä seuraamaan omaa uskontoaan, mikä oli varsin poikkeuksellista.

Pyhän Elisabethin kanonisaation virallisesa ohjelmassa olivat vielä maanantaiaamuna 6. kesäkuuta Vatikaanin valtiosihteerin, kardiinaali Pietro Parolinin viettämä messu Il Gesu'-kirkossa. Jälleen messu oli todella kaunis ja mukana ollut kuoro lauloi upeasti; kirkko oli täynnä birgittalaisisaria ja pyhiinvaeltajia. Kardinaali korosti saarnassaan kristittyjen ykseyttä: Jeesuksen tahto ”että he olisivat yhtä” oli äiti Elisabethille sydämenasia ja on sitä myös hänen sisarilleen. Hän tiesi, että ensin on vahvistettava sydänten ykseyttä Kristuksessa, vasta sitten näkyvä ykseys kristittyjen kesken tulee mahdolliseksi. Rakkaus – *amor meus crucifiscus est* – oli äiti Elisabethille tärkeää; ilman rakkautta ponnistelut kristittyjen ykseyden hyväksi ovat turhia. Elisabeth etsi Ju-

Pyhä äiti Elisabeth Hesselblad, poikkeuksellinen nainen

Paikalla oli myös suomalaisille hyvin tuttuja birgittalaisisaria, esim. sisar Riccarda, sisar Lena, sisar Giacomina... Eri maista tulleiden birgittalaisisarten lisäksi myös maallikkopyhiinvaeltajia näytti tulleen kaikista maista, joissa birgittalaisluostareita on. Birgittalaisluostarit leviävät äiti Elisabethin karismaa myös ympäristönsä... Piazza Farnesella sisar Marja-Liisaa tapaamassa käydessä näytti sisarilla olevan melkoinen kiire, olihan kyseessä poikkeuksellisen suuri juhla.

Yhtäaikaan äiti Elisabethin kanssa julistettiin pyhäksi myös puolalainen pappi Stanislaus Papczyński (1631–1701).

Monia tapahtumia

Kanonisaation aattona lauantaina 4.6. oli kulkue Pietarinkirkon aukiolta pyhän oven kautta Pietarinkirkkoon, jossa vietettiin messu kardiinaali Angelo Comastrin johdolla. Hän aloitti saarnansa viittaamalla kardiinaali Merry del Valin kuuluisaan luonnehdintaan Elisabeth Hesselbladista: ”Rooman poikkeuksellisin nainen.” Comastri korosti pyhän Elisabethin koko elämän olleen poikkeuksellinen. Luterilaisesta kodista ja köyhistä oloista hän lähti sairaanhoitajaksi New Yorkiin – ja muutti historian perustamalla uudelleen birgittalaisääntökunnan. Hän loi sillan Rooman ja Ruotsin välille, ”sai aikaan kukoistavan kevään Ruotsin kylmyyteen”. Jumalalle ei mikään ole mahdotonta, kun hän löytää kuuliaisena sydämen kuten Elisabethilla.

”Yksi lauma ja yksi paimen” oli jo varhain Elisabethille tärkeää, Jeesuksen sana ohjasi hänen askeleitaan. Hän rukoili usein, että Herra johdattaisi hänet tuohon yhteen laumaan. Hän

löysi sen rakkauden kautta, sairaita ja köyhiä palvellen. Jumalassa rakkaus ja totuus yhtyvät. Sairaanhoidajana New Yorkissa Elisabeth hoiti katolisia potilaita, kuten Pyhän Patrickin katedraalin rakennustöissä vakavasti loukkaantunutta rakennusmiestä, joka kaipasi sekä äitiään että Madonnan; juopunutta naista, jolle Elisabeth tämän pyynnöstä haki katolisen papin ja antoi ruusun käteen – näin nainen sai kuolla rauhassa Jumalan kanssa. Elisabeth todella eli todeksi lähimmäisenrakkautta. Ystäviensä, Cisnerosin sisarusten, kautta katolisuus tuli hänelle tutummaksi. Corpus Domini -juhlan aikana Brysselissä Elisabeth koki ”ensimmäisen adoraationsa”. Kun kaikkeinpyhintä sakramenttia kannettiin kulkueessa, Elisabeth ajatteli siirtyä syrjemmälle, ettei olisi loukannut katolilaisia jättämällä polvistumatta. Mutta hän tunsu äänen: ”minä olen se, jota etsit”, ja polvistui. Vuonna 1902 Elisabethin isä kuoli – ja silloin Elisabeth esitti ensimmäisen rukouksensa Marialle.

Tärkeintä oli Jumala ja hänen tahtonsa: Jumalan rakkauteen voi vastata vain uhrilla, uhrautuvalla rakkaudella, on seurattava häntä ristin tiellä. Elisabeth kehotti sisariaan elämänsä lopussa: ”Menkää taivaaseen kädet täynnä rakkautta ja hyveitä.” Sekä pyhää Birgittaa että pyhää Elisabethia veti puoleensa Rooma; Elisabethin tehtävä oli tuoda pyhän Birgitan sääntökunta jälleen Ruotsiin ja Piazza Farneselle pyhän Birgitan taloon. Sääntökunnan toisen perustajan kanonisaatio on Comastrin mukaan birgittalaisisareille kehoitus kulkea uudella innolla hänen jäljessään ja rukoilla kristittyjen ykseyden puolesta. Messu oli kaunis ja musiikki kauniisti laulettua – offertoriumin aikana laulettiin ruotsiksi virsi ”Blott en dag”.

Kanonisaatio

Paavi Franciscuksen viettämään kanonisaatiomessuun sunnuntaina oli hyvä saapua ajoissa päästäkseen kohtuullisen hyvälle paikalle. Auringonpahteessa Pietarinkirkon aukiolla odottaminen on aina pientä tuskaa, jos ei pidä kuumuudesta, mutta tällä kertaa se ei haitannut. Oli ilo katsella ympärilleen ja huomata siellä täällä suomalaisia ja muita tuttuja; oli ilo odottaa pohjoismaisen pyhän kanonisaatiota.

Ennen messua rukoiltiin ruusukko latinaksi. Messun alussa laulettiin hymni Veni, Creator Spiritus. Pyhäksijulistamisen kongregaation prefekti, kardiinaali Angelo Amato esitti paaville pyynnön, että autuaat Stanislaus Papczyński ja Maria Elisabeth Hesselblad kirjoitettaisiin pyhien luetteloon, ja esitti lyhyesti heidän elämäkertansa. Pyhien litanian jälkeen paavi Franciscus lausui kanonisaationsanat. Uusien pyhien reliikit kannettiin alttarin vierelle kynttilöiden saattamana.

Paavi Franciscus viittasi saarnassaan siihen, kuinka kaksi uutta pyhää ovat esimerkkejä siitä, että ei tule paeta ristiä vaan yhtyä Herran kärsimyksen, jotta olisi osallinen myös hänen ylösnousemuksestaan. Päivän lukukappaleet, erityisesti evankeliumi Nainin lesken pojasta, kertovat siitä, että Jumalan hellyys on tullut ilmi Jeesuksessa, minkä pyhät Stanislaus ja Elisabeth kokivat. He ovat paavin mukaan esimerkillisiä todistajia ylösnousemuksen salaisuudesta. – Yhden esirukouksista luki birgittalaisisare ruotsiksi. Messussa lauloi myös kaksi ruotsalaista kuoroa, katolinen ja luterilainen.

mala, joka on rakkaus ja joka ilmoitti itsensä ristillä. Yksi tärkeimmistä tavoista saavuttaa kristittyjen ykseyden eukaristinen adoraatio, joka on niin keskeistä birgittalaisluostareissa. Äiti Elisabethin autuaaksijulistamisen (9.4.2000) Johannes Paavali II oli kutsunut häntä ”ekumenian pioneeriksi”. Vielä tiistaiaamuna 7. kesäkuuta oli kardiinaali Fernando Filonin viettämä messu pienessä Pyhän Birgitan kirkossa.

Pohjoismainen nainen

Äiti Elisabethin voivat kokea omakseen varmasti monet muutkin kuin hänen sääntökuntalaisensa ja muut, joille birgittalaisuus jo on jollakin tavoin tuttua. Ei hän suomalainen ollut, mutta pohjoismaisen naisen pyhyiden esikuva. Hän oli luterilaisuudesta katolisuuteen kääntynyt, kuten monet meistä. Hän perusti vaikeuksista ja heikosta terveydestään huolimatta uudelleen sääntökunnan, jolla on erityinen side Pohjoismaihin, puhumattakaan siitä, mitä hänen sisartensa läsnäolo on merkinnyt paikalliskirkollemme.

Kanonisaatiomessun toisen vesperin kiitosanoissa viitattiin siihen, kuinka hän voi olla esikuva kaikille meille, jotka on kutsuttu pyhyyteen. Jumalan etsiminen ei vaadi suuria aloitteita tai näyttäviä tapahtumia; pyhä Elisabeth löysi Jumalan tavallisessa, hiljaisessa ja kätketyssä elämässä, armon innoittamana ja ohjaamana.

Pyhä Elisabeth on haudattu Pyhän Birgitan taloon Piazza Farnesella. Sisaret näyttivät kävijöille myös huoneen, jossa hän asui. Pyhän Birgitan talossa kannattaa Rooman-kävijöiden nyt vierailta kahden pyhän ruotsalaisnaisen vuoksi.

Katri Tenhunen